

FRENK LARAMI

DOŠ HOLIDEJ

BROJ 282 • CENA 5,20 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Italija 2.000 ITL

Švajcarska 2,30 CHF

Austrija 19,00 ATS

Makedonija 39,00 DEN

Slovenija 250 SIT

KRVOPROLIĆE POČINJE

★ **DOK HOLIDEJ** ★

282

Frenk Larami

KRVOPROLÍČE POČINJE

MARKETPRINT

Dok Holidej
Broj 282

Glavni i odgovorni urednik
Slavko DRAGINČIĆ

Urednik
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala
Frank Laramy
BLOODSHED HAS STARTED

Recenzija i adaptacija
Zorka ĆIRIĆ

Lektor
Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik
Franjo VARGA

Naslovna strana
Franjo VARGA

Korektori
Ilona TAKAČ
Valerija MILANOVIĆ

Štampa: 24. VIII 1997.

Tržište: 5. IX 1997.

Izdaju: MARKETPRINT, (Novi SAD, p. fah 20) i FORUM-PLASMAN Štampe, (N. Sad, V. Mišića 1.)

Štampa: „FORUM“ Novi Sad, Vojvode Mišića 1

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINČIĆ; Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – BLOODSHED HAS STARTED

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Zorka ĆIRIĆ

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Godišnja pretplata za zemlju za ediciju „Dok Holidej” iznosi 60 dinara.

Opštom uplatnicom uplatiti pretplatu na žiro račun 45700-603-3-6158, a primalac je „MARKETPRINT” DD, 21102 Novi Sad. Potvrdu o uplati (sa naznakom gde izdanje treba slati), pošaljite na adresu: „MARKET-PRINT” DD, Poštanski fah 20, 21102 Novi Sad. Izdanje šaljemo preporučenom pošiljkom.

Kada se prođe Rio Grande uz El Paso, nešto severnije se natrapa na Deming, još zapadnije na Lordsburg, a to je već granica između Novog Meksika i Arizone, kroz koju je prošla senka Doka Holideja, umotana u vreli, pustinjski vazduh sutona. Ogranak reke Đile natapa istoimeni pustinjski pesak, na čijim severnim ivicama se ugnjezdio Takson. Trideset milja ispred njega je Valako.

Avetinjski grad!

Bio je na putu čoveku iz Džordžije. On je jahao za Takson i bilo mu je svejedno okružuje li ga pesak ili nakostrešeni ostaci umrlog grada. Predeo oko njega smenjivali su kamen, žbunovi i zemlja. Bodljikavi kaktus „čola“ poput snežnih, srebrnih iglica presijavao se na vrelom tlu pod zracima sunca. Na jednom kamenu, glave uprte u nebo, nepomično je stajao brbljivi geko, pustinjski gušter.

Šarac je lagano gazio, orošen znojem ali, bez znakova umora. Kockar je držao svoj kaput savijen preko sedla. Ostao je u belojoj košulji, sa kravatom boje vina kojoj je olabavio čvor. Umesto da zastane na drumu i sačeka kočiju iz Krik Lenda, on je nastavio kraćim putem. Trag točkova podsetio ga je na teskobu sedišta, znoj i miris duvana. Taj paralelni otisak u zemlji, koji se sužavao prema ivici Horn Grina, činio mu se kao odlazak u iskušenje. Na ovoj strani se nije nalazilo ništa osim Valaka. A, on je bio odavno pust. Mrtav! Ili se nešto promenilo? Jer, na nebu, iznad njega, kružila su tri lešinara. Mora da su osetili leš. Čiji samo? On se setio traga točko-

va od kojih se udaljavao, a već mu je sudbina predočavala nevolju kroz raširena krila grabljivica. Nadao se da je pod njima lešina kakvog skočimiša, ili divlje svinje, koja je mogla da strada pod kandžama pume. Ipak, još nije bila noć. A puma izlazi samo noću u lov, jer dan je i suviše vreo za stanovnike pustinje. Izvadio je iz rukava maramicu i njom protrljao čelo. Kosi sunčevi zraci zbrisali su duboku senku oboda njegovog šešira. Opasač sa dva kolta „linkoln“ prijanjao je uz bedro kao izliven.

Košulja na leđima bivala je sve suvlja, krug znoja je lagano iščezavao sa pleća. Kamen se hladio u predvečerje. Holidej je navukao kaput, a iz unutrašnjeg džepa izvadio je pozlaćenu tabakeru. Pod njim, ždrebac je podigao glavu kao da u vazduhu oseća opasnost. Zarzao je i prednjim kopitom nekoliko puta zaparao tlo. Kockar je položio dlan na njegov vrat i umirio ga.

– Nema povratka, stari moj – rekao je tihim glasom. Purpurni sunčev disk zadržao se na šiljku velike stene na zapadu, a potom je zaronio u more peska kao usijani tvrdokrilac koji traži hladovinu u nedrima zemlje. Tako su se rasplinule izdužene senke pustare. Sa desne strane su odjednom izronila udaljena brda i plavičasti magloviti prevoj Horn Grina. Pošto je ispustio nekoliko kolutova dima, Džordžijanac je krenuo dalje. Ovoga puta, desna ruka mu je bila spuštена niz bok. Svejedno, pomislio je. Nema puta na kome nije zastao, ili ga nisu zaustavili. Bio je uklet, a uk-

letost se oko njega širila kao zaraza. Ako se lešinari nisu uzdizali u nebo iza njega, onda su to činili ispred. Šta je to moglo da ih privuče u Valaku? Zemljište je postajalo ravnije i čistije, činilo se da uzmiče ispod sunčevih kopita i spušta se u nedogled. A kada su se „pomakle“ ivice stenja, ukazala se četvorougona dolina, ispunjena kaktusima i grmljem. Ličili su na prašinom posuta leđa jahača skamenjenog u trku. Kockar pogleda dole, pred sebe. Tragovi! U stvari, dva traga su se ukrstila na tom mestu, a potom uporedo krenula pravcem kojim je i on jahao. Stotinak jardi dalje, pridružila su im se dvojica. Ukupno pet! Bili su to otisci kopita, sveži svega nekoliko časova. A, lešinari su još uvek kružili, što je bio znak da se plen pod njima ukazao nedavno. Šta je to moglo da dovede pet konjanika u ovaj zaboravljeni kraj? Valako nije bilo mestašce za predah običnim prolaznicima ili kaubojima. Pogotovo u sumrak, kada su od njegovih avetinjskih krovova i šupljina zazirali i najodvažniji. Tu je, kažu, noću vetar tako zavijao, da je podsećao na očajnički plač umirućeg. Oluje su peskom zatrpavale trule pragove, ragastove i ostatke daščanih tremova. Izdaleka, tamni otvori prozora bez stakala ličili su na proreze mrtvaca. Čak i sada su sablažnjivo uranjali u sumrak nastao odlaskom sunčevog kruga za pesak.

Držeći cigaretu u zubima, Holidej je pričvrstio kravatu i pomerio futrolu na desnom boku malo unatrag. Valako je bio jedan od onih gradova koji su nicali u znaku zlatne groznice i umirali s njenim prestankom. Možda je zlata bilo podno Horn Grina, ali, istorija Valaka graničila se sa legendom, a zvučala je poput neslane šale. Stariji ljudi iz tih krajeva oko Taksona, govorili su da je Valako nikao zaslugom jednog krčmara! Taj krčmar, zvao se Beni, ili Bani, niko nije

mogao tačno da se seti, došao je na ideju da stvori grad u kome bi njegov salun bio jedini. Šta je učinio? Pustio je glas da ima zlata nedaleko od planine. U dogovoru sa svoja dva pomoćnika, pokazivao je grumenje po Taksonu, tvrdeći da je zakupio čitav teren i da će se obogatiti. Ljudi nisu mnogo poverovali u njegovu priču, ali su neki krišom jahali na istok da vide ima li tu nečega. Zatekli su pobodeno kolje sa naznakom „na prodaju“, i iskopine primitivnog rudnika, odakle se i danju i noću izvlačila zemlja. A pred očima radoznalaca, na koje je Beni ili Bani računao, bleštalo je grumenje dovučeno čak iz Nogalesa. Dovrtljivi krčmar je brzo rasprodao zemlju po dobroj ceni, otvorio je salun i zadovoljno posmatrao kako kopači dižu domove i stvaraju grad. Međutim na krčmarevo najveće iznenađenje, neki Džimi Valako, zaista je pronašao zlatnu žicu kraj svoje kuće. To već nije bila bajka! Valako je brzo potisnuo krčmara, obogatio se i osilio do te mere da je naselje nazvao svojim imenom. Uzeo je u svoje ruke zakon i silom otkupio komad gradske zemlje za bagatelu od prvog suseda, da bi kopao i na njegovom delu. Jedne noći, nađen je mrtav! Sudbina se poigrala sa novim gradom na ivici Đila pustinje. Smrt Džimija Valaka kao da je presekla zlatnu žilu njegovog nalazišta. Ona je odjednom presahla, a s njom i nade ostalih da će naći svoju, danas ili sutra. A kada se ustanovilo da je krčmar nestao iste noći kada je Valako umro, mnogi su to povezali u jedno klupko. Tako je grad polako umirao. Poslednji ga je napustio neki Rosko Kens, čije je jedino zanimanje bilo da osluškuje gde može da se kopa i da ode tamo na svojoj muli, sa malim zavežljajem i nekoliko alatki. Imao je blizu osamdeset godina i celog života je samo kopao. Sve što bi našao, bilo je dovoljno da ne umre od gladi. Valako

je polako padao u zaborav. Jedan putnik iz Nogalesa otkrio je da je neki čovek iz Taksona otkupljivao grumenje zlata, s obavezom da će ga vratiti uz pristojnu kamatu, banci „Smit i Smit“. Po opisu, to je samo mogao da bude Beni – Bani. Krčmar je zgrnuo prilično dolara, ali ipak ne onoliko koliko se nadao. Sve je trajalo kratko, a činjenica da je Valako zaista našao zlato u zemlji koja je mogla da bude samo njegova, dovela ga je do očajanja. U takvom stanju bio je spreman da u Valaku vidi svoga neprijatelja i uništitelja. Verovatno ga je zbog toga i ubio. Bilo kako bilo, trideset milja ispred Taksona, lešinari su raširili krila nad avetinjskim gradom. Iz njega je pre šest godina, poslednji izašao Rosko Kens. Kasnije, tu su se naselile zmije, crveni smuk i zvečarke. Bio je daleko od glavnih puteva, a ono malo utabane staze kojima su pre šest godina protutnjavala kopita jahača u zlatnom zanosu, pokrilo je trnje čeoerela i žalfije. Ždrepčeva koža podrhtavala je, braneći se od pustinjskih muva. Dok Holidej je skinuo sa sedla čaturicu i progutao nekoliko gutljaja mlake, ustajale vode. Lešinari su svoj let sve više usporavali i približavali se naherenim krovovima.

Valako!

Hrpa polusrušenih, istrulelih kuća, gomila uzdignutih dasaka, po kojima su carovale kiše, vetrovi i sunce. Jedva desetak zgrada, odnosno ostataka, zabijenih u tlo, bez ikakvog reda i smisa. Nešto kao ulica, sa dva proširenja u obliku osmice, pokrivali su sasušeni kolutovi žalfije, ostavljeni posle oluje kraj pragova, razvaljenih vrata i otpadaka od burića, kolskih točkova, korita i stubova. Paučina se nazirala u otvorima gde su nekada bila vrata, procepi na krovovima ličili su na razjapljene čeljusti bez zuba, otvorene prema nebu. Jedna ptičurina odvojila se od ostalih i

sletela na ogroman dimnjak najveće kuće. Sve je bilo pokidano, nijedan natpis da se zaklati, nijedno slovo da se nazre iznad nekog ulaza. Grede za vezivanje konja bile su slomljene, ili su štrčale jednim stubom kao zubom. Šarac je ponovo zatresao glavom. Valako je grobnom tišinom sačekao jahača. Pa ipak... Lešinari nisu mogli da pogreše. Nikako! Kockar se spustio u ravnicu i na domaku prve kuće otkočio kolt. Njegovo oštro oko otkrilo je deo nečijeg tela na zemlji. Dve čizme u prašini...

Ali, to nije bilo sve! Pre nego što je mogao pogledom da dopre do celog tela, Holidej je ugledao opuštenu mlitavu ruku. Bila je pala na prag najbližeg trema. Ostatak je zaklanjala ograda. Kockar zaokruži pogledom ostale uglove, ali, tada još nije opazio ništa više. Ruka je pripadala čoveku sa pončom. Ležao je presamićen, sa tri tamna otvora na leđima. Tri smrtonosna pogotka odvela su ga u pakao. Bio je obrastao u bradu, niskog čela i izbačene vilice, neodređenih godina, opasan redenici-ma preko prsiju, kao meksički odmetnik iz vremena Panča Vile. Kraj njega se nalazila puška. Oči su mu bile uprte u pod, duguljasta, odvratna buba boje peska sa dugim pipcima izronila je iz njegovog uha i pobegla iznenađena senkom novog čoveka. Holidej kliznu sa sedla. Polako je koračao u pravcu čizama. Još jedan mrtvac, ustreljen, ovoga puta u glavu. Ležao je raširenih nogu, raširenih ruku, raznete lobanje. Na sebi je imao smeđu košulju i prsluk. Pantalone sa kožnim zakrpama na kolenima bile su mu pripijene uz noge. U ruci je držao kolt, grčevito stegnut. Malo dalje, nazirale su se dve čaure. Ulica je bila, tu i tamo, prošarana tragovima čizama. Preko njih je pustinjski lahor nanosio pesak i tiho ih zatrpavao. Ali, nije mogao sve da pokrije za nekoliko časova.

Šarac je ostao na mestu gde ga je gospodar napustio. Kockar je podigao oči. Još jedan! Na dugačkoj ogradi balkona kuće, presavijen, nalazio se čovek. Bio je gologlav. Šešir i kolt su se nalazili tačno ispod njega. Mora da su pali kad i njihov vlasnik. Kaput mrtvaca svukao se preko ramena i glave, skrivajući lice. Obe ruke su visile naniže, nepokrivene, beživotne. Smrt je bila pakleno prisutna u gradu utvara. Holidej je obišao dve zgrade ali, na toj strani nije bilo više nikoga. Čizme mu se nisu skoro videle od peska i prašine, čak su mu i nogavice poprimile sivkastu boju. Usta su mu se sušila, ali, više od vode poželeo je dobar brendi. Dlanom je prevukao preko lica. Osetio je da mu brada izbija posle dva dana bez brijanja. On je skinuo šešir i tresnuo ga o koleno. Oblačak prašine uzdigao se u nekoliko navrata. Dok je ponovo stavljao šešir na glavu, krajičkom oka je zapazio neku kretnju između uglova dve kućice. Zapravo, između dva zida, jer te kuće nisu imale ni krov, ni prozore ni tremove. Samo zidove, pod kojima je bujao neki divlji pustinjski žbun.

On položi šaku na opasač. Nešto je promaklo. Čovek ili...? Čekao je, spreman na sve. Međutim, ramena mu se opustiše kada je zaključio da je to konj. Životinja kao da ga je opazila, izdigla je glavu iznad sparšenog grmlja i pošla u tom pravcu. Imala je na sebi jahača. Džordžijancu nije trebalo mnogo da zaključí da se jahač jedva drži na sedlu. Samo mali potres, i on bi sleteo na tlo. Prosto je ležao na vratu zelenka. Nije davao znake života, iako su mu oči bile širom otvorene i staklaste. Leva ruka je stezala uzdu, desna se klatila pri zelenkovom hodu, napred-nazad, poput klatna na zidnom časovniku. Konj je rzao, pognuo je glavu i promenio pravac. Umesto prema kockaru, zapucao je prema šarcu. Taj okret izbacio je

iz sedla ukočenog konjanika. On je pao kao džak. Šešir mu se otkotrljao nekoliko jardi od njega. Čudno, to je jedino ličilo na živog stvora osim životinja. Činilo se da će dugo, dugo kružiti na ivici oboda. Zatim se smirio. Holidej je prišao palom, i vrhom čizama mu pokrenuo telo, da vidi lice. Izgledalo je smireno, na neki način podrugljivo. Nosio je momak bradu pažljivo izbrijanu po ivicama, što je značilo da ju je držao kao ukras, a ne zbog nemarnosti. To lice mu se učinilo poznatim. Čovek je možda jedva pregurao četrdeset godina. Izgledao je snažan, ali nadasve elegantan. Odelo tamnoplavo, prsluk siv, nove lakovane čizme... a opasač od bivolje kože sa zakivcima od čistog zlata. I, naravno, kolt sa zlatnom drškom. To nije mogao da bude niko drugi nego Vins O'Nil, lupež iz Feniksa! Pokeraš, revolveraš, stručnjak za dinamit i kase, ženskaroš... bio je sada mrtav. Jednostavno izrešetan na nekoliko mesta. Najviše s leđa. Zemlju pod njim natopila je krv, pokupila pesak i lagano nestajala u utrobi tla. Na šakama je imao rukavice od fine tanke kože. Izgleda da mu ni to nije pomoglo.

Četiri leša u Valaku! Četiri? Kockar se prisetio da je video pet tragova konja. Neko je, dakle, nedostajao u svemu ovome. Neko ko je pripadao ovim mrtvacima. Možda je ležao sklopčan u nekom uglu kakve razrušene kuće, a možda je uspeo da izmakne smrti. Možda je imao više sreće... ili više umešnosti. Zelenko Vinsa O'Nila je napravio nekoliko krugova oko Holidejevog šarca, a onda je nastavio dalje, u potrazi za vodom. Šta je revolveraš iz Feniksa tražio u avetinjskom gradu? Šta ga je dovelo sa zelenih rečnih obala u pustinju i brda juga Arizone? Vins O'Nil se nalazio uvek tamo gde

je šuškala velika „lova“. Da li je zbog nje skončao na sedlu svoga konja?

Dok zamišljeno izvadi cigaretu iz pozlaćene tabakere. Sumrak je silazio sa brda kao tamni, dlakavi pauk i već je ispunjavao vazduh kricima pustinskih životinja. Negde su škripale daske. Od vetra? Ne, vetra nije bilo, ni daška. Holidej je ostao ukočen, samo su mu oči preletale preko sasušenih daščanih zidova, tražeći senku ili odsjaj metala. Osećao je na sebi nečiji užareni pogled. Nije ga video, ali ga je vraški dobro osećao. Dakle, nije bio sam. Još neko je udisao peščani sumrak Valaka. Neko ko je želeo da ostane skriven. Praveći se da sebe smatra jedinim u ovom mrtvom gradu, čovek iz Džordžije je ispustio nekoliko kolutova dima, gledajući pred sebe. Onda se naglo okrenuo na peti. Takav, iznenadni okret morao je posmatrača da trgne i izbaciti iz ravnoteže. Ako je to očekivao, Holidej je đavolski rizikovao. Uostalom, stigao mu je odgovor! Oblačak dima sa prozorčeta ispratio je prasak kalibra 44. Holidej je odskočio i istrkao svoje „linkolne“. Njegovi meci su zasuli šupljinu, koja je nekada bila prozor. Po ivicama je štrčalo nekoliko oštih, prašnjavih komada stakla. Parčići su popadali po tremu, ali, činilo se da je to bilo sve. Holidej je dugim koracima prišao prvom uglu kuće. Nalazio se tačno pod velikim balkonom, preko čije je ograde ostao presamićen jedan od mrtvaca. Skriveni strelac je takođe morao da promeni mesto. Kockar je skinuo šešir i promolio ga. Novi hitac skoro ga je okrznuo po prstima. Momak na drugoj strani bio je rešen da ne odstupi. Verovatno je imao jakih razloga da ne beži. Ni Holidej nije imao razloga da ostaje. Ipak, znao je da on neće biti taj koji uzmiče. Njegovo preimućstvo bio je šarac, koji se nedaleko vrpeljio, zasut prvo grmljavinom revolvera, a potom

zloslutnom tišinom. Džordžijanac je, naslonjen leđima na trošni, prašnjavi zid pomicao noge u stranu, zavijajući za ugao. Zgrada koja ga je zaklanjala od neznalog strelca, imala je drveno stepenište koje je vodilo na mali balkon i krov. Ali, to je bio rizik. Škripanje trulih dasaka sigurno bi ga odalo. On je tiho zviznuo kroz zube. Ždrebac podiže glavu i okrete je prema njemu. Izgledalo je da se gledaju oči u oči. Zatim se životinja polako uputila prema gospodaru. Kockar je malo sačekao da Mig pride, a onda mu je rukom pokazao pravac i pljesnuo ga po sapima. Šarac je jurnuo ulicom. Holidej je iskoristio tutanj kopita, kojim je prikrrio svoje korake. Očekivao je da će topot šarca izmamiti strelca iz skrovišta. Desni kolt je ostavio za pojasom, a cev levog poravnio je sa nivoom ulice. Čekao je... Međutim, čovek koji se nalazio desetak jardi od njega, promolio je munjevito telo, koliko da ispali dva hica. Zatim se brzo povukao. Njegovi meci sigurno bi ga pogodili da se nalazio u sedlu. Tačno su kroz taj prostor prohujali. No, činilo se da je neznatanac namirisao podvalu pa se brzo sklonio.

Kockar je procenio da je njegova pojava najverovatnije iznenadila strelca. Kako bi drugačije protumačio pucanje? Njega niko ovde nije mogao da očekuje. Mora da ga je zamenio sa nekim... Šarac se zaustavio na drugom kraju, ne znajući šta bi sada trebalo da učini. Kockar je vratio kolt za opasač. Onda se povukao natrag, do drugog ugla. Odlučio je da ipak krene stepeništem prema krovu. Pod njim su drhtali stepenici, ali, začudo, nisu se odazivali nikakvim zvukom. Pošto se dohvatio balkona, Holidej se približio samoj ivici, odakle je imao tačan pogled na zgradu iza koje se skrivao strelac. Međutim, nije ga video! Nepoznati je u stvari činio isto što i on. Hteo je da ga zaobide i iznenadi s druge strane,

umesto da nađe načina da umakne. Dakle, bio je rešen da ostane u Valaku po svaku cenu. Sa balkona, put je vodio kroz prolaz u neku prostoriju bez ijednog komada nameštaja, samo pod, zidovi i paučina. Da izađe na čistinu, bilo bi opasno. Jedino mu je preostajalo da krene istim putem kao i on, stepenicama. Moraće da razmisli nije li tuda krenuo i došljak? Ako jeste, bila je to prilika da okonča obračun. Ako nije, onda će bar imati lep pogled na ulicu i ostale krovove. Čuo je tihe korake ispod. Strelac se prikradao kroz donje prostorije, u nadi da će iznenaditi Holideja. Kada se bude uverio da dole nema nikoga, moraće da nastavi dalje, ukoliko mu se žuri. Kockar je izvukao „linkoln“. Čekao je. Nekoliko dugih minuta vladala je tišina. A onda se čuo prasak neke građe, lomljenje drveta, dasaka, ili tako nečeg. Iznenadeni kockar za trenutak je ostao ukopan u prostoriji, na otvoru koji je nekada predstavljao dvokrilna vrata za izlaz na balkon i vazduh. Šta bi to moglo biti? Šta je radio nepoznati dole? Onda je zakoračio napolje, ne verujući u ludu misao koja ga je spopala. Pakao! Strelac je dole, jednostavno, sa nekoliko snažnih zamaha razvalio stepenište i tako mu presekao povratak. Davolski lukavo! Sada je mogao da ga čeka samo na jednom mestu, pod stepeništem gornjeg sprata koje je iz prostorije vodilo u prizemlje kuće. Nepoznati mora da se zlurado cerio, smešten u nekom kutku, s otkočenim koltom. Čekao je da se kockar pojavi podignutih ruku. Verovatno nije imao nameru da pokazuje samilost. Jedan hitac, i kraj!

Holidej se uputio drugom prozorskom otvoru. Video je šarca na istom onom mestu na kome se zaustavio. Zviznuo je oštro kroz zube. Mig je pokrenuo uši, kao da po zvuku određuje pravac. Kockar je ponovio poziv još jednom. Verna životinja lagano je krenula

prema njemu, a zatim sve ubrzanijim hodom. Dok je galopirao ne gubeći vreme, Džordžijanac je izbacio noge kroz prozor, a onda i telo. Ostao je da visi samo na desnoj ruci, leva mu je ostala uz telo, za svaki slučaj, ako se pomoli glava neugodnog protivnika. Iako položaj nije bio zavidan, kockar je mogao da upotrebi kolt, bar dok ždrebac ne bude pod njim. Mig se približavao, ne haljući za mogućnost da mu put prepreči neki sumanut hitac. Ipak, na Zapadu se, ponekad, teže rešavalo ubiti konja nego čoveka. Pogotovu u krajevima gde su bila retkost u stvari, dragocenost na koju se računalo u najtežim trenucima što ih podare pustinja, oluja ili zakon. Ždrebac se tačno zaustavio pod kockarevim opuštenim čizmama. Bilo je krajnje vreme da se utrnula Holidejeva ruka odlepi s ivice natrulelog ragastova. Mig je stoički podneo pad gospodarevog tela. Samo su mu malo poklecnule stražnje noge i ništa više. Ali, umesto da kasom potera negde, Holidej je istog časa napustio sedlo i čučnuo uza zid. Strelac je mogao još jednom da vidi šarca, i ovoga puta bez jahača. Ponešto mu neće biti jasno, ali, šta mari. Odatle mora izaći. Holidej se pognut dovuče u sasušeno žbunje i nekoliko otpadaka od krova, stavi sve to na gomilu i zapali. Šeširom je zaklanjao povremeni tračak večernjeg pustinjskog lahora da ne utrne plamičak. Suve grančice i isto tako suva daska brzo su primili vatru. Bilo je potrebno samo dosta dima, pa da nepoznati nasluti šta ga čeka i da ga zahvati panika. Morao je izaći, iako nije znao na kojoj će ga strani sačekati u tamno odeveni stranac. Holidej se pridiže i zauze mesto na uglu. Odatle je imao pregled obe strane. Nadao se da strelac neće izabrati onu treću! Dim je već ušao kroz otvor, kao radoznali mališan koji zasićen prizorima spolja, želi da zaviri još negde. Iznu-

tra se nije čulo ništa, ali, to je bio dobar znak da čovek napregnuto razmišlja šta da uradi i kako da izbegne vatru. Ako ga napolju čeka vatra s olovom, bar je imao mogućnost da uzvрати i da izmakne. Dim je postajao sve veći. Odjednom, unutra su zaškrípale daske. Holidej oslušnu. Procenio je da će levo od njega izleteti. Bila je to strana na kojoj se nalazio trem sa stepeništem. Čovek je izabrao komotniji prolaz, kuda će proći čvršće oslonjen na noge i sa dosta prostora za okretanje. Kockar je napustio ivicu ugla i sačekao. Umesto da zastane, strelac je bukvalno protrčao kroz trem, očekujući revolversku paljbu i nadajući se da će je trkom izbeći. Kako se to nije desilo, on zastade na sredini ulice i osvrnu se, s uperenim koltom. Izgledao je zbunjen. Sada se nalazio kao na dlanu. Nije se desilo ništa od onog što je očekivao. Niko ga nije na samom izlazu presreo pucnjima. Kao da ga je namerno pustio da se sav pokaže i da ga na miru slisti sa ulice. Kada je pomišljao da, u tišini s kojom se suočio, nastavi beg, Holidej je promolio polovinu svoga tela. – Ne okreći se! – zaorio se njegov metalni glas. Čovek je baš tada bio u poluokretu. Ostao je ukopan, zategnut, poput zapaljenog fitilja koji pretili da eksplodira ili da se ugasi pred samim ciljem.

– Baci oružje! – Znao je da neće baciti. Mora da je imao dosta jake razloge da tako učini, iako se nalazio na nišanu. Holidej je čekao, čvrsto rešen da ne odstupi. Neznanac je skupljenih ramena sazrevao u sebi sopstvenu odluku. Njegov kolt nalazio mu se u desnoj šaci, okrenut prema zemlji. Lukavi neznanac je napravio potez kao da podiže ruke uvis u znak predaje. Međutim, bila je to providna varka. Iznenada se bacio na zemlju, pucajući. Kockar je ostao nepomičan. Hici, užurbano i neprecizno izbačeni, prozujali su

kraj njegove glave, prilično visoko. Zatim je igla udarila u prazno, i strelac je s očajničkim žaljenjem pogledao u oružje, a onda u kockara. Holidej je stajao mirno. Njegov kolt odavno se nalazio za pojasom. Ruke je prekrstio na prsima. Kakva čudesna mirnoća! – govorio je pogled čoveka na zemlji. Besno je tresnuo revolver o tlo i pridigao se, smušen i zbunjen neočekivanim ponašanjem neznanca u crnom odelu. Zašto nije pucao? Zašto je samo stajao tako mirno, kao da mu nije stalo do toga hoće li biti iskrznut ili mrtav?

– U redu – kazao je čovek promuklim glasom – pokušao sam sve, ali, ne pali! Pobeđen sam...

Kockar nije rekao ništa. Čovek je zverao pogledom okolo, kao da nešto iščekuje. Bio je srednjih godina, snažan, omalen, lepih zelenih očiju i kratke brade. Nosio je dugu kosu, vezanu na zatiljku sa pantljikom u neku vrstu perčina koji mu je padao na leđa poput obezglavljenog kunića. Nosio je prugastu košulju kratkih rukava i preko leđa kožni, krznom postavljen prsluk sa zakopčavanjem do grla, dug skoro do polovine butine. Preko prsluka, labavo prikopčan i iskošen, nalazio se opasač. Rukavice od tanke kože dosezale su jedva do zglobova. Bez brade, bez prašine i bez mutnog odseva u očima, taj momak bio je verovatno lepuškast i zgodan. Ali, krive noge odavale su rasnog jahača, a futrola vrhom privezana kožnim kaišem oko desne butine, naslućivala je vrsnog revolveraša.

– Gde su ostali? – upitao je zatim nervozno.

– Ostali?

Čovek je i dalje osmatrao uglove kuća i ambara. – I da znate, nemam pojma gde je plen – dopunio je on. – Ništa ne znam. Najzad mu se pogled zadržao na Džordžijancu. Zenice mu se suziše. – Ko ste vi? – pitao je

nervoznim glasom u koji se uvuklo podozrenje. – Nemate zvezdu... Gde su ostali iz potere? Ili vi... ili vi...

– Potera? Plen? – nehajno je uzvratio kockar, naslućujući neku priču s kojom je želeo da nema nikakve veze. – Ne znam o čemu govorite.

– Znači, sami ste? – sinulo je čovekovo lice.

– Jesam – položio je Dok dlan na dršku svog „linkolna“ – i veoma sam tužan što ste hteli da me ubijete, mister.

– Zovem se Bjuvi. Nik Bjuvi. Sada je već drugačija stvar, mister – govorio je čovek s olakšanjem.

– Ništa nije drugačije, čoveče – naglasio je Dok. Bjuvi raširi ruke. – Nemamo mnogo vremena – govorio je brzo – jer, svakog trenutka može da naiđe potera iz Taksona, mister... Kada vam kažem, nemam veze s ovim ovde. Sami su sebe...

Holidejev pogled kao da je razbijao suton pred čovekovim licem i pretvarao ga u ledene iglice. – Ja imam dosta vremena – napomenuo je.

– Vi ste stranac – dobacio je Bjuvi. – Ne znate o čemu se radi.

– On zna – pokazao je Holidej na jednog od lešinara koji se spremao da sleti na telo pre-samićeno preko ograde velikog balkona.

– Saslušajte bar, do vraga...

– Šta će ovde Vins O'Nil?

Nik Bjuvi zastade iznenađen. – Poznajete Vinsa? Odakle ga poznajete?

– Pitanja su na mojoj strani – objasnio je kockar.

– Mister, možemo zajedno da potražimo plen. I da ga podelimo. Pola-pola.

– Koliko je to pola? – pitao je Dok.

– Oko sto hiljada...

– Sto...?

– Dve stotine hiljada dolara – klimnuo je glavom, s trijumfalnim izrazom na licu. Ova suma šokirala je i samog Holideja. Ipak, nije poverovao u to.

– Nisam oran za šalu – primetio je.

– Ne šalim se – zabrza Bjuvi. – Tih 200.000 dolara Vins O'Nil je opljačkao iz Centralne banke u Taksonu, pre osam dana. Razumete? Bilo nas je petorica – pokazao je oko sebe – a ostao sam samo ja!

– Nisam dobro razumeo – procedio je bivši zubar iz Bostona. Lupeško i lepuškasto lice Nika Bjuvia išlo mu je na nerve, a pohlepa u očima činila ga je proketo gramzivim i spremnim na sve. On koraknu u stranu i zauze mesto kraj zida. Činilo se da time skriva samog sebe od nečega. – Mogu vam reći, mister, da Vins to nije mogao da izvede sam – kazao je cereći se. – Neko iznutra mu je pomogao, iz banke. Ali ko, to samo on zna. Na žalost, ne može da nam došapne. – Lešinar je taman sklopio krila i spremao se da zabode oštri, povijeni kljun u leš, kada kockar istrže svoj kolt i opali. Bjuvi je uspeo da vidi samo kako je munja blesnula sa strančevog boka. I dok je trepnuo, kolt se našao za pojasom. A gore, kriknuvši, ptičurina se strmoglavila na zemlju i samo se nekoliko puta zakoprčala. Onda se smirila. – Pakao! – uzviknuo je on. – To je bio hitac! Ne znam ko ste, mister, ali, vi i ja treba da nađemo zajedno taj novac pre potere i da ga podelimo.

– Ne interesuje me – odseče Dok.

– Ne? – sledio se smešak na Bjuvijevoj koži. – Ne verujem... Dve stotine hiljada je suma zbog koje ovde leži Vins O'Nil i njegova banda.

– Kako?

– Ubili su se međusobno...

– Izgleda da su bili precizni?

– I jesu! Vins je izabrao Valako za

skrovište, ali, bio je nepoverljiv. Jedini je on znao gde je ostavio novac, mister. Zavarali smo trag poteri sve vreme, ali, šerif Ganter je bio dovoljno vešt da nas nanjuši... Onda smo rešili da se podelimo. Vins nas je doveo ovamo i krenuo. Mislili smo da se novac nalazio na onom mestu kuda se uputio. Onda je Logan prvi pucao... U Vinsa... Pogodio ga je, a ovaj mu je vratio – pokazao je prema lešu nasred ulice. – Zatim smo počeli da pucamo jedni u druge kao pomahnitali... – Bjuvi je malo zastao, kao da prebira po sećanju. – Bilo je gadno – nastavio je. – Loganov hitac je pokrenuo sve naše zadnje misli, mister, moram priznati. Svako od nas je sve pozeleo za sebe! Tim novcem bismo se obezbedili do kraja života, ali... Bio sam dovoljno pametan da se sakrijem, dok je napolju grmelo... Kada se sve utišalo, bilo je gotovo. Vins O'Nil je jahao okolo, sa nekoliko rana na sebi. Izdahnuo je poslednji, psujući.

– Mislio sam da je pametniji – primetio je kockar. Bjuvi sleže ramenima. – Znao šta, jurio sam prema mestu gde smo mislili da je plen, prema ambaru. Ali, tamo nije bilo ništa! Ništa! Nikada neću saznati zašto se Vins uputio tamo. Sve sam pretražio, ali, od torbi ni traga ni glasa! Međutim, znam da je novac u Valaku, ali gde, na kom mestu? Ne mogu da uđem u Vinsovu kožu pa da zamislim gde je mogao da strpa tako dragoceni tovar... Malo je falilo pa da se pridružim Vinsu. Mislio sam da je potera – priznao je Bjuvi. – Nije im išlo u račun da dođu tako rano. A sada...

– Rekao sam da me novac ne zanima.

– Dve stotine hiljada dolara? – zaprepastio se Bjuvi. – Znao li koliko je to?

– Znam! Zato me ne zanima. Pogotovu ne tuđ novac.

– Šta ćete učiniti?

– Ja nisam pucao prvi.

– Ne verujem da ste u stanju da me ubijete – osmelio se Bjuvi da razvuče usta u širok osmejak. – Da ste to hteli, učinili biste odavno. Zašto ne produžite dalje?

Kockar je pogledao u nebo. – Noć je – reče. – A u to doba, pustinja oživi. Ne volim da očekujem pume i risove.

– Onda... mogu da nastavim da tražim?

– Možeš nastaviti da jašeš – opomenuo ga je kockar. – To ti jedino sleduje.

– Da ostavim 200.000 dolara Liju Ganteru i njegovim pomoćnicima? To bi bila nepopravljiva i neprocenjiva šteta, mister.

– Zašto? Zar taj Ganter nije šerif?

– Jeste... Ali, zamislite mene sa zvezdom? To je nešto tome slično.

– Ne interesuje me.

– Dajte mi šansu.

– Ne volim da okrećem leđa takvima.

– Obećavam...

– Mnogi od takvih obećanja umru pre vremena.

Nik Bjuvi je imao na umu samo opljačkani novac iz taksonske banke. Sve drugo bilo je manje važno. Njega nisu poterali leševi ljudi sa kojima je donedavno jahao rame uz rame. Zaboravio je i na činjenicu da je, pre nekoliko časaka samo, žarko želeo da napuni olovom Doka Holideja, a evo, imao je obraza da ga nagovara da zajedno traže skrivene torbe i da, čak, zahteva da ga ovaj mirno pusti da nastavi da pretražuje kuće i ambare u Valaku. Dve stotine hiljada dolara, iznos kojim su se mogle pohvaliti retko koje banke u ovom delu Zapada. Bjuvi nije bio raspoložen da o tome detaljno priča. Žurilo mu se da plen nađe pre potere. – Ne shvatam – promrmljao je iskreno začuđen – da vam nije stalo do novca. Ili – žmirnuo je – čekate da ja odjašem, da biste vi nastavili tamo gde sam ja stao? Hoćete sve za sebe? Bio sam lud što sam vam rekao...

– Nisam te terao na to, burazeru.

– Kada biste videli tu „lovu“ na jednoj gomili, promenili biste mišljenje, mister – navaljivao je Bjuvi s ubeđivanjem. – Zajedno imamo više šansi.

– Zar ništa ne čuješ? – prekinuo ga je Dok.

– Šta?

– Zemlja drhti!

Bjuvi je nekoliko trenutaka zurio u kockara, kao da je sišao s uma. Onda je iznenađeno kleknuo i prslonio uvo na zemlju. – Dolaze – procedio je. I ne hajući za Holideja, on dohvati sa zemlje svoj ispražnjeni kolt i zadenu ga za opasač. Onda se uputio prema jednom od konja. Bio je to O'Nilov zelenko. – Idem – javio se potom, bacajući se u sedlo – ali, vratiću se. Moja ponuda još važi.

– Nikada više ne pokušavaj da nišaniš na mene – dobacio je Holidej.

Bjuvi je klimnuo glavom. – Hoćete li im reći da ste me videli?

– Ako me budu pitali.

– Nadam se da neće – iskezio se lupež. – Pazite samo da Ganter ne uvrta sebi u glavu da ste član bande. U tom slučaju, 200.000 biće moji. Vatra kojom je Holidej isterao Bjuvia iz skrovišta, odavno je utrnila. Bio je dovoljan samo zamah čizme pune peska i da od dima ne ostane više ništa. Suton je prekrivala Valako. Nik Bjuvi je žestoko cimnuo uzde zelenku i okrenuo ga na sever. Uskoro, od nje ga je ostao samo zvuk, eho kopita koji se rasplinjavao između srušenih zgrada. Holidej je prišao šarcu. Trebalo je izabrati iole pristojno mesto za tu noć. Znao je da po ovakvim napuštenim mestima noću se šunjaju četvoronožni krvoloci, ali, malo vatre neće im dati da se približe. Nije prošlo mnogo, a topot nekoliko konja zakrčio je ulaz u Valako s istočne strane. Tri jahača na podjednakom odstojanju između sebe, ujahala su u avetinjs-

ki grad, s puškama preko jabuka sedla. Preko-račili su preko leševa na ulici, s pristojnom oprežnošću. Konjanici sa strane su osmatrali zidove i krovove, dok je onaj u sredini zagledao mrtvace s mešavinom prezira i razočaranja. Bili su odjednom, ne malo iznenađeni kada su primetili pokret kraj zida dvospratnice. – Stoj! – povikao je jedan od njih.

– Nisam nikuda ni krenuo – oglasio se Holidej, skidajući svoje sedlo sa ždrepcu.

– Ne mrdaj!

Kockar je uzdahnuo. Ipak je sačekao da mu jedan od njih priđe. Na levoj strani grudi sijala se značka čuvara zakona. Međutim, slične značke sjaktile su mu po rubu „krune“ šešira i zvonile poput praporaca pri svakom jačem trzaju glave. Bio je to niz grubo napravljenih zvezdica od metala, koje su činile „traku“ na šeširu. Ispod njih širilo se grubo, mesnato lice smrknutog izraza. Imao je bujne polukružne brkove nad širokim, nabubrelim usnama po kojima se hvatala kora. Ogromni podočnjaci još više su isticali surovost očiju. Samo po vrhu brade osipao se pokrov sivih dlačica. Umesto košulje, nosio je debeli džemper do samog podvaljka. Preko njega je padao platneni kaput sive boje a rubovima do samih kolena. Holidej je na neki način bio siguran u to da pred sobom ima Lija Gantera koga je spominjao odbegli Nik Bjuvi. Njegovi pratioci, takode sa prikačenim limenim zvezdama, obilazili su leševe. Jedan od njih je nosio zapaljen fenjer, čiji je mutni krug svetlosti poigravao po zemlji sablasno i groteskno u isti mah. Džordžijanac je zabacio sedlo na levo rame. – Kuda? – pitao je osorno šerif.

– Nikuda – odgovorio je kockar. – Duga je noć...

– Ti nisi iz O'Nilove bande?

– Nisam, izgleda...

– Zašto se onda smučaš ovuda? – Oštar ton maršala iz Taksona nije se dopao čoveku iz Džordžije. Ipak, on je morao da se nađe u njihovoj koži. Bili su na tragu bandi lopova, i svako lice u njihovoj blizini moralo je da bude sumnjivo. – Idem za Takson – objasnio je strpljivo Dok – ali, nemam nameru da jašem noću. To je sve!

– Ne bih rekao – obazreo se Li Ganter oko sebe. – Ovde sam nabrojao četiri leša. Nedostaje jedan.

– Mislite da sam ja taj peti leš? – podrugnuo se kockar.

– Mislim da je neobično da ste baš ovde, mister. – Sve vreme, šerifova puška bila je naizgled slučajno okrenuta prema Holideju. Preostala dva pomoćnika uskoro su mu se pridružila. Onaj što je nosio fenjer ličio je na izgladnelu lisicu, bio je vraški mršav, izduženog lica i šiljastog nosa. Ogromni obod mekanog šešira povijao se pri svakom pokretu kao liska neke velike biljke. Šiljata ramena držala su na sebi košulju i vratnu maramu zelenkaste boje... Uzana bedra vukla su teški opasač sa koltom kalibra 36. U ruci je nosio karabin, drugom je klatio fenjer, obasjavajući s vremena na vreme ljude, konje, oružje, tlo. Od tog sjaja senke su bivale paklenih razmera, skaćući po trošnim zidovima zgrada i odlazeći u bespuće neba. Drugi pomoćnik se nije mogao takođe, pohvaliti nekom jačom konstrukcijom. Za razliku od „fenjerdžije“ ovaj je bio skoro dečak, ili su mu crte davale takav utisak. Sve na njemu izgledalo je sitno, kosti lica, kosti udova, šake, stopala u čizmama visokih potpetica. Bio je najmlađi među njima, ali, ne i najnaivniji. Bokove su mu krasila dva kolta, desni s dugom cevi, tipa „bantlajn“ a levi, običan teksaški kolt. – Samo četvorica, Li – oglasio se mršavko lisičjeg lica i uvrnuo fitilj na svom fenjeru, štedeći gas.

– Nabroj – kratko je naredio ovaj.

– Logan, O’Nil, Klondajk i Kento. Nijedan nije ispod hiljadu dolara.

– Znači, Bjuvi nije među njima?

– Nije! Ukoliko ga nisu ucmekali iza nekog zida.

– Ili je utekao?

Momak sa dva kolta pokazao je glavom prema Holideju. – Možda on zna – rekao je.

– Možda – pridružio mu se onaj drugi. – Ko je taj tip?

– Nije se predstavio.

– Šta znate o Bjuviu? – nagnuo se Ganter u sedlu. Izgledalo je da nema nameru da sjaše, pred saznanjem da nedostaje peti član bande. Kao da je hteo da produži traganje, ali, ne pre nego što ne izvuče sve što bi moglo dobro da mu dođe.

– Skoro ništa – odgovorio je Holidej.

– Skoro? Znači li to da nešto ipak znate?

– Zavisi...

– Mister – utišao je Ganter glas – radi se o velikoj pljački... i o velikoj bandi. Ne znam šta se ovde sve desilo, ali, vidim četiri leša i vas.

– Rekao sam vam da idem za Takson i ovde me je zatekla noć. Da li je to zabranjeno?

– Šta znate o Bjuviu? Da ga niste videli?

– Bio je ovde jedan.

Ljudi od zakona izmenjaše poglede. – Šta je radio?

Holidej sleže ramenima. – Prvo je pucao na mene, a posle je pričao o nekih dve stotine hiljada dolara koji leže negde ovde sakriveni...

– Gde je sada? – zarežao je maršal.

– Odjahao je čim je čuo vas.

– Kuda?

– Tamo – pokazao je kockar prema severu.

– Ne verujem mu – oglasio se nervozno

momak. – Li Ganter pogleda u nebo. Veče je postajalo hladnije, mrak se hvatao po jahačima i predmetima kao lepak. – Neće daleko – rekao je. – Naleteće na Hejsa. Osećam to...

– A novac? – upitao je mršavko lisičjeg izraza lica.

– Pametnije je jutro od večeri.

Holidej je spustio sedlo. Li Ganter je tek tada primetio dva teška kolta sa strane i nešto kao poštovanje zaiskri mu u uglovima očiju. Međutim, to je potrajalo veoma kratko. Sjahao je i pustio konja da odšeta prema škrtom, suvom grmlju iza zgrada. – Ja sam šerif iz Taksona – kazao je zatim. – Zovem se Li Ganter. Ovo su moji pomoćnici, Edi Berg i Sejmi Lepet. Inače, cela potera broji šestoricu. Podelili smo se ispred Valaka. Drugi deo predvodi Isak Hejs. – Ako je šerif očekivao da će se kockar predstaviti, prevario se. Holidej je ostao ravnodušan na sve to. Ganteru se nije više žurilo. Na kraju krajeva, nosio je zvezdu, a to je značilo da mora da bude odmeren, oprezan i lukav. Sve što je trebalo bilo je da zadrži Holideja te noći kraj sebe. Kopkalo ga je poreklo ovog hladnookog stranca. Nešto ga je mamilo u daleka sećanja, ali, nije uspevao da odgonetne šta. Bilo je u njemu nečeg zagonetnog, i prepoznatljivog. – Edi – okrenuo se prema momku – pregledaj sve kućice. Javi ako na nešto naletiš. Ti Sejmi, naloži vatru.

– A ovi ovde? – pokazao je Lepet rukom prema leševima.

– Zakopaćemo ih.

Holidej je spustio sedlo na trem i naslonio se na istruleli stub. Mirno je zapalio cigaretu, osećajući na sebi ljubopitljive i neprijatne poglede Lija Gantera i njegovih pomoćnika. Berg je izlazio iz prve zgrade i kretao je prema drugoj. U ruci je nosio „bantlajn“. Izgledalo je da bi voleo da se suoči sa nekim ko

bi bio raspoložen za pucnjavu. Naravno, računao je da bi on bio taj koji ostaje na nogama.

– Kako su ubijeni, znate li? – pitao je Ganter, raskopčavajući svoj tanki, dugi kaput od platna.

– Međusobno!

– Sigurni ste?

– Tako sam čuo.

– Taj Bjuvi je bio raspoložen za poveravanje – primetio je šerif. – Šta mislite zašto?

– Hteo je da zajedno nađemo plen i podelimo.

– Tako sam i mislio – zaključio je Ganter, pomalo iznenađen ovakvim priznanjem. – Zar niste pristali?

– Da jesam, ko zna šta bi ostalo od potere.

Ganterova usta se skupiše. Začudo, bio je siguran da ove reči nisu izrečene u prazno. U tamno odeveni dendi bio je đavolski hladnokrvan i opasan. Nije se dao uzbuditi, ali, ni iznenaditi. – Hoćete da kažete...

– Rekao sam što sam imao da kažem, šerife – prekinuo ga je kockar. – Bjuvia poznajem koliko i vas. Ne interesuje me ni jedan ni drugi. Ni novac.

– Suma je privlačna – odmahnuo je glavom šerif. – Retki su oni kojima ne zaigra srce pri pomisli na dve stotine hiljada dolara!

– I ja mislim – složio se kockar i povukao dim.

Sejmi Lepet je, ipak, imao dosta snage u svojim rukama i šakama, kada je jednog po jednog mrtvaca vukao preko ulice i slagao ih uza zid.

– Bjuvi će sve reći – kazao je Ganter. – Ne verujem da ne zna gde je plen. Jednostavno je pobegao, u nameri da se ovde ponovo vrati kada mi odemo. A mi nećemo otići. – Niz šestougaonih zvezdica oko „krune“ Ganterovog šešira javiše se poluglasnim zvukom.

– Ovde nema ništa – izbi iz tame Edi Berg.
– Ništa osim pacova i paučine.

– Novac je tu negde – rekao je Ganter. – Zašto bi inače Vins O'Nil dojahao u Valako? Pitanje je samo na kom se mestu nalazi? Ima li ko ideju?

– Nadam se da nećemo kopati – rekao je Lepet, otirući znoj sa čela. U ruci je držao naramak grančica. – Dao bih sve konzerve pasulja i sušene govedine za bocu dobrog viskija...

– Ovo je potera – napomenuo je šerif – a ne svadbena povorka.

– To sam već čuo – slegao je ramenima ovaj.

Žar cigarete i blistavobela košulja jasno su ocrtavali položaj Doka Holideja. Sve ostalo oko njega pomalo se stapalo sa tminom i polusenka oko prigušene svetlosti fenjera ostavljenog na ivici verande. – U pravu ste – obratio mu se Ganter – pustinja noću je živa klopka za usamljenike. – Uskoro su se ukazale varnice, dim, a onda veseli jezičak vatre. Nesvesno, Sejmi Lepet pruži nad vatrom ruke da se ogreje. Holidej je opazio da mu nedostaje srednji prst na levoj šaci. Kao blistavo, veliko oko, izlazio je mesec nad zamagljenim, blago zatalasanim brdima. Lepet je stavio na vatru lonče sa vodom. Svi su ćutali. Pogledi su im skretali stalno na stranu gde se nalazio zagonetni stranac, opasan koltovima s drškama od slonovače. Možda bi Lepet i Berg već iznudili od njega mnogo štošta da je Li Ganter to dozvoljavao. Međutim, šerif iz Taksona se ograničio na ućtivu radoznalost, pa su se oni toga pridržavali. Potera iz Taksona pre je Holideju ličila na bandu koja lovi drugu. Šerif je podvukao krajeve svog kaputa pod sebe i spusti ogromno telo na sedlo. Ispred njega, odsjaj vatre čudno je šarao njegovo lice, izobličavajući ga u

sablasnu masku polusenki. Odjednom, u daljini se rasprostire pucanj! Sva tri čuvara zakona okrenuše glave prema severu. Pucanj se oglasio samo jednom. Uzalud su čekali drugi. Lepet se okrenuo prema Ganteru. – To je sa Hejsove strane – promrmlja.

– Otprilike!

Edi Berg dohvati pušku. Ganter nije izgledao mnogo uznemiren. Polako je nastavio da savija papir sa grudvom žutog iseckanog duvana među prstima. Ispod oka je odmerio kockara oslonjenog o stub. Ništa nije mogao da dokuči. Čovek iz Džordžije izgledao je sasvim odsutan. Lepet gurnu u vatru veći komad drveta. – Hejs je sigurno zgrabio Bjuvia – reče. – Ako jeste, uskoro će dojahati – zaključio je šerif. Edi Berg nije bio spreman da mirno stoji na istom mestu. Više ga nije zaokupljao Holidej. Činilo se da za vratom oseća neki đavolski hladan dodir, najgore je, što se više nije oglasio nijedan nov hitac.

– Da odem, da pogledam – predložio je. Ganter je odmahnuo glavom. – Doći će Hejs – rekao je samo. Lepet čučnu kraj šerifa i pokaza rukom iza sebe. – Oni koltovi... – promrmljao je. – Koltovi? – pitao je šerif. – O'Nilovi. Mislim, njegov kolt. Sa drškom...

Li Ganter se zlovoljno isceri. – Zlatna drška, a? – dosetio se. – Hteo bi za sebe? Što se mene tiče... Njemu ionako više neće trebati.

– U redu!

Lisičje lice Sejmijsa Lepeta se izdužilo, oči su mu zasjale od pohlepe. Šerif iz Taksona je najzad smotao cigaretu, liznuo ivicu papira, slepio, a onda s uživanjem stavio u usta. Novi pucnji su presekli noć nad pustinjom. Edi Berg se sav okrenuo u tom pravcu, s puškom iz koje bi pokuljao plamen na najmanji trzaj. Sada je i Ganter postao uznemiren. On nije računao na mogućnost da je Vins O'nil mogao da ima još svoje družine okolo, na koju bi

naleteo drugi deo potere. On prebaci svoj vodnjikavi, lukavi pogled na Holideja. Kockar je nehajno ispuštao dimove.

– Sigurni ste da ste sami? – pitao je šerif.

– Zar nisam? – uzvratio je Dok.

– Dobro znate šta mislim, mister – naglasi Li Ganter poslednje reči. – Ja sam dosta strpljiv. Ali, ne večno.

– Ne ulazim u to.

– Opomenuo sam vas.

– Ni to me ne zanima – odvratio je kockar.

– Vaša ovlašćenja, šerife, glase na Takson.

Ganterovo lice kao da posive. Uložio je prilično truda da ostane miran, u svakom slučaju, on je znao da mora voditi igru kako priliči čoveku od zakona. – Ja imam najveća ovlašćenja – kazao je. – Jurim pljačkaše, ubice, a imam i dosta pušaka sa sobom. Kada sve to saberemo – završio je – vi ste u manjini.

– Svako sabira kako mu odgovara.

Edi Berg je smrknuto odmerio kockara. – Na tvom mestu, Li, ja bih...

– Podstakni vatru – prekinuo ga je ovaj.

– A Hejs? Ako je u nevolji?

Nije dobio odgovor. Umesto toga, čuli su se nerazumljivi uzvici Sejmijsa Lepeta, koji se muvao iznad leševa. – Li! – proderao se divljim glasom. – Ovamo!

– Šta je do vraga? – skupio je noge Ganter i ustao. Osetio je da nešto nije u redu. Lepet ne bi dizao galamu bez razloga.

– Da vidiš... ništa ne shvatam!

Ganter mu se približio krupnim, laganim koracima. Ispod kaputa je štrčala izbočina od drške kolta. Sejmi Lepet je klečao na levom kolenu, nagnut nad opruženim telom Vinsa O'Nila. Svetlost vatre dohvatala je jedva deo zida pod kojim su se nalazila naslagana tela razbojnika. Sumnjičavi Berg ostao je na svom mestu, kontrolišući ponašanje zagonetnog

stranca. Međutim, Holidej je pušio i mrzovoljnim izrazom lica zurio u noć. Bar je tako izgledalo... Traka limenih zvezdica odzvanjala je pri svakom malo jačem trzaju glave Lia Gantera. On je stao uz Lepeta. – Što se dernjaš? – upitao ga je grubo. – Pogledaj – pokazao je ovaj prema opruženom Vinsu – to je on, zar ne?

– Da!

– Zlatna drška kolta, opasač, odelo...

– Koliko se sećam, dva dana nisi okusio viski, Sejmi – zabrundao je šerif. – O čemu bulazniš? Valjda poznajem O'Nila?

Lepet je držao revolveraševo oružje u ruci, s nekom vrstom divljenja i nedoumice. – Ne-ka me obese za jezik, ako je to on – rekao je. Šerif se namrštio.

– Šta je s tobom? – obrecnuo se. – Kako nije on?

– To nije O'Nil!

– Nego?

– Ne znam ko je, ali, on nije. – Odmah potom, Lepet podiže glavu i prelete pogledom preko zatamnjenih ostataka krovova Valaka. Kao da je očekivao da će se, na nekom od njih, ukazati silueta opasnog lupeža iz Feniksa.

– S tobom nešto nije u redu – prenu ga Ganter. Lepet se saže i žestoko okrete leš na leđa.

– A ovo? – upita. I jednim trzajem skide sa hladnog, sivkastog lica tanak sloj brade! Jednostavno ju je odlepio i zadržao među prstima kao ustreljenog, sklupčanog, crnog guštera.

– Pakao! – ote se šerifu. – Šta je? – odaziva se Berg sa strane.

– Ništa... Samo otkoči pušku za svaki slučaj – poručio mu je Ganter hrapavim glasom.

Činilo se da taksonskog šerifa polako na-

pušta mirnoća s kojom je ujahao u Valako. On nije voleo zagonetke, mogao je da se uhvati u koštac s ubicama, siledžijama, revolverašima, bilo s kim, ali, pred tajnama koje zahtevaju razmišljanje i logičnost, dobijao je prave napade nervoze. – Ako to nije O’Nil – Zarežao je – ko je?

Lepet sleže ramenima. – Bez brade ne liči – glasno je razmišljao šerif – ali, sve ostalo se slaže! Vidao sam tog nitkova u Feniksu, Preskotu, Vajlardu... Sve ostalo se slaže...

– To i mene buni – muklo se nadovezao Lepet. Ganter je dohvatio opasač i zagledao ga. – Nije mi jasno – mrmljao je. – Mogao sam se zakleti da je on! A nije... Zašto bi stavljaio lažnu bradu?

– Mene ne pitaj – odmahnuo je rukom suvonjavi pomoćnik. – Ako to nije O’Nil, onda pravi možda tamani Hejsovu poteru. Oni pucaju, a...

Izgledalo je da ga Ganter ne čuje. – Berg – okrenuo se prema momku – dovedi ovamo stranca.

Edi Berg je istisnuo pakosni smešak preko usta. Uperio je pušku prema kockaru. – Čuo si? – doviknuo je. – Dolazi, šerif te traži.

Ali, Holidej se i ne pomeri.

– Zar si gluv? – razgoropadio se momak. Zasenčeno lice čoveka iz Džordžije nije odavalo nikakvog vidljivog znaka. Mesečina nad pustinjom kao da je zaobilazila Valako. Umesto da mu obasja zidove, ona je klizila po razvaljenim krovovima i udaljavala se. Edi Berg je bio gotov da kundakom istera stranca na ulicu. – Tresnuću ga – zarežao je momak.

– Možda on hoće da ga zamoliš? – iskezio se Lepet. – Nateraću ja njega da zaigra – obećao je Berg – kao ono u stara vremena, kako mi je pričao matori... Pocupkivaće brže od zeca! – Za to vreme, Ganter je pretraživao džepove lažnog O’Nila. Međutim, nije

nalazio ništa posebno. Nikakav papir, ili dokument. Berg se malo iskosio i cev puške uperio u kockareve čizme. – Čik da ostaneš miran – začerekao se. I opalio! Ganter se trgao. Iskrenuo je glavu, baš u času kada se Edi Berg spremao da prospe novi hitac tik uz vrh Holidejevih čizama. Samouverenost mladog šerifovog pomoćnika nije mogla da dogura daleko. Za delić sekunde izmakao mu je nagli trzaj strančeve ruke. Narandžasti plamen je sevnuo sada s druge strane. Bergova puška tupo zveknu pod vrelin olovom, a potom zaroni u prašinu. Momak je glupo buljio u tamni otvor niklovane cevi.

– Ne volim kada mi prete – zasu ga hladni kockarev glas – naročito ne deca. On je bio svestan da je pravi izazov prkositi zakonu. No, isto tako je znao da ga niko, pogotovu ne ovakav balavac ne može naterati da „igra“ ili povući za nos kako mu se prohte. Bio je spreman na svaku akciju. Sve je zavisilo od Gantera. A ovaj je, za svaki slučaj, želeo da ostane po strani, sve dok ne bude siguran da će dve stotine hiljada dolara ugledati svetlost dana pred njim. – Ja ću... – započe Berg.

– Rekoh ti da ga pozoveš – prekinuo ga je šerif.

– Nije hteo.

– Nisam čuo da neće – slegao je ramenima Ganter. – Čuo sam samo tvoju pušku. A nije vreme za piknik, momče.

Lepet se cerio zlobno.

– Mora da ste zagledali leševe kada ste došli – obratio se Ganter kockaru, koji se polako približavao, vraćajući „linkoln“ za pojas mađioničarskom veštinom kolutanjem oko prsta. – Jesam!

– Znate O’Nila?

– Znam! Mrtav je, zar ne?

Ganter se mogao zakleti da se kockar neće mu ruga. Mora da ih je čuo malopre dok su

raspravljali. – Izgleda da još nije – rekao je šerif. – Jedan se predstavljao kao on, sa lažnom bradom, ali, sa njegovim oružjem. Edi, donesi fenjer – naredio je momku. Malo kasnije, mutna svetlost pala je na mrtvačko, skamenjeno lice elegantnog lupeža. – To nije O'Nil, – želeo je da bude siguran Ganter.

– Bez brade sigurno nije – odgovorio je Holidej, podbočivši se.

– Imate li pojma ko je?

– Mogu samo da nagađam...

– Nagađajte.

– Za O'Nilovu ulogu potreban je dobar glumac – rekao je kockar posle kraćeg ćutanja.

– Glumac?

– Da! Neko ko će za dobar honorar odigrati ulogu Vinsa O'Nila za određeno vreme. Ako je to glumac, taj nije znao da će umreti ovako bedno.

– Izrešetan s leđa – promrmljao je Lepet.

– O'Nil sigurno ne bi dozvolio da tako pogine.

– Toga se nisam setio – priznao je Ganter – ali mi ni sada nije jasno čemu sve to? I, gde je O'Nil? Gde je plen? – On nervozno protrlja bradu. – Ostaje nam još Bjuvi da nam ispriča koješta – dobacio je Edi Berg sa strane. – Ukoliko ga Hejs nije ucmekao.

Ganter ljutito baci na zemlju neupaljenu cigaretu. Kada se tome niko nije nadao, on žestoko raspali vrhom čizme nepomično telo pod sobom. – Naći ću ja taj novac – pisnuo je izmenjenim glasom i posivelog lica. – Neće me nadmudriti jedna obična hulja iz Feniksa! Ne zvao se ja Li Ganter...

Sejmi Lepet se instinktivno povuče. Činilo se da šerif nikada nije imao tako divlji izraz. No, i to je potrajalo samo nekoliko trenutaka. Taksonski čuvar zakona ponovo se uvukao u svoju kožu, pokriven debelim

slojem ravnodušnosti i dvosmislenosti. Dograbio je potom mrtvaca za noge i dovukao ga bliže vatri. Onda je podavio krajeve svog dugog, platnenog kaputa i seo na sedlo. Ako je zurenjem u mrtvačevo lice tražio odgovore na pitanja koja su ga mučila, nije imao šanse da ih dobije. Kockar je zauzeo svoje mesto na verandi, van domašaja svetlosti. Kada je sve izgledalo lako, iskrsele su nepredviđene situacije za taksonskog šerifa. Begunci su se istrebili međusobno, Bjuvi je utekao, a dve stotine hiljada dolara ležalo je skriveno negde u Valaku. Da li uopšte u Valaku? Ganter je tupo gledao u leš. U stvari, nije ga ni primećivao. Njegov pogled je sada bio prazan, pred navalom misli i pitanja. Zašto je Vins poturio svog dvojnika? Da li ostali zaista nisu primetili razliku između pravog vođe i ovog lažnog? Da li je lažni O'Nil trebalo da zavede ostatak lupeža na krivi trag? Možda plen i nije bio skriven u avetinjskom gradu? Možda je O'Nil poneo sa sobom sve na drugu stranu, a varkom odmamio ostale, kako s njima ne bi delio bogatstvo? Sve je moglo da bude tako. Moglo je... ali, nije moralo. Povrh svega, na putu se zatekao stranac ledenog pogleda i paklenog trzaja. Da li je zaista slučajno, ili je i on imao jedan kraj konca O'Nilove igre?

Edi Berg je zaboravio na svoju utrnutu šaku, kada mu je puška izbijena iz ruku jednim, jedinim metkom. Ugušio je u sebi sve izlive mržnje prema đavolskom strancu, ali se zaklinjao da će mu, kad-tad, smestiti među rebra komad olova. Manuo se puške, sada se uzdao u svoj „bantlajn“ ne odvajajući šaku sa njegove izlizane drške. Odjednom se začuo topot konja. Li Ganter se očas našao na nogama. Lepet i Berg su već imali u rukama koltove. I, istovremeno su se odmakli od sja-ja vatre. Taksonski šerif je, začudo, ostao na svom mestu. – To je Hejs – rekao je.

– Kako znaš? – pitao je Lepet.

– Vatra se vidi izdaleka. Svako drugi bi se prišunjao. On ne.

Naprezali su oči prema zvuku kopita. Uskoro su ugledali jahače. – Četvorica? – zapita se Berg pogledavši šerifa.

– Belac je Hejsov.

– Možda su skleptali Bjuvia? – zaradova se Lepet. Šerif im je zakoračio u susret. Sada su se jasnije ocrtavali. Dvojica su bila u sedlima, dok su dvojica bila povaljena preko njih! Garnetove obrve se sastaviše. Isak Hejs je jahao ispred svih, visok i koščat, nalik na kaluđera u svojoj tamnoj košulji i tamnom ogrtaču. Imao je trouglasto isposničko lice, šiljastu bradu sa nekoliko pramenova brižljivo ispravljenih dlaka i dugu kosu pod šeširom od krzna tekunice. Čovek iza njega podsećao je na rvača. Imao je samo košulju, neku vrstu majice sa kragom ali, bez rukava. Nabrekle mišice presijavale su se pri odsjaju vatre kao uljem namazane. Nisko čelo nadnosilo se nad mali nos i izbačenu vilicu. U desnoj ruci je držao kraj lasa. Ostatak se nalazio na jahaču kome se nije videlo lice, ali, koga je sa svog mesta Dok Holidej prepoznao. Nik Bjuvi bio je uhvaćen! Hejs je sjahao i otresao sa ramena i rubova ogrtača naslage prašine i finog peska. Potom je skinuo šešir i zagladio proređenu kosu na temenu. – Imali smo peh, Li – kazao je muklim glasom.

– Je li to Venberg? – pokazao je Ganter na nepomično telo preko sedla najudaljenijeg konja. Hejs je klimnuo glavom. – Naleteli smo na Bjuvia. Branio se.

– Ubio je Venberga?

– Da! Nije ni pisnuo... Njega nismo dokrajčili, misleći da imaš za njega neka pitanja.

– To ti je dobro – ozari se Ganter.

– Ali, on je ranjen i ne znam koliko će izdržati.

– Bićemo pažljivi – obećao je šerif. – Skinite ga.

Dok su Berg i Lepet svlačili sa sedla Nika Bjuvia, Hejs je ćutke posmatrao leš kraj vatre. Nije ga prepoznao. – Ko je to? – upita.

– Trebalo bi da je O'Nil.

– O'Nil? Je li to šala, Li?

– Možda samo tako zvuči... – Hejs je u nekoliko rečenica saznao na šta je naišla potera Lija Gantera. Ni on nije mogao mnogo da pomogne. Čovek sa zlatnim koltom nije bio Vins O'Nil. Ali... ko je bio uopšte? Za to vreme su Berg i Lepet dovukli raskravljenog Bjuvia do vatre. Neuspelom beguncu spala je sa perčina vrpca i rasula kosu po ušima i ramenima. Sva dugmad na prsluku bila su pokidana, rukavi poderani, po rukama su se udvostručavale tamne brazde. Po jagodicama je imao modre otekline. Edi Berg pogleda u mišićavog Hejsovog pratioca. – Je li ovo tvoja rukotvorina, Dudi Bile? – pitao je sa zluradim smeškom. Mišićavko se samo nasmejao i napregao mišice, savijajući laktove. Iskočili su poput topovskih granata.

– Je li ostalo nešto o sedlu? – pitao je Sejmi Lepet Hejsa.

– Ima nešto vode.

– Nisam mislio na vodu.

– Znaš da ne pijem viski dok sam na poslu, Sejmi – prekori ga ovaj. – Ožedneo si?

– Kao pustinja.

– Moraćeš da sačekaš kišu – iscerio se Berg. Hejs je tek tada primetio kockara naslonjenog na podnožje stuba. Izgledao je kao ucrtan u mrak. Da nije nosio blistavobelu košulju, za njega bi se moglo tvrditi da je deo noći.

– Novi?

Ganter je odmahnuo glavom. Hejs je osetio da taksonski šerif ima razloga da o tome ne

raspreda mnogo. Ipak je kazao. – Stranac... slučajno se tu zatekao.

– Siguran si?

– Nikad ništa nisam siguran – kroz zube je odvratio Ganter, Edi Berg sasu malo vode na Bjuvиеvo lice. – Pazi na njega – tiho mu je dobacio Hejs. – To stalno i radim – smejuљio se momak, љelјan da se revanљira DЙordЙijan-cu na onom hicu. Nјegov razgovor nije dopro do kockara. Ali, on je po њihovim izrazima znao da im na neki naćin smeta. Li Ganter je ćućnuo pored Bjuvia. Begunac je jedno oko imao skoro zatvoreno. Preko miљica usecalo se laso. Bio je dovućen i ostavlјen da leЙi na boku, a nije imao љelјe da se bilo kako uspravi. – Prićaj – oslovio ga je ѕerif bezboјnim glasom. – Sve po redu.

Umesto straha, Bjuvиеvo lice se ispunilo prezirom. – Йerife, ѕaliљ se? – upitao je. – Ne umem da prićam...

– Йta onda umeљ?

– Neka sve vas vrag odnese!

Berg je zamahnuo drљskom kolta, ali ga ѕerifova ruka zaustavi. – Da se nagodimo, Bjuvi. Ti ćeљ nam sve reći, a ja ti obećavam neke olakљice na suđenju. VaЙi?

– Plјujem na to...

– Razmisli! Imaљ pola minuta.

– Nemam ѕta da kaЙem, ѕerife. Ne znam niѕta viљe od tebe.

– Znaљ li ѕta si uradio? Ubio si predstavnika zakona.

– Samo sam se branio.

– Niko ti to neće poљerovati – podsmehnuo se Ganter. – Najbolje je da se nagodimo. Razmisli!

– Ko mi garantuje nagodbu?

– Ja!

Bjuvi je napravio kiseli izraz. – Йekaљ samo da lanem, pa da me dovrљiљ – dobacio je

ironićno. – Uostalom, ѕerife... nemam nikakvu priću. Vins O'Nil je mrtav. I ostali...

– Ti nisi, vidim.

– Ne nadam se nićemu – prostenjao je Bjuvi, hvatajući vazduh. – Vaљi kerovi su me naćeli.. prokleti bili!

Garnet je uputio pogled prema Dudi Biliju, ali, to je bio viљe podrugљiv nego prekorevajući pogled. – Йuli smo da si traЙio plen u Valaku?

– No nije teљko pogoditi... – iskezio se Bjuvi. – Velika lova, ѕerife, ali, nema je...

– Ti znaљ gde je?

– Da znam, ne biste me uhvatili.

Isak Hejs je, joљ uvek gologlav, stajao i puљio. Futrola velikog revolvera nalazila mu se ispod desnog boka, oslanjajući se na stomak. – Da ga ja presliћam, Li? – predloЙio je. – Ne – odbio je ѕerif. Naslućivao je da Bjuvi predoseća smrt. Nije љeleo da nasilјem sasvim zaklopi usta O'Nilovom pajtaљu. – I ti si nasamaren, Bjuvi – mirno mu se obratio ѕerif. – Otkuda znaљ da je plen u Valaku?

– O'Nil je rekao. Poveo nas je sve... A zatim smo poљaљavili i poćeli da se ubijamo... Mislili smo, dve torbe novćanica treba zadrЙati samo za sebe. Bez deobe. I ѕta je od svega ostalo? Niѕta! Ali, novac je ovde...

– Gde? – naЙe se Ganter.

– Ovde, ali, ne znam gde – cerio se lupeЙ.

– MoЙda je O'Nil slagao?

– Nije...

– Ni ti nisi siguran u to ѕto govoriљ, Bjuvi.

– Siguran sam. O'Nil je ovde sklonio novac, mi smo ga saćekali i odjahali... Posle smo ponovo doљli ovamo... da podelimo.

– Ko je otpoćeo?

– Logan... Imate li poљma, ѕerife, ko je iz banke pomogao Vinsu da „digne“ sve stotke?

– Iz banke? – izmenjao je Ganter brzo pogled sa Hejsom. – O ćemu govoriљ, kopile?

– razbesneo se. Bjuvi se zadovoljno cerekao, odižući glavu sa zemlje. – Zar mislite da se može tek tako iz Centralne banke izneti dvesto hiljada dolara? Ha! Neko mu je pomogao...

– Ko? – naže se Hejs.

– Pitajte Vinsa.

– Možda i hoćemo – mirno mu je odgovorio Ganter. – Bogami, hoćemo!

– Gde, u paklu? – cerio se Bjuvi.

– Nije on u paklu, budalo – doviknuo je Lepet, kome se grlo sve više sušilo od pomisli na viski. – Ko zna gde je...

Desna Bjuvieva obrva se izdiže. Nešto nije bilo u redu. – On je mrtav – reče.

– Gde je? – upita Ganter. – Ovaj ovde? – pokazao je na telo, nedaleko od begunca.

– Da... Izrešetan je kao sito.

– Gluposti! Kako ste mogli da se ubijate pre nego što ste videli novac?

– Logan nije izdržao – prisećao se Bjuvi, sklopljenih očiju. – Kada se Vins uputio prema zgradi, mislio je da će lako naći plen...

– Kojoj zgradi? – prenu se Hejs.

– Nije važno – iskezio se kroz bradu lupež.

– Ja sam sve pretražio, i ništa...

– Reci koja?

– Možda će meni poveriti – umešao se Dudi Bil i steže pesnice. Međutim, činilo se da na Bjuvia više ništa ne može da ostavi utisak, pa ni preteće šake Dudi Bila. Glava mu nanovo klonu na tlo. – Ispravi ga – naredio je Ganter Hejsu. Ovaj je dograbio svojim dugim, mršavim rukama klonulog razbojnika i postavio ga da sedi. Ali, Nik Bjuvi ni za to nije imao snage. Samo je otvorio oči.

– Pogledaj – pokazao je Ganter na telo kraj vatre. – Misliš li da je ovo Vins O'Nil? To misliš?

Bjuvi nije odgovorio. Šerif iz Taksona jed-

nim zamahom okrete leš na leđa. – Još uvek tvrdiš da je on? – pitao je Ganter.

Bjuvi je zurio u to lice, kao da ga vidi prvi put. – Kakav je to trik? – prostenjao je. Ganter izvadi iz džepa zamotuljak i razvi ga pred ranjenikovim očima. Zatim laganim pokretom prilepi lažnu bradu na mrtvačevo lice. – Sada je on – reče – sada nije – dodade i skide bradu. Nekoliko trenutaka je uživao u Bjuvievom zaprepašćenju. – Ne razumem – zakrkljao je lupež. – Koga ste to podmetnuli?

– Podmetnuo je tebi i ostalima – prekide ga Ganter. – Povučeni ste za nos! Plen nije u Valaku.

– Nije? – histerično se zasmeha Bjuvi. – To je neka podvala, priznajem, ali... Novac je ovde!

– Gde?

– Pokazaću vam – odjednom reče Bjuvi. – Samo mi popustite laso... boli me.

Ganter je dao znak Hejsu. Sevnuo je nož i konopac se srozao niz Bjuvieve klecave noge. Nekoliko trenutaka je trljao mišiće, klateći se na petama svojih prljavih, nabranih čizama. Pogledao je u Dudi Bila, izdržavši njegov napregnuti izraz, koji iščekuje akciju. S druge strane, Isak Hejs je pušio, zadovoljan ishodom. Plen je bio na dohvat. Edi Berg se cerio. Sejmi Lepet je nadlanicom prevukao preko sasušenih usana. Jedino je Li Ganter manje verovao Bjuviu u njegovu spremnost da im pokaže skrovište dve stotine hiljada dolara iz taksonske Centralne banke. – Koja zgrada? – upitao je šerif.

– Nije kuća, šerife – istisnu Bjuvi – već ambar.

– Koji?

– Onaj tamo – nasumce je pokazao lupež, iza sebe. Svi pogledi su se uprli u tom pravcu. Nik Bjuvi se pognu i skoči. Bio je to očajnički pokušaj da izbegne najgore. On je znao da

se neće iščupati živ iz ruku ovih zvezdonosaca, pogotovu posle puškaranja u kome je slučajno zakačio jednog od pomoćnika i na mestu ga ubio. Na Zapadu se život policajca vrednovao drukčije od ostalih. Bio je to, u najmanju ruku dvostruko teži prestup. Bjuvi je bio ranjen, izudaran, malaksao. Pa ipak... Nadao se da će uspeti. Bilo mu je potrebno nekoliko sekundi iznenađenja i jedna puška. Zatim jedan konj... I ništa više. Bjuvi je naleteo na Lepeta. Učinio mu se najmanje opasnim, a imao je pušku. Pomoćnik taksonskog šerifa je jeknuo, udaren laktom pod grlo. Isпустиo je pušku. Bjuvi se sagnuo, dograbio pušku, zatim je odgurnuo iznenađenog Hejsa u stranu. Bila je to njegova greška! Umesto da cev otetog oružja okrene na članove potere i razoruža ih sve, Bjuvi je pohitao prema konjima u ludoj želji da odjaše što dalje i odnese sa sobom misao o gomili dolara iz banke. Edi Berg se prvi povratio od iznenađenja. Iako su mu vidik zaklanjala široka leđa Lija Gantera, koji se saplitao o palog Lepeta, on je istrkao „bantlajn“ i s uživanjem naciljao u begunčeva leđa.

– Čekaj – zaurao je šerif predosećajući da Berg nema nameru da promaši. Njegova opomena stigla je prekasno. Olovo se zarilo u Bjuvieva pleća i prosto ga saseklo. Pao je licem u pesak. Ostao je nepomičan. Tiho psujući, Ganter je dotrčao do njega i okrenuo ga prema sebi. Nik Bjuvi je izdisao. Rana je bila smrtonosna. Ganter je osetio pod šakom kako ga obliva vrela ranjenikova krv. Bjuvi je otvorio oči. Licem mu se razli nešto nalik na smešak. – Prokleti... da ste... – bilo je poslednje što je rekao. Ganter ga s gađenjem ispusti. Poslednji iz petorke Vinsa O'Nila otputovao je u pakao. Da li je sa sobom odneo i tajnu skrivenog novca? Ili je želeo ćutanjem

da odloži svoj kraj, u nadi da pobegne i jednoga dana se vrati po torbe.

– Je li mrtav? – pitao je Hejs.

– Nije nikada bio mrtviji – odgovorio je Ganter i ustremio se na Berga. – Zašto si pucao?

– Zašto? Pa... imao je pušku, i bežao... – zbunio se momak, još uvek držeći zadimljeni „bantlajn“.

– Prokleta narav! – prasnuo je šerif. – Rekao sam ti da dva puta razmisliš pre nego što potegneš.

– Ali...

– Ranjen nije mogao daleko – kipteo je i dalje od besa Ganter – a sada nam niko ništa više ne može reći o plenu...

Hejs se umešao. – Edi je spontano reagovao, Li. Čak sam i ja hteo da intervenišem, da me nije odgurnuo.

– Prokletstvo, izgubio sam vazduh – škripao je Sejmi Lepet sa zemlje. Dlan je držao pod grlom, kao da odatle čupa kiseonik. – Davim se... Ima li neko gutljaj viskija?

Ganter se vratio do vatre i pojačao je plamen bacanjem novih komada granja i trske. Onda je stavio šake na leđa i dugo, ćuteći, buljio u plamen. – Pomenuo je ambar – oglasio se Hejs, dodirnuvši šerifovo rame. – Možda nije lagao?

– Možda!

– Ne veruješ?

– Verujem da je hteo da nam skrene pažnju – turobno je odvratio Ganter. – U svakom slučaju, trag se ovde završava. Tražićemo ujutru.

– A O'Nil?

Ganter sleže ramenima, očito neraspoložen. – Taj se sigurno negde u blizini dogovorio sa zamenom – nagađao je. – Napustio je za trenutak društvo, izmakao se, a onda je na njegovo mesto upao ovaj lažni.

– Kako? U istom odelu, s istim koltom i opasačem?

– Odelo se može sačiniti, a razmena oružja potraje minut. Možda i manje. – Ganter ih je pogledao redom. – Berg, pokupi konje i odvedi ih u onaj ambar tamo. Ti, Dudi Bile bićeš na straži do ponoći. Smeniće te Lepet. Spavaćemo svi na okupu, u zoru.. ćemo na posao. – On skrenu pogled prema mestu gde se nalazio čovek iz Džordžije. Ali, njega više nije bilo tamo. Ganter je spustio ruku na kolt. Taj pokret ne izmače ostalima. Odjednom, svi su reagovali isto.

– Utekao je! – povikao je Berg.

– Kako? – natuštio se Ganter. – Sada je tu stajao i pušio... Tražite ga!

– Trebalo ga je... – promumlao je Lepet. – Zaveži! – preseče ga šerif. – Zapamti da nosiš značku, žgoljavko! Utuvi to u glavurdu.

Berg se rastrčao preko ulice. Kolt duge cevi ličio je u njegovoj ruci na štap. Sejmi Lepet podiže visoko fenjer i krenu za njim. Hejs i Dudi Bil se uputiše na drugu stranu. Samo je Li Ganter ostao kraj vatre zamišljen. Čulo se struganje čizama o podove, ponekad bi promakla koja udaljena psovka, svetlost fenjera bi nestajala i izbijala kroz otvore i pukotine. Iza sebe, Li Ganter začu šum. Osetio je kako mu se uz kičmu penju žmarci. Međutim, bio je dovoljno mudar da se ne laća oružja niti da paniči. Mirno se okrenuo... i, ugledao holideja. Kockar se nalazio kraj vatre, podižući ugarak da njime upali cigaretu. Ganterova ruka mahinalno kliznu pod kaput, ali se odmah vratila natrag. – Tražimo vas – rekao je. – Kuda ste nestali?

– Naručivao sam sobu za sebe – odgovorio je mirno. Ganter je pogledao oko sebe. Nijednog njegovog čoveka u blizini. Rasprštili su se kao jato vrabaca u poteri za strancem. On se osmehnuo kiselo. – Preporučio bih vam

da se ne udaljavate, mister – rekao je posle kraćeg ćutanja. – Ne naređujem, samo preporučujem.

– Prihvatam – odgovorio je kockar – ali, samo do jutra.

– Slažem se!

– Da li ste na spratu ili u prizemlju?

– Prizemlje! Imam i kupaonicu, ali bez vode. Zar ste vi na straži, šerife?

– Ne!

– Volite usamljenost?

– Rekao sam da vas tražimo. Moji ljudi pretresaju sve kuće.

– Šta sam skrivio?

– Ništa... Jednostavno, hoćemo da vas imamo na oku ove noći. Stvari su postale zamršene, mister, priznaćete i sami.

– Mene se sve to ništa ne tiče – odbio je Dok nekoliko kolutova dima. – Ni novac, ni potera. Idem za Takson i to je sve.

– Čuo sam već – smrče se Ganter. – Ali, imajte u vidu da smo samo vas zatekli pored leševa. I čuli samo vašu priču.

– Optužujete me?

– Zasada razmišljam glasno. Sve dovde bilo mi je jasno. Našli smo O'Nilovu družinu, ali, umešao se njegov dvojnik. I to me zbunjuje.

– U stvari, šerife, vas muči novac?

– Tačno! U vezi njega samo dve stvari: da li je ovde ili nije. Po mome, on je ovde. I ja ću ga naći.

– A ako nije?

– O'Nil nije lud da sa sobom nosi plen. A njegova družina je znala da ga je ovde sakrio. Zbrka nastaje kasnije, kada se umešao dvojnik. Da nisu počeli da pucaju jedni u druge, da li bi taj dvojnik zaista iskopao odnekud torbe?

– I da li bi u torbama bio novac? – dodao je Dok.

– Ko zna? Možda i ne bi... U tom slučaju,

dvojniki bi stradao pre nego što bi skinuo lažnu bradu.

– Zamorno je o tome razmišljati, šerife, ali, takav je posao čuvara zakona.

– Ja ipak mislim da je O'Nil računao na to da će se njegovi ljudi potući međusobno oko novca. Verujem, da bi oni počeli da pucaju pre nego što bi i zavirili u torbe. A za to vreme, dvojniki bi ili utekao, ili otkrio svoju igru.

– To bi bilo opasno – rekao je Dok.

– Da... U svakom slučaju, videćemo se ujutru, mister.

– Biću odmorniji od vas – Holidej se udaljio prema širokoj, ulegloj zgradi koja je mogla da služi nekada kao gostionica ili prodavnica. Ispred ulaza nalazio se šarac, ovoga puta osedlan. Samo što je kockar izmakao... iz polusenke izroni zadihani Edi Berg. Pratio ga je Sejmi Lepet. – Nema ga nigde – procedio je mladić. – Našli smo samo njegovog konja, ali...

Li Ganter je sačekao da mu se pridruže Hejs i Dudi Bil. Pomislio je da nije u redu to, što četvorici iz njegove potere, stranac izmiče kao dim, pojavljuje se nečujno kraj vatre, pripaljuje cigaretu i ponovo odlazi natrag. Činilo se da namerno ismejava čuvara taksonskog zakona. Šta je nosio sa sobom? Kakav je to ledeni mir? Čime to razoružava ljude oko sebe, iako ne govori suviše, iako se ne razmeće pokretima, iako ne preti, ne podseća...

– Li, šta je s tobom? – prenu ga Hejs. – Ništa ne kažeš?

– O čemu? – upitao je ovaj, sedajući na sedlo. Hejs pogleda Lepeta, a ovaj u Berga. – On je tu!

– Tu? Gde?

– Otišao je da spava – pokaza Ganter pre-

ma zgradi za koju je bio labavo privezan kockarev ždrebac. – Razgovarao sam s njim...

– Kako? – smrče se Hejs. – A mi smo...

– Znam šta ste vi – odmahnu glavom šerif – a znam i šta ćete noćas: Moramo ga ukloniti!

– To odavno govorim – ozari se Berg i lupi po futroli svoga „bantlajna“.

– Jesi li nešto prokljuvio? – interesovao se Hejs.

– Nisam! Ali, mene retko vara osećaj. On nam samo smeta.

– Čekaćemo da zaspi – predložio je Dudi Bil i ispružio svoje mišićave ruke. Instinktivno su pogledali prema označenoj kući. I snizili glasove. – Zna li šta sam osetio? – javio se Sejmi Lepet. – Osetio sam... brendi! – Lepetove nozdrve se žudno raširiše i pri vatri mu zenice blesnuše poput zvezde. – Šta lupáš? – brecnuo se Hejs. – Kakve to veze ima?

Lepet sklopi šake i sastavi vrhove prstiju. – Mora da ima kod sebe neku bočicu s tim božanskim pićem – rekao je svečanim glasom.

– A ja sam... žedan! Prema tome, moj je!

Ganter ga odmeri. – Ti ćeš da se obračunaš?

– Hoću! Za brendi ću ga poslati ne u carstvo snova, nego u sve vražje kotlove pakla!

– Neka bude – prihvatio je Ganter. – Ali, budi oprezan. On je opasan.

– A mene zovu Sejmi „lisac“ – iscerio se ovaj. – Pošto sam ja na straži, biću u blizini – dodao je Berg. – Ne želim da posumnja – tiho reče šerif. – Hoću samo da nestane. Novac moramo naći što pre.

Isak Hejs pogladi svoju duguljastu bradu i zavrte vrh. Pomisao na gomilu dolara ispuni-la ga je neočekivanim blaženstvom. – Moramo dobro tražiti – rekao je. – O'Nil je lukav – naglasio je šerif – i mora da ga je

sakrio na takvo mesto na koje se najmanje sumnja.

– Zašto?

– Iz dva razloga. Možda je verovao da ga potera neće sustići u Valaku, a možda iz čiste logike, da je najbolje skrovište ono koje je na dohvatu.

– Ja ništa ne razumem – priznao je Dudi Bil. – Gde ga je onda sklonio?

– Pod tvoj šešir sigurno nije – nasmejao se Berg.

– Ima nas petorica – podiže glavu šerif. – Prevrnućemo Valako do podneva. Sravnićemo ga sa zemljom ako treba...

– Tako je!

Garnet je izvadio džepni sat iz spoljnog džepa kaputa. – Kada bude smena – okrenuo se prema Lepetu.

*

Edi Berg je s vremena na vreme podsticao vatru. Na njegovu nesreću, zgrada u kojoj se nalazio kockar, bila je van domašaja njegovog pogleda. Sve što mu je preostalo, bilo je da osluškuje. Sejmi Lepet se verovatno već išunjao iz ambara. „Lisac“ kako su ga nekad nazivali desperadosi iz Sokoroa, iskrao se iz ambara, zaobišao dve najbliže ruševine kuća i našao se duboko u pozadini bivšeg saluna Valaka. Misao na brendi potisnula je sve drugo, pa i urođeni osećaj pred opasnošću. Lepet nije mogao dugo da izdrži bez pića. Međutim, sve njegove zalihe „istopile“ su se tokom osmodnevne potere. Te večeri, njegov izoštrani nos, namirisao je brendi u nekom od Holidejevih džepova. Zgrada pred kojom se našao sastojala se, izgleda, od mnoštva rupa i otvora. Kroz jednu pukotinu video je odsjaj vatre i senku Edija Berga. Kockarev šarac kao da je promolio glavu kroz prozor na drugoj strani. Kratko je zarzao, a potom se udaljio. Sejmi Lepet izvuče kolt.

Mesečina se povlačila kao nožem isečena. Prazno predvorje, ragastov bez vratnica, razastrito ćebe na podu... Ugledao je par čizama! Nije se čulo ništa. Na čizme se nastavljao prekrivač, a sasvim gore video se obod strančevog šešira. – Hej, pst! – istisnuo je Sejmi Lepet što je mogao tiše. Očekivao je da će stranac dati neki znak od sebe, ali, uzalud. „Liščevo“ lice se razvuklo u osmejak. Pazio je da daska pod njim ne škripnu. Ispred sebe je prvo izbacio kolt, trebalo je samo da pritisne obarač i gotovo! Međutim, metak bi na nesreću mogao da pogodi i brendi! A to bi bila neprocenjiva šteta. Potražio je pogledom opasač, o nešto okačen. Nije ga video. Čovek je verovatno spavao sa svim onim na sebi. – Stranče? – došapnuo je Lepet ponovo. Nije ga čuo. On zakorači i začas se nađe nad pokrivačem. Zamahnuo je... Iznenada mu se učinilo nešto sumnjivo. Nije uspeo da spusti udarac. Tu je bilo i suviše malo prostora za telo. Levom rukom je odigao pokrivač i, zatekao samo pod! Stranca nije bilo! Iz tame je dopro zvuk. Poznati zvuk obarača. Lepetova ramena se skupiše, kao da očekuje ubod. Nije smeo ni da proslovi. Bio je na nišanu! – Ispruži prste, burazeru – podsetio ga je metalni glas. – Ne pucajte – brzo odgovori „lisac“. – Ja... došao sam...

– Vidim – rekao je još uvek nevidljivi stranac. Lepet je jezikom obliznuo sasušene usne. – Ja... – mucao je – mene su poslali da vas likvidiram. – I sam je bio iznenađen svojom izjavom. Ali, teško se prisećao nečeg prikladnijeg. Uostalom, zatečen je sa koltom i očiglednom namerom da nasrne na stranca. To što ga je ovaj očekivao, to je već bila druga priča. I to prilično neobjašnjiva. Sejmi Lepet je još uvek stajao podignutih ruku, pogrbljen, utišan i napregnut. Zatim se prisetio rzanja konja i to je doveo u vezu sa Holide-

jevom oprežnošću. Setio se, takođe, Ganterove opomene da je stranac opasan. Međutim, opsednut mislima na brendi, zaboravio je na predostrožnost. – Nisi uspeo – podsetio ga je kockar. – Zašto su te poslali po mene?

– Ne znam... Smetate im. Oni... Oni hoće na miru da traže plen.

– Oni su računali da nećeš uspeti – dodao je kockar – a to je jedan manje za deobu.

– Nije istina!

– A šta je onda istina?

– Ja... najviše sam došao zbog brendija. Osetio sam da ga imate, a ja... izgubim glavu ako nemam piće dan ili dva. To priznajem!

– Šta je trebalo da radiš sa mnom? – pitao je oštro Holidej.

– Trebalo je da nestanete – odgovorio je Lepet, tražeći bilo kakvu mogućnost da se spase. Vikom ne bi dogurao daleko. Možda bi ga Berg čuo, ali, zato bi pretrpeo udarac drškom kolta, a možda i olovom. – Ja... nisam hteo da vas ubijem, već samo da vas onesposobim.

– A onda da me zakopaš u pesak, a?

Lepet sleže ramenima.

– Biće najbolje da zaboraviš na mene – predložio je Holidej.

– Kako,

– Zar nisi žedan? Sada ne motre na tebe. Uzjaši i kreni za Takson. Do jutra ćeš se vratiti...

– Nisam lud – trže se „lisac“. – Ganter bi me ubio.

– Biraj: krčma puna žena i viskija, ili kopanje i prekopavanje u Valaku po suncu.

– Ne volim da se zameram Ganteru...

– On misli na novac. A ti? Slušaćeš naređenja, a noćas će viski da teče potocima u „Saguaru“...

– „Saguaru“? Poznajete taj lokal...

– Naravno! Osim toga, ako Ganter nađe

ovde novac, produžiće dalje. I neće trpeti ljude koji piju, samo trezne.

– Šta hoćete time što me nagovarate?

Holidej nečujno spusti „linkoln“ za pojas. – Nemaš više izbora, burazeru – rekao je smrtonosnim zvukom. – Napao si me i ja ću te ubiti u samoodbrani. Šerif ti neće pomoći. Izjaviće da s tim nema ništa. Da pere ruke, jer, on je zakon.

Lepet je sada jasnije video Bergovu siluetu kraj vatre. Momak je, izgleda, postajao sve nestrpljiviji. Lepetovo bavljenje u daščari odužilo se više nego što je računao. Holidej kao da je pogadao Lepetove misli. Lepet je osetio miris brendija, jasnije nego ikada. Kockar je namerno izvukao malu, pljosnatu bočicu iz džepa, koliko da njom nadraži pomoćnikove nozdrve. To je izgleda, prevagnulo. Sejmi Lepet nije bio veliki karakter kada se ticalo mogućnosti da nađe viski. – Možda si u pravu, stranče – nakašljao se Lepet. – Oni mogu danima da tragaju i da ne nađu novac. A ja... idem po konja.

Holidej je izronio iz tame na oskudnu svetlost, koja je podrhtavala kao produžetak velike vatre Edija Berga. – Ne okreći se – opomenuo ga je Dok. – Jahaćeš bez kolta.

– Kako? Kroz pustinju? Trideset milja...

– Imaš pušku o sedlu.

On pognute glave krenu prema otvoru kroz koji je malopre prošao. Nije se osvrtao. Holidej je bio siguran da će Lepet odjahati za Takson, ili bar na neki ranč u okolini, kako bi našao piće. Međutim, tipovi kao ovaj pomoćnik šerifa, nisu voleli da piju bez društva. A društvo bi mogli naći u Taksonu. Za trenutak, „lisac“ je zaboravio na dolare, na Gantera, Berga i ostale. Nadao se da će možda stići ujutru natrag u Valako. Kockar je stajao kraj nekadašnjeg prozorskog otvora i osluškivao. Nije potrajalo dugo, a prigušeni topot

konja trgao je stražara. Edi Berg se okrenuo prema tom zvuku, a onda u pravcu Holidejevog skrovišta. Puška u ruci odskočila je visoko. Ali, umesto da se uputi tamo, momak zaobiđe plamen i nestade u tami. Mora da je otišao po naređenje, pomislio je kockar. On nazu svoje čizme, stavi šešir na glavu i pokrivač smota u ugao. Predosećao je da će ova noć i biti prilično nemirna. Uskoro je primetio zdepastu figuru Lija Gantera. Oko njega su landarali krajevi dugog, platnenog kaputa i čuo se zvon limenih zvezdica na šeširu. Pratio ga je Edi Berg s otkočenom puškom. Šerif iz Taksona je, očigledno, pretpostavljao da Holidej ne spava. Banuo je prilično bučno u daščaru. Nekoliko časaka su se njegove oči navikavale na polusenke, da bi uskoro primetio obris vitke figure čoveka iz Džordžije. – Mogli ste me nagaziti da sam spavao – primetio je hladnokrvno kockar.

– Gde je Sejmi? – pitao je Ganter.

– Zar treba da je ovde?

Ganter je oćutao. Njegov najmlađi pomoćnik je već zavirio u sve uglove, ali, ne trudeći se da otkrije ništa naročito. – Hoćete da kažete da ga niste videli? – pitao je šerif. – Da ga niste... preplašili?

– Ne razumem – slegao je ramenima kockar. – Da li ste ga vi poslali kod mene?

Činilo se da obojica misle na isto. U svakom slučaju, Li Ganter se pravio nevešt. Njegovo je bilo da ispituje i da sumnja. Imao je gomilu razloga da se Holideju „popne na glavu“, ali ga je uvek zadržavala neobjašnjiva blizina opasnosti, koja je zračila od zagonetnog stranca.

– Možda ste očekivali još neki leš, šerife? – pitao je Holidej. Ganterovo lice se malo izduži. – Mister – rekao je polako – Sejmi Lepet je poznat kao prijatelj kapljice. Teško izdržava dane, a da ne okusi alkohol.

– Čuo sam o tome...

– On je, kaže, osetio miris brendija kod vas – nastavio je Ganter. – Nije izdržao, krenuo je da pozajmi koji gutljaj. Tako nam je kazao.

Holidej razvuče jedan kraj usta u kratak osmejak. Vraga je došao, pomisli. S iskusnim revolverom, spreman da ga mlatne po lobanji, a možda i zauvek uspava. On više nije pazio na Berga, nego na šerifa. Momak je bio nestrpljiv. Da je Ganter samo mahnulo rukom, taj bi bez razmišljanja pritisnuo obarač svoje puške. – Poslednji put vas pitam, gde je Lepet? – pojačao je glas čuvara zakona iz Taksona.

– Odjahao je – odvratio je kockar.

– Kuda?

– Za Takson!

– On je lud – javio se Edi Berg. – Lud je... Obojica su ludi! Sejmi ne bi smeo tek tako da...

– Zašto je odjahao? – pitao je Ganter.

– Kaže da je ožedneo.

– To je sve?

– Zasada, šerife...

Ganter se približio prozorskom otvoru, zureći u plamen koji se otimao pepelu, ali, sve više je trnuo. – Tu nešto smrdi – ponovo će Edi Berg, s mržnjom odmeravajući kockarevu siluetu. – Poći ću da ga stignem i...

– Nikuda ti nećeš poći – odmahnuo je glavom Ganter. Izgledao je zamišljen. – Nevolje nailaze – nastavio je potom. – Sejmi će se sigurno napiti... a kada se napije, on brblja!

– Ne verujem, Li – nije se dao Berg. – Sejmi će uzeti samo nekoliko boca i odmah će se vratiti. Videćeš!

– Taman posla! – iznenada se ražestio šerif. – Taj nesposobnjaković će svima javiti da se novac nalazi u Valaku... I, sutra će se ovde

slegnuti karavan besposličara, revolveraša, lovaca...

– Sve ćemo ih vratiti natrag – dreknu Berg.

– S kakvim pravom? – okrenuo se ljutito Ganter. – Ne možeš ih hapsiti ili ubijati. Oni će doći pod ko zna kakvim izgovorom, a krišom će tražiti plen.

– Badava – nasmejao se Berg – mi ćemo ga pre toga zgrabiti...

– Misliš? – Ne rekavši više ni reči, Li Ganter se okrete na peti i napusti prostoriju. Berg je još uvek začikavao Holideja. Ali, uzalud. – Šta te muči, sinko? – upitao ga je Džordžijanac. Edi Berg pomodre, no, u tami se to nije opazalo. Ipak, uspeo je da se savlada. – Platićeš mi jednom – obećao je Doku kroz zube. – To znači nikad – dobacio je Dok. – Hajde sinko, stigni šerifa i obriši mu čizme.

Momak je osetio da ovaj izazov ne bi doneo ništa dobro po njega. Uprkos tome što je nosio značku i pripadao Ganterovoj pratnji, sam sebi je izgledao nemoćan pred smrtonosnim zračenjem ovog nepoznatog, zagonetnog, čudljivog stranca. Imao je pušku, „bantlajn“ i teksaški kolt, pa ipak... nedostajalo mu je ono najvažnije, brzina. Brzina kojom ga je te večeri začarao Dok Holidej, izbivši mu jednim hicem pušku iz šake. Ali, Berg se nije zanosio svojom eksplozivnom naravi. Umeo je on i da počeka. Zato je izašao bez reči, ali je za sobom ostavio preteći muk. Holideju se uopšte više nije spavalo. Zapalio je cigaretu i izašao na trem. Oko vatre nije više bilo nijednog stražara. Ili su svi otišli na spavanje, ili su se negde skupili i dogovaraju se. Sve je najednom postalo i suviše tiho. Kao da se i samo nebo promenilo, postalo vraški hladno, odbojno, preteće. Velika vatra jenjavala je pod naletima tame. Oblaci su zaklonili mesec. Džordžijanac je odnekud osećao na sebi nečije poglede. Da li su ga to

„bockale“ oči čuvara zakona? I, uopšte, jesu li one metalne zvezde zaista prave, na pravim grudima? Odjednom je zaključio da ga motre. Imalo je dovoljno tamnih otvora i šupljina kroz koje bi mogli da proture cev i da ga likvidiraju. Onaj Lepet... sigurno se nije prišunjao na svoju ruku da ga udesi. Poslali su ga. Sada ih je četvorica. Četvorica i on sam. Između njih iznenada je iskršao zid. Iza tog zida oni su bili bolje razmešteni. Imali su ga jasno, na oku. Natrag nije želeo. Ne odajući podozrenje, čovek iz Džordžije je ispuštajući kolutove dima lagano hodao u pravcu svoga šarca. Izgledao je odsutan, ali, on je brojao korake. Ne, nije se varao. Motrili su ga. Ivica rasklimatanog trema bila je na domaku. Ako se sa nje ne vrati natrag, već zakorači na zemlju, pucaće! A od ivice do šarca delilo ga je nekoliko jardi, tri najviše. Dovoljno za isto toliko skokova, ako mu dozvole. Da li se ipak, varao? Ispustio je poslednji dim i zavitalao opušak visoko u luk. Posmatrao je kako se propinje prema nebu, a zatim vrtoglavo spušta nadole. Čim je dotakao tlo, utrnuo je. Kockar je tiho zviznuo kroz zube. Šarac podiže glavu. On zakorači... Više instinktivno nego čulima, oslušnuo je zvuk obarača. Onda je grmnula puška, verovatno iz ruke Edija Berga. Krajevi kockarevog kaputa su suknuli u stranu dok se bacao prema uglu daščare. Nije vredelo uzvraćati. Novi hici, ovoga puta iz još jedne puške i kolta zapraštali su prema njemu. Ždrebac je zanjista i propeo se. Snažno je povukao i istrkao stub za koji je bio vezan. Međutim, uspelo mu je da sklizne uzdu, Holidej, začudo neprovređen, stigao je do njega. U jednom skoku se bacio u sedlo. Dok je grabio uzdu levom, desnom se mašio „linkolna“, osetio je žestok udar po čelu. Pogođen! Samo to mu je sinulo kroz mozak. Šarac je jurnuo ne čekajući znak. Holidejeva

ruka klonu sa drške ukrašene slonovačom. Pao je konju na vrat... i, izgubio svest.

*

Otvorio je oči, i odmah sklopio zaslepljen vrelinom i plavetnilom neba. Ostao je tako, nepomičan. Polako je pokušavao svega da se seti, ali, nije mogao dalje od Valaka. To je bilo poslednje u mislima noć, pucnji, skok na šarca i... Žmirkajući, rastvorio je trepavice. Malo ukoso, primetio je Miga. Verni ždrebac mu je pravio senku, ali, samo do vrata. Glava mu je bila izložena pustinjskom suncu. Protegao je prste na rukama. Bili su u redu. Podigao je glavu i osetio laku nesvesticu. U stvari, žignulo ga je iznad obrve. Dotakao je to mesto šakom. Pod prstom se našla lepljiva masa. Krv... Šta se sve u međuvremenu desilo? Pogledao je oko sebe: pesak, sprženo rastinje i kamen. Vreme: prepodne, ne više od deset. Nije znao koliko je ležao, niti koliko ga je šarac nosio na sebi dok nije pao sa sedla. Njegov opasač bio je tu, koltovi, sve ostalo... To je značilo da ga potera iz Taksona nije sustigla, inače bi ga možda razoružala i dotukla. Podlaci su hteli mučki da ga se reše. Pucali su iz mraka, bez opomene, bez milosti. Iza šerifskih znački krili su se obično lupeži kojima je misao na dve stotine hiljada dolara oduzela razum. Holidej se podiže, nesiguran, oslonivši se laktovima na Miga. Varali su se ako su mislili da je gotovo! Otresao je sa sebe prašinu i dohvatio torbu od krokodilske kože, okačenu o sedlo. Od nje se nikada nije rastajao. Uspeo je da crvenkastom tečnošću očisti ranu i nanese na nju neki beli prah. To je bilo sve što je trenutno mogao da učini za sebe. Metak ga je okrznuo i onesvestio, ali, po svemu sudeći, neće ostaviti nekog traga. A to je značilo da će morati da uzjaše. Pravac Valako! Kockarevo lice nije odavalo ni bes ni osvetu. Ostalo je naizgled bezizražajno, mož-

da nešto tvrđe nego obično. Otkacio je čuturicu presvučenu kožom i sasuo malo mlake vode u grlo. Sudeći po tragovima koje je za sobom ostavio šarac, ležao je na tom mestu najviše sat ili dva. Jedan lešinar je napustio kruženje čim se čovek na zemlji pridigao i dao znak života. Nije mnogo računao na to da su Ganter i njegovi pomoćnici još tamo. Pa ipak, drukčije nije mogao. Nisu smeli tako da učine. Nisu smeli da pucaju na njega kao na otpadnika, oni, sa značkama na grudima. Ma ko da su! Nisu smeli... Prateći trag svog konja, čovek iz Džordžije se odupirao žezi koliko god je mogao. Računao je da nije daleko od avetinjskog grada. Senke kamenih bregova postajale su sve kraće. Sunce u pustinji je najduže ostajalo u zenitu. I pakleno pržilo. Kao kolutovi dima iz lule, taložili su se oblačići na iskraju neba. Iz presahle trave prhnuo je par prepelica. Valako je sasvim drugačije izgledao nego sinoć. Izgubio je od svoje tajnovitosti i stravičnosti pri mesečini. Sada je to bila gomila daščara, trulih, polomljenih i naherenih poput otrcanih bačenih šešira. Li Ganter i njegovi pomoćnici držali su reč. Sve su pretresli i prekopali, ne bi li pronašli opljačkani novac iz Centralne banke u Taksonu. Po zemlji su ležali komadi građe, grede, daske, oluci... Na nekoliko mesta iskopavana je zemlja. U daščari gde se te noći nalazio kockar, nedostajao je čitav jedan zid.

Holidej je oprezno sjahao. Bacio je pogled kroz otvore kuća. U svakoj je bio raskomadan pod, povadene daske i izrovana zemlja ispod. Bio je pretražen svaki kutak gde bi mogao da se smesti plen. Izgledalo je da su sve više divljali što su manje izgleda imali da će naći plen. Jedan ambar bio je sravnjen sa zemljom, samo su dva stuba štrčala ogoljena u nebo. Zemlja je bila prošarana tragovima potko-

vanih konja u svim pravcima. Mora da su Ganter i njegovi pomoćnici lasima kidali stubove i zidove, kako bi lakše prodrli u sve kutove. Ako su našli ono što su tražili, onda je sa Vinsa O'Nila za neko vreme skinuta briga zakona. Ako nisu, jedino je on ostao na udaru. Holidej pogladi oznojenu kožu svoga šarca, tišina u Valaku bila je nepojmljivo usijana. Činilo se da se oseća pod prstima, vrela, grobna i tajanstvena. Vazduh nije prijao kockarevim plućima. No, nije mu bilo prvi put da ne brine o tome. Bolest i smrt drugovali su putevima Zapada kojima je jahao čovek iz Džordžije. Dosegao je prema čuturici o sedlu, ali ga je zadržao trzaj šarčeve glave. Istovremeno, odnekud, s leve strane odjeknuo je piskutav, nervozan glas. – Znao sam da ćeš sve vratiti. Znao sam...

Holidejeve ruke ostadoše na sedlu, kao prikovane. Taj glas... Pripadao je onom momku, Bergu. Da li je bio sam, ili okružen ostalima iz potere? Zar je samo njega čekao? Džordžijanac nije očekivao zasedu. Sve je bilo tako mirno u ovom gradu-utvara, da mu nijednog trenutka nije palo na um da se iza nekog srušenog zida krije uperena cev. On lako pljesnu ždrepcu i ovaj se poslušno udalji. – Ne spuštaj ruke – proderao se Berg, pomaljavajući glavu iza prepolovljenog zida od dasaka – Završio si svoje, da znaš! Drugi put te neću promašiti...

– Loše gađaš – odgovorio je Holidej, lagano se okrenuvši. Dlanove je držao u visini oboda svog šešira. Edi Berg se pojavio sa dva kolta u šakama. Holidej je procenio da je desnim sigurniji. Bio je to dugocevni „bantlajn“, retko, ali efikasno oružje u rukama pravog strelca. Edi Berg nije možda bio sjajan, ali, ni osrednji. U svakom slučaju, držao ga je na nišanu. – Ti si pucao u mene? – pitao je Dok.

– Jesam! Ostali su odjahali, kicošu. Našli su torbe.

– Imali su sreće.

– Nisu – cerio se Berg – torbe su bile prazne!

– Zaista?

– Zaista! Možda si ih ti ispraznio? Ili znaš nešto o tome? Ispljuni sada dok možeš. Nagodićemo se.

– Sunce ume da pomuti mozak – primetio je kockar hladnije nego što je momak očekivao.

– Ja se ne šalim – povikao je Berg. – ovde nema Gantera da me sprečava da te ubijem! Sami smo. Bez svedoka. Kada te budu našli, ako te uopšte nađu, bićeš samo lep kostur... ha, ha, ha! – Edi Berg je podneo prema Holideju svoje neobrijano lice, iskeženo, ispisano pakošću i mržnjom. – Znao sam da ćeš doći – ponovio je. – Takva ptica sigurno neće uteći. Željna je osвете, a? Pa, što ne pucaš?

– Ne žuri mi se.

– Misliš da će ti sreća doći u pomoć uvek? Noćas si izbegao naše metke, ali, sada više nećeš. Li Ganter mi je preporučio da te sačekam po svaku cenu. Rekao je da ne odem dok te ne ucmekam. I evo... tu sam. Pokaži koliko si brz!

– Brz sam koliko si ti hrabar.

– Badava sušiš jezik, kicošu. Ništa ti neće pomoći, baš ništa! Ako si pametan kao što izgledaš, ti ćeš mi izlanuti sve što znaš o praznim torbama... i rastaćemo se kao prijatelji. Šta veliš?

– Rekao sam ti već, sunce je prejako za tebe, sinko.

Bergovo lice se iskrivi u još ružniju grimasu. Za trenutak se učinilo da će opaliti. Holidej je pomislio, ako sada ne opali, neće nikada. I Berg je oklevao. – Ništa ne znaš o

tome? – upitao je lagano, praveći polukrug oko skamenjenog kockara.

– Ti si izgleda ogluveo, sinko.

– Ne zovi me sinko – razbesneo se Berg. – Ili će ti to biti poslednje što si izgovorio, prokleti...

– Ubićeš me?

– Budi siguran u to.

Holidej nabra obrve. Dotakao je prstima čelo, gde se nalazila rana. Onda se malo zaklatio. Dodirom je uspeo da malo skine pokoricu i izazove nešto krvi. To je obradovalo Edija Berga. – Počinješ da truliš – dobacio je zlurado. – Ja ću ti pomoći da brzo skončaš.

– Hvata me nesvestica – rekao je kockar slabim glasom. – Ja... – tanak mlaz krvi skliznuo mu je niz obrvu. Zatvorio je oči. Činilo se da ga noge naglo izdaju. Kroz poluspuštene trepavice video je Bergovo cerenje. Video je, što je važnije, malo spuštene cevi koltova. I, naglo se ispravio! Potegao je munjevito, kao nikada u životu. Morao je u to da uloži svu svoju veštinu, sve što je bilo nataloženo nizom godina jahanja i probijanja kroz svet i polusvet Zapada.

Edi Berg je raširio oči. Bio je iznenađen, paralisan. Šake su mu se zategle, prsti na obaraču zgrčili. Sve je dotle izgledalo jednostavno, odjednom se izokrenulo naopako. Od njegovog preimućstva nije ostalo ni senke. U najboljem slučaju bili su u šansama podjednaki. S tom razlikom što se u svom kruženju oko Holideja, Berg nesvesno našao očima okrenut prema suncu. Blizina je bila pakleno prisutna i kockar je morao, povlačeći kolt, da se baci na leđa. Dočekao se levim laktom. Iznad njega je zagrmelo „bantlajn“. Baš kako je i računao, momak se služio desnim, levi je ulivao samo strahopoštovanje njemu samom i nekim manjeiskusnim. Džordžijanac je ispucao dva zrna. Više nije stigao,

morao je da okrene telo u kolut, za svaki slučaj. Pri tome mu je pesak zasuo usta i nozdrve. Šarac je, nedaleko, zarzao i podigao prednja kopita. Edi Berg se trgao dva puta. Noge mu se čudno skupiše u kolenima, kao da je dobio udarac u stomak. Holidej istrže drugi kolt s levog boka. Međutim, taj pokret bio je već suvišan. Pre samog Berga, na zemlju je pala metalna značka pomoćnika šerifa. Izgledalo je da ga dužnost napušta pre nego život. Otvorio je usta, ali bez glasa. Pao je i ostao nepomičan.

– Ne pretvaraj se sinko – dobacio je Holidej, otresajući prašinu sa lakta i ramena. – Još ćeš ti poživeti...

Momak podiže glavu. Zamućeni pogled se zadržao na ispuštenom „bantlajnu“. Trebalo je samo skratiti razdaljinu ne veću od šake. No, to je izgledalo beskrajno daleko. Video je kockareve čizme kako se primiču. Onda vrh desne čizme je malo odigao kolt i odbacio ga daleko u stranu. Isto je učinio i sa drugim. Let svog oružja Edi Berg je ispratio žalosnim, očajničkim pogledom. Zatim je kockareva senka pala preko njega. – Sada možeš mirno ostati tu dokle god hoćeš – kazao je.

– Ne... – iznenada je izmenio glas Edi Berg.

– Ne?

– Ranjen sam – zacvileo je. – Umreću ovde...

– Šta očekuješ od mene? Da ti hladim lice? Hteo si da me ubiješ, a ja sam te samo ranio.

– Je li to bilo slučajno?

– Ubijam samo kada ne mogu drugačije – uzvratio je Holidej.

Edi Berg je pokušao da se uspravi na kolena. Rame mu je natapala krv, a na zglobu šake pružala se velika crvena brazgotina.

– Iskrvariću... – stenjao je Berg. Nestalo je malopredašnje nadmenosti i samouverenosti.

Sada je izgledao mnogo manji i sićušniji, iz očiju je iščilio sjaj mržnje i trijumfa. Bio je običan momčić, kome je veoma stalo da živi i koji ne preza ni od čega da to ostvari. Čak i da moli.

– Ko je naredio da se puca u mene?

– Ganter...

– Zašto?

– Ne znam! Verovatno ste mu smetali. Možda je sumnjao da pripadate O'Nilovoj družini, ili tako nešto...

– Gde ti je konj?

– Pod ambarom... Nećete valjda da ga odvedete?

– Zar bi trebalo da sam milostiv?

– Ja se kajem... Sve ću učiniti, samo me ne ostavljajte u Valaku da iskrvarim.

Kockar je skinuo sa sedla svoga šarca torbu od krokodilske kože. Zgrčeno lice Edija Berga opustio se tek kada je Holidej prineo tečnost s oštrim mirisom da mu isčisti ranu. Kako zmo nije povredilo kosti, niti je ostalo unutra, kockar je utešio šerifovog pomoćnika da će mu biti dobro. – Ukoliko ne primamiš kojeg risa ili pumu – dodao je. Iscepao je košulju, stavio preko rane čist komad platna, a preko njega rukav, da mu pričvrsti povoj. – Ako ne miruješ nekoliko sati – posavetovao mu nećeš naći nikog živog da te ponovo previje. – Zatim se okrenuo i uzjahao Miga. Berg je glupo blenuo u njega. – Zašto ste me previli? – upitao je muklo. – Mogli ste me ostaviti da crknem.

– Mogao sam – klimnuo je glavom Holidej – ali, nisam.

– Zašto?

– Možda zato što ne nosim značku?

– Ako očekujete bilo šta slično, zahvalnost – mrštio se Berg – onda se varate!

Holidej sleže ramenima i potera ždrepcu prema zapadu. Edi Berg se na kolenima

dovuče do nastrešnice ambara. Tu je hlad bio najsigurniji, ukoliko je u pustinjском predelu hlad nešto značio. Gledao je za vitkim jahačem kako se udaljava, uspravan, zagonetan, nedokučiv. Čovek koga je nameravao da ubije, razoružao ga je i onesposobio sa samo dva hica! Pri tome je bio đavolski siguran da ga nije ubio. Štaviše, posle mu je previo ranu, ostavio mu konja i oružje. Odneo je samo prednost od nekoliko sati. Sve što je učinjeno, Berg je shvatio kao novo poniženje. Trenutna zbunjenost i začuđenost ponovo su istisnuli mržnja i zavist. Obojica su bili sa po dva kolta o bedrima. A ipak, znao je, stranac je rukovao podjednako obema rukama, on samo desnom. Gledao je kako se udaljava Dok Holidej. I pozeleo je da ga zatekne u Taksonu tog, ili sledećeg dana. Naravno, on nije imao pojma ko je zagonetni stranac.

*

Deveti dan posle duge potere za novcem Centralne banke u Taksonu, Li Ganter je ujahao u grad u sumrak. Nedostajali su mu Edi Berg i Rik Venkerg. Prvi je žestoko želeo da ostane u Valaku i sačeka kockara ako bude imao nameru da se vrati. Drugi je pao pod hicima Nika Bjuvia. Pustinjski pesak i prašina prekrivali su jahače od glave do pete, bili su neobrijani, prljavi, zapušteni, mrgodni i ćutljivi. Retki prolaznici u sutonu, samo su zastajali i nemo ih pratili pogledom. Takson je nekako u to doba počinjao da se ispunjava svetlostima. Saluni su prvi počeli da bacaju žućkaste četvorougaoņike po verandama i ulicama. Poneki prozor u stanovima obojio bi zavesu i pokazao senke. Zapadni deo grada zapljuskivali su talasi reke Đile. Glavna ulica više nije bila usamljena kao nekada, pridružile su joj se mnoge poprečne šireći Takson prema severu i jugoistoku. Sve nove zgrade dizane su na sprat. Na iskraju grada,

ljudi su oko kuća sadili vrtove i drveće, podizali ograde u boji, dobavljali iz Feniksa najnovije modele lustera, tepiha i šara za zidove. Takson je imao veliki zatvor, odvojen od šerifovog ureda, imao je Centralnu banku, vlasništvo Vala Voringa, imao je šerifa Lija Gantera i pomoćnika Almeja, koji ga je zamjenjivao u odsustvu. Prolazeći kraj saluna „Saguaro“ Li Ganter je malo zategao uzde. Isak Hejs je pogađao njegove misli. – Lepet, a? – rekao je preko ramena. – Srećom, zaboravio je da se izbrblja. Ako je to učinio, sve je kasno.

Ganter palcem prevuče po donjoj ivici brkova. – Nadam se – odvratio je. – Sve smo prekopali, nemaju više gde da traže. – Mišićavko Dudi Bil, koga je Ganter specijalno angažovao za pomoćnika, zajedno sa Bergom, Hejsom i Lepetom, radoznalo je istezao vrat prema osvetljenom ulazu „Saguara“. Ganteru to nije izmaklo. – Što se mene tiče, slobodni ste – rekao je. – Ujutro se vidimo za obračun. Osam dana smo jurili za praznim torbama – dodao je – ali, Vins O’Nil neće umaći.

Isak Hejs je pogladio svoju retku, duguljastu bradicu. Na neki način, on je bio zadovoljan što sve još nije gotovo. Ako Ganteru budu zatrebali pomoćnici, za svežanj zelenih novčanica, on i Dudi Bil su spremni na sve. – Računaj na nas, Li – rekao je tiho Hejs.

– Moraš li me uvek podsećati na to?

– Za svaki slučaj – slegnuo je ramenima Hejs. – Dve stotine hiljada dolara su vrlo deljivi...

Ganter je okrenuo glavu. – Šta ćemo sa Lepetom? upitao je Dudi. – Nadam se da nije pijan zajedno sa zvezdom – smrkao se Ganter. – Odnosite ga u neko bure sa vodom.

– O kejj! – iscerio se Dudi Bil. Šerif je produžio dalje. Hejs i njegov prijatelj su gledali

za njim. Kada je dovoljno odmakao da ih ne čuje, Hejs se promisekoljio u sedlu. – Slušaj Dudi – kazao je grickajući donju usnu – misliš li ono što i ja?

– Ne verujem – odmahnuo je ovaj glavom. – U redu – nestrpljivo će Hejs. – Znam da ti je mozak u mišicama. Nego... znaš šta osećam? Ganter bi da nas napusti!

Dudi Bil je razrogačio oči. Stajali su na sredini ulice, u sedlima još vrelih od popodnevnog sunca. S obe strane glavne ulice u njih su zurile oči radoznalaca. Mnogi kao da su zaboravili na postojanje Ganterovih dobrovoljaca – pomoćnika. Sada su se vratili, prepolovljeni i, što je najvažnije, bez ijednog begunca. Pošto su se Hejs i Dudi Bil zaustavili ispred „Saguara“ to je značilo da će prva čaša viskija razvezati jezike tragača. Radoznalci su s druge strane u trku prešli na drugu stranu. – Ne razumem – kazao je Dudi Bil iskreno – kako da nas napusti?

– Do đavola, Dudi – zakreštao je Hejs – on bi da krene sam za O’Nilom, razumeš? Tako će nesmetano novac da zgrabi za sebe i umesto u Takson, odmagliće prema Nogalesu.

– Stvarno? – namrštio se Dudi Bil. – Pa šta ćemo da radimo?

Hejs je pogladio bradu. Nije mnogo razmišljao. Činilo se da je doneo odluku pre ovog pitanja Dudi Bila. – Ti se raskomoti, Dudi – rekao je. – Ja ću da motrim na Lija.

– To mu se neće svideti.

– Neće ni primetiti, eh!

Dudi Bil sleže ramenima i okrete konja prema salunu. Hejs se mirno uputio za Ganterom. Za to vreme, šerif Taksona je odlučio da odloži posetu svom pomoćniku Šeldonu Alemeju. Morao je do Voringa da mu podnese izveštaj o poteri, jer, na kraju krajeva, radilo se o njegovom novcu. Ganter je skin-

uo šešir i rukavom izglancao limene značke nanizane oko „krune“ šešira. Zatim ga je ponovo stavio na glavu. Nije obraćao pažnju na ljude oko sebe. Činilo se da ne mari za njihove pozdrave, da ne čuje glasna i poluglasna pitanja. To se moglo tumačiti činjenicom da se taksonski šerif vratio sa potere neobavljenog posla. Verovatno, svestan svog neuspeha, izbegavao je sve te dobro poznate poglede, da u njima ne bi ugledao tračak prekora. No, u svakom slučaju Ganteru je bilo svejedno šta govore drugi. Njegove misli je retko ko mogao da prozre. Još manje da predvidi. Li Ganter je prešao prostrani trg i uputio se prema delu obale, uz koju je nicao red novih zgrada bogatijih građana u Taksonu. Jedna velika kuća pripadala je Valu Voringu. Čovek koji je držao Centralnu banku, brojio se među najbogatije u Taksonu. Bio je to vrlo poslovan čovek, odlučan i nagao. Nije trepeo neuspehe. Ugled koji je sticao svojom bankom, održavao je u kontaktima sa ljudima, a takođe i u svojoj kući. Gantera je prvo sačekao raskošno obučen crnac i poklonio se. Šerif je pogledao u zidni časovnik u holu i promrmljao. – Večera je, zar ne, Hajli?

– U pravu ste, šerife – odgovorio je ovaj. – Da vas najavim?

– Neka, sam ću...

Hajli je zajedno sa Voringom došao iz Luizijane, sa plantažnih polja. Može se reći da su on i Voring odrasli zajedno, naravno pod sasvim različitim uslovima. Pa ipak, ukidanje ropstva nije ukinulo Hajlijevu odanost prema porodici Voringovih, koji crne momke na imanju nisu smatrali robovima već radnicima koje treba platiti, nagraditi i ponašati se prirodnije nego što se u tom kraju moglo zamisliti. Kada se Val Voring otisnuo na Zapad sa svojim kapitalom od sto hiljada dolara, Hajli je krenuo s njim. U Taksonu su četiri

poslednje godine uspeli da povećaju Voringov kapital do te mere, da su postali prava meta za bandite i pljačkaše od Rio Grande del Norte do Kolorado Rivera. Hajli je bio neka vrsta kućnog nameštaja, na koga se godinama naviknete i bez koga ne možete da zamislite život u kome trajete. Imao je Voring još posluge, počevši od sobarice do kuvarice, ali, Hajli je bio nešto posebno za njega. Možda je u njemu osvežavao s vremena na vreme čar mladosti sa zelenih polja Luizijane. Voring je o tome nerado govorio, ali, osećalo se da ga za Hajlija ne vežu samo jednostavni domaćinski odnosi. Bilo je tu nečeg više neobjašnjivog. Blistavobeli osmeh crnog Hajlija ispratio je Lija Gantera do otvorenih dvokrilnih vrata, sa tankim dugim zavesama sa strane.

Taksonski šerif je zastao. U velikom salonu sedelo je troje. Bio je tu dugi izrezbareni sto sa svećnjakom na sredini. Svetlost osam sveća padala je na dve žene i čoveka. U belo obučen momak stajao je po strani kao kip, čekajući na znak. Bila je to večernja predstava koja se ponavljala iz dana u dan. U stvari, jedino vreme kada su se obavezno sastajali otac, majka i kći.

Li Ganter nije obraćao pažnju na svoje prljave čizme kojima je kročio na debeli, šareni sag. Znao je da mu Voring to neće zameriti u takvoj situaciji, s obzirom da nestrpljivo čeka rezultat potere. Žena na jednom kraju stola bila je upadljivo bleđa i smežurana, staračkog izgleda uprkos lepo začesljane kose i pudera na licu. Zvali su je „ledi“, niko nije znao zašto tako, ali, to ime je donela sa sobom. Zvala se Lamelusi Eli Voring. Otkad se znalo, bila je stalno bolesna. Kopnila je i nestajala, uzimajući razne lekove raznih lekara. Kopnila je, putovala u Feniks, El Paso, Albuquerk, čak i u Sent Luis, ali, sve bočice

i pilule koje je donela kao spasonosne, kao da su je sve više uništavale. „Ledi“ Lamelusi Eli Voring postala je ćutljiva i zatvorena žena. Za vreme večere ne bi progovorila ni reč. No, dolazila bi uvek uredno očešljana, obučena u svoje večernje toalete, nošene pre mnogo godina, u boljim, vedrijim i mladalačkim vremenima. Jagodice na obrazima dobijala su tamnocrvene pečate. Bolest ju je učinila mnogo starijom nego što je bila, ili što je htela da bude. Činilo se da ona ipak to podnosi stoički.

Preko puta nje, Val Voring je odslikavao suštu suprotnost svojoj supruzi. Pucao je od zdravlja i nekog unutrašnjeg sjaja. Sedeo je pravo, u beloj košulji s riševima, s komadima zlatnog nakita na prstima. Teme mu je bilo bez ijedne dlake, ali je zato ono malo koje pažljivo negovao sa strane i mazao diskretnim mirisima. Imao je snažan vrat, prodorne oči i mala stisnuta usta koja su bila spremna na razne vrste osmeha, prema potrebi. Široka ramena odavala su još snažnu strukturu bivšeg plantažera. Oči su mu bile bledezelenkaste, oivičene gustim obrvama i polukružnim podočnjacima. Sa strane zagledana svoje u još netaknuto jelo, sedela je Kerol Voring. Imala je možda dvadeset i dve godine. Kasno dete iz braka bogatih plantažera, budno čuvana i mažena. Nasledila je majčinu vitkost, očeve oči, a ostalo je pripadalo samo njoj: crna kosa s uvojcima po strani i za vratom, visoko čelo kao od slonovače, glatko i oblo, malo povijen nos činio ju je detinjastijom i jogunastijom, a poluotvorena usta zračila su mladošću, svežinom i kao dasu imala nešto da pitaju, ali nika da nisu uspela to i da ostvare. Haljina sa pozlaćenim šljokicama kao vezom, zatezala se na grudima stidljivo rastvarajući skromni dekolte nad jamicom između dve male, čvrste dojke. Kerol Voring je uglavnom delovala

naivno, sa dosta ljubopitljivosti u pogledu i nerveze u pokretima. To se najviše očitavalo u poslednje vreme, kada se pronela glasina da je njen otac, Val Voring, pronašao mladoženju za svoju jedinicu. Radilo se o nekom Džonu Brajsonu iz Kliftona, bogatom nasledniku Bertolda Brajsona, vlasnika čitavog niza malih kockarnica i saluna u Kliftonu. Očigledno, Voringu nije smetala takva „reputacija“. Njemu je bilo važno da kćerku obezbedi, ne ulazeći u to što je novac tekao iz tuđih džepova, preko trikova, lažnih kockica i nameštenih brojki.

Kerol Voring nije imala pojma kako izgleda Džon Brajson, niti je pokazivala bilo kakvo interesovanje za svoju sudbinu. Jednostavno, ubledela je i povukla se u sebe. Ocu nije smela da protivureči, iako mu je stavila do znanja da brak bez ljubavi nije ono što ona očekuje od života. Voring je na to samo odmahivao glavom. „Sve će doći kasnije i ljubav, i deca i ostalo“ govorio je. Posle toga Kerol je sve ređe izlazila, a sve češće je viđana kraj svoga prozora koji gleda na reku. Te večeri, za stolom, ona je jedva uspela da ubaci dva-tri zalogaja u usta. Njena majka je po običaju više pila nego jela. Što se bankara tiče, imao je svoj stil: prvo večera, a onda velika čaša crnog vina iz podruma Kola Klejdloka.

Nije trebalo dugo vremena pa da Voring primeti korpulentnu siluetu taksonskog šerifa na ulazu u salon. Nekoliko časaka ga je posmatrao, zatim je salvetom obrisao usta i pridigao se. Promrmljao je nešto kao izvinjenje damama, Ganter se nespretno poklonio ženama i za uzvrat dobio dva bleđa uzdržana osmeha. Voring je prošao pored šerifa, prema svojoj radnoj sobi. Ganter je koračao za njim, sa šeširom u ruci. Preko ramena je nosio par kožnih torbi, s utisnutim inicijalima Centralne

banke, od pozlate. Bankar je dosta mirno otvorio veliku kutiju sa cigaretama, uzeo sebi jednu i ponudio Gantera. Šerif je prihvatio snebivajući se. Voring je seo u ogromnu fotelju, kombinaciju belog drveta i pliša, zapalio je cigaru i povukao jedan dim. Tek tada je preneo pogled na šerifa. Li Ganter je priznao da se u Taksonu jedino neprijatno osećao pred Voringom. U nečemu je bio jači od njega, nije umeo da objasni u čemu. Jednostavno Voring je svoj odnos prema zakonu zadržao na istom nivou. Uostalom, raspolagao je novcem kao uzvišenjem sa koga je mogao da ima poseban pogled na svet i ljude u njemu. U tom svetu, šerif Li Ganter nije predstavljao veliki izuzetak.

– Zašto ne sednete – oglasio se bankar dubokim glasom.

– Prašnjav sam.

– Nije vam prvi put.

Ganter se zagledao u cigaru, a potom ju je gurnuo u džep. Kroz duvanski dim, zelenkaste, prodorne oči Vala Voringa kao da su već sve unapred znale. – Čekajte – preduhitrio je šerifa – nemojte da žurite. Znam da nije bilo lako i da niste uspeli.

– Kako se uzme, mister Voring.

– Onda pričajte – nakašljao se bankar.

– Trag se završio u Valaku. Čuli ste za taj bivši grad?

– Jesam! Može da posluži kao sklonište.

– Tačno, ali... kada smo mi stigli, sa dve strane, zatekli smo četiri leša. Svu četvoricu iz O'Nilove bande. Nedostajao je peti, ali njega smo takođe uhvatili. Izgubili smo u puškaranju Venberga.

– Novac?

– Rekli ste da ne žurim – uzvratio je Ganter stisnutih zuba. – Od preživelog smo saznali da su se banditi međusobno poubijali, ka-

da je O'Nil krenuo po plen. Međutim, nisu stigli da saznaju gde je plen sakriven.

– Bah! – samo je huknuo Voring.

– Preživeli je umro od zadobijenih rana – nastavio je Ganter – ali, ni on nije znao gde su torbe. Nije nam ostalo ništa drugo nego da pretražimo Valako. I to smo učinili. – Ganter je zastao, razmišljajući da li da pripali cigaru ili da ostavi za kasnije. – Svojski smo zapeli i sve okrenuli na tumbe. I našli smo ove torbe... ali, prazne.

– Gde?

– Bile su stavljene iznad grede jednog ambara i pokrivene slamom. Novca nije bilo, ni papirića.

Voring je zamišljeno zurio u šerifa kroz zavesu duvanskog dima. Izgledao je odsutan. – To je sve? – pitao je kratko.

– Zavisi – slegao je ramenima Ganter. – Imali smo nekih usputnih susreta, ali, nisu vredni pažnje.

– Susreta?

– Da! Zatekli smo jednog stranca u Valaku, hteo je da zanoći. Učinio nam se sumnjiv, ali sam se uverio da nema veze sa pljačkom. Onda, još nešto, mister Voring...

– Hajde, osećam da to čuvate da zasladite kraj.

– Nije baš slatko – naglasio je Ganter. – Radi se o onom revolverašu, O'Nilu.

– Nemojte reći da je mrtav?

– U stvari, bio je.

Bankar se namrštio. – Šerife, poznajem vas kao razboritog i poverljivog čoveka. Pazite šta govorite.

– To je ono što je i mene zbunilo – mirno je nastavio šerif Taksona. – Sve je bilo po opisu, isto odelo, opasač, kolt sa zlatnom drškom, bradica po kojoj je O'Nil poznat... a onda, ništa!

Voring se osmehnuo izveštačeno. – Ja sam prilično strpljiv, šerife – rekao je.

– Hoću da kažem da to nije bio pravi O'Nil. Nosio je njegov kolt, njegovo odelo, opasač, imao je lažnu bradicu... i, nije bio on!

– Nego ko?

– Ne znam – slegnuo je ramenima Ganter.

– Nikada ga nisam video u životu.

Voringova šaka se skupila na ploči stola.

– Da sumiramo, šerife – rekao je čvrstim glasom. – Osim glavnog, banda je uništena, mog novca nema. Dve stotine hiljada dolara, šerife, to je polovina mog trenutnog kapitala. Ja taj novac moram dobiti. Po svaku cenu.

– Slažem se.

– Nije dovoljno da se samo slažete – primetio je bankar.

– Ključ je u O'Nilu. Imam osećaj da će se pojaviti.

– Gde?

– Ovde, u Taksonu!

– Sa novcem?

– Dode mu na isto, mister Voring.

– Zašto tako mislite, šerife?

– Rekao sam da je to moj osećaj. Ništa ne garantujem. Treba mi malo vremena.

Val Voring je upio svoj pogled u Gantera, kao da je hteo da mu izvuče sve skrivene misli iz glave. Šerif je mirno podneo to fiksiranje. – Meni se ne čeka – kazao je bankar. – Dve stotine hiljada dolara šerife, zamišljate li koliko je to?

– Zamišljam.

– Dajem vam samo još dva dana. Posle toga, moraću da se pobrinem na svoj način. Vi znate koji.

– Detektivi? Raspisivanje nagrade? Zašto da vas to košta, mister Voring? Moja je dužnost da pronađem Vinsa O'Nila, a s njim i novac.

– Ako ga u međuvremenu ne potroši – rekao je bankar.

– Ne verujem!

– Prokleta ste sigurni u ono što tvrdite – nagnuo se Voring prema šerifu.

– Imam neke svoje teorije – objasnio je ovaj.

– Kakve?

– Vraćanjem na vreme pljačke.

– Pa, zar nismo o tome već govorili, šerife? Šta sada imate na umu?

– Rekli ste već da ne žurim – polako se navikavao Ganter na svoj uobičajeni tok razgovora, uprkos tome što je prekoputa sedeo moćni vlasnik Centralne banke. – Ovako – stavio je Ganter oba dlana na ivicu stola i pogledao Voringa u oči. – Dve stotine hiljada dolara bilo je u trezoru, mister Voring. Tačno?

– Da!

– Na dan pljačke, u banci se nalazio uobičajeni broj službenika, brojač, dva blagajnika, čuvar... I, ko još?

– I ja!

Ganter je klimnuo glavom. – Pojavljuje se O'Nil u samo jutro kada se vrata tek otvaraju. Trojica su ispred ulaza, dvojica upadaju unutra. Tipičan prizor iz starih priča na Zapadu, ali, ovoga puta je uspelo, s obzirom da smo Šeldon i ja jurili kradljivce stoke sa ranča „O“. Što je najvažnije, možda je krađa nameštena da bi nas izvukli iz grada.

Voring je ćutao i slušao. – Stoka je brzo nađena u jednom obližnjem kanjonu bez ijednog lopova. Kao da je tu odjurena i ostavljena. Prilično veliko krdo, ali, greška je moja, priznajem. Umesto da pošaljem samo pomoćnika, otišao sam i ja lično, jer je vlasnik „O“ ranča Dankan Berd, moj prijatelj... – Šerif je palcem pogladio brkove, kao da ga je umorila ova duga tirada. On je retko mnogo

govorio, ali, ovoga puta je načinio izuzetak. – Sve je bilo gotovo kada sam se vratio. Još tamo, u kanjonu, nešto mi je bilo sumnjivo, pa sam požurio. Iz vaše priče, mister Voring, shvatio sam da je najveće iznenađenje bila spretnost kojom je otvoren trezor?

– Da! Napadači su držali koltove, razoružali su mog čuvara ali nisu pucali. Pa ipak...

– ...pa ipak, Vins O'Nil je pogodio šifru? Ne čini li vam se da ju je možda znao?

– Znao? Kako bi znao?

– Upao je nemaskiran.

– Da, već sam vam dao opis pre devet dana.

Šerif je potvrdio. – Zar vam to nije sumnjivo, mister Voring? Čovek koji zna šifru, uzima dve stotine hiljada dolara, ne stavlja preko lica maramu, vi ga naravno tačno opisujete i potera zna o kome se radi. Osam dana on uspešno izbegava gonjocima, ali, u međuvremenu potura drugog čoveka umesto sebe. Taj drugi je sličan njemu, toliko sličan da ga ne prepoznaje ni najbliži kompanjon.

– Ko bi to mogao biti? Brat blizanac?

– Utvrdiću kasnije – sleže ramenima Ganter. – Dakle, Vins O'Nil je namerno pokazao svoje lice, da bi kasnije mogao da se pruruši. Mora da je već imao pripremljenog dvojnika, kada je uspeo da ga ubaci naočigled skoro svih svojih saradnika i ispred nosa potere, odnosno mene.

– Dalje – nestrpljivo će Voring, koga je izdavalala hladnokrvnost pred ležernim, monotonim skupljanjem činjenica Lija Gantera.

– Nešto me muči, mister Voring – protegao je ramena šerif, podižući prst. – Kako je mogao da otvori trezor ako ne zna šifru? Sami ste priznali da vam ni u snu ne bi palo na pamet da se može otvoriti kasa i dinamitom, a kamo li nekim drugim načinom, sećate li se? Dak-

le, Vins O'Nil je ZNAO šifru. Po mom dubokom uverenju.

Zelenkaste bankareve oči blesnuše. – Ako mislite na osiguranje i...

– Ne – prekide ga Ganter oštro – nemam nameru da nagađam, već da dođem do nekih podataka, mister Voring. Šifru znate samo vi i vaša žena?

– Da!

– Isključujete mogućnost da ju je saznao i neko drugi?

– Naravno, šerife, šta mislite time?

– Mislim da je O'Nilu neko pomogao iznutra, iz banke... ili iz vaše kuće!

– Šta? – preblede bankar i podiže svoje krupno telo iz fotelje. Ličio je na lava koji se sprema na skok. – Šta to podmećete, šerife?

– Razmislite, vi ste sigurni u trezor da ga ne može otvoriti niko iako stoji na udaru svakom pogledu? Otporan je i na eksploziv, brava mu je prava zagonetka, specijalno izrađena pod zakletvom, u Memfisu? Kako onda tumačite činjenicu da ju je Vins O'Nil otvorio kao konzervu, za kratko vreme?

– Slušajte, šerife...

Ganter ga preseče. – Nisam imao vremena onog dana da o tome razmišljam, mister Voring, jurio sam lopove kako im ne bih dao više vremena od sat-dva preimućstva. Ali, sada... drukčija svetlost pada na stvari.

U međuvremenu, Val Voring je uspeo da se obuzda. Uzeo je iz kutije novu cigaru, no, ovoga puta nije ponudio šerifa. – Završite, šerife – predložio je.

– Hoću! Vins O'Nil je nekako saznao za šifru, ali od vas sigurno ne. Ni od vaše žene. Od koga onda? To je deo velike tajne, u stvari... Tajne s kojom se suočavamo iako može da izgleda vrlo prosta.

– Kraće rečeno, vi ste najtajanstveniji, šerife? Ne znam kako je O'Nil otvorio, ali

očekujem da i to saznate. Kada bih znao da mu je moja žena, ja...

– Nije ona, mister Voring.

Bankar je stisnuo usta. – Ko, onda?

– Dajte mi ta dva dana, saznaću.

– Je li to sve?

– Još nešto, mister Voring. Da li ste skoro putovali u Feniks? Sam ili porodično?

– Feniks? Imam tamo poslovne prijatelje, ali... kakve to veze ima?

– Pitao sam.

– Bili smo svi troje prošlog meseca. Samo na jedan dan.

– U redu je onda... Laku noć!

Li Ganter stavi šešir na glavu, pri tom mu zvecnuše limene značkice oko krune šešira. Bankar je gledao za njim, s nekom mešavinom prezira i nedoumice. Priča s kojom je šerif izašao pred njega, dobro ga je prodrmala, iako on to nije pokazivao. Ganter je čak pomenuo i Feniks! Da li je nešto znao ili je samo nagađao? Jer, prošlog meseca u Feniksu, Kerol Voring je zamalo iščezla! Tražili su je do samog mraka, a onda se ona pojavila sa pričom da je zalutala i da je bežala od nekih nepoznatih momaka. Bila je, tog dana, zaista protresena i nekako čudno zbunjena, da Voring nije insistirao na detaljima. Kada su se vratili u Takson, Kerol je ostala pri svojoj nevešto sročenoj priči. Nije popustila ni kada je dobila žestoke šamare od oca...

Iz razmišljanja ga trže tiho kucanje na vratima. Pojavila se „ledi“, Voringova supruga.

– Trebam li ti? – upitala je.

– Ne...

– Onda mogu da se povučem u sobu, laku noć!

– Čekaj! – Ona je osetila po muževljevom glasu da je uznemiren. Bankar je ustao i prišao joj je sasvim blizu. – Nisi se suviše

napila, draga? – pitao je mekim, ironičnim glasom.

– Samo da bolje spavam.

– Da, naravno. Pamtiš li još šifru našeg trezora?

– To se ne zaboravlja. Zašto?

Voring ju je pogledao u oči. Bile su prazne, bezizražajne, beživotne. A nekada su nosile u zenicama oganj ravnica Luizijane! Bolest joj je uništavala karakter, život, radost, uživanje u malim stvarima. Kretala se po kući kao senka, zatvarala u svoju sobu i zaključavala iznutra. To je trajalo i suviše dugo da bi zdrav, normalan i uspešan čovek, kakav je bio Val Voring patio bez drugih žena. Zalazio je u posebne odaje, u velikim kućama sa ružičastim fasadama, gde se uz prigušena svetla točilo vino i širio ženski kikut. – Nisi je nekom možda odala?

„Ledi“ je zabacila glavu i, začudo, oči joj zasjaše. Odavno joj nije video plamičak kako je obasjava. – Šta ti misliš o meni? – pitala je. Znao je da ne laže. Osmehnuo se. – Pitao sam... onako!

– Mnogo radiš – primetila je ponovo odsutnim praznjikavim glasom. – Odmori se!

– U pravu si. Laku noć i lepo spavaj!

*

Kasno uveče pred salunom „Saguaro“ zaustavio se jahač. Glavna ulica bila je pusta. Život se komešao iza osvetljenih prozora saluna i kockarnica. Desetak osedlanih konja bilo je poredano ispred saluna. Jahač je priveo svog šarca. Po prašini koja se slegla po ramenima, videlo se da je dojahao izdaleka i sigurno ne kroz travu. Bio je to čovek iz Džordžije. Pre nego što je kročio na stepenik, podigao je glavu. „Saguaro“ se uzdizao na najboljem delu glavne ulice, opkoljen trgov-

ima, berbernicom, puškarnicom ali i pogrebnim zavodom braće Tambs. Imao je sprat i potkrovlje, koje je bilo preuređeno za prenoćište u vreme najeзде povratnika sa dugih putovanja rančerskih krda na jug. Svetlo je probijalo sa jednog prozora gore. Holidej je razgrnuo svoj kaput i palčevima malo spustio futrole svojih „linkolna“. Rana iznad obrve, s vremena na vreme podsećala ga je na Valako, na podmukle hice Ganterovih pomoćnika. Zlovoljnost ga nije napuštala, naprotiv porasla je uporedo sa dugim jahanjem kroz noć. Dva puta je za dlaku izmakao nasrtajima puma, jednom je upotrebio koltove, drugi put su životinje u poslednji čas odustale i okrenule se za nekom sitnijom zverkom. Iznad pomičnih vratanaca, kockar je prvo bacio pogled na prostoriju. Duvanski dim je lebdeo kao najgušća magla i kroz nje su se nazirali obrisi najbližih posetilaca. Obnažena tela devojaka mešala su se sa gostima za stolovima, klavirista ogromnom trubuha i sa cigarom u zubima bezvezno je lupao po dirkama. Niti se dobro čuo, niti ga je ko slušao. Za svaki slučaj, s vremena na vreme, praznio je čašu na desnom kraju klavira. Ako se Takson negde menjao, ovde nije. Bio je kao i pre neku godinu, kada je tu svraćao. Možda lica nisu bila ista, ali, šank, ogledala, svetiljke, boja na stubovima, obojena prozorska stakla, ograda separea, čak i vaze za cveće, sve je „mirisalo“ na vremena koja prolaze, ali, suviše sporo za „Saguaro“. Okružen pultom sa čašama i bocama, vlasnik, Art Lendi je spretno organizovao slanje pića u udaljenje stolove, dok su dve lepuškaste devojke iz kuhinje iznosile odreske zakasnelim prolaznicima. I sam vlasnik pripadao je soju Zapadnjaka koji ostaju verni svom poslu, bez obzira na okolnosti koje ih sputavaju. Uprkos ogromnom hotelu, koji se u neposrednoj blizi-

ni uzdizao elegantan, nov, prostran, skupocen i obložen nekom vrstom krljušti od kamena, ljudi nisu odlazili u „Gringo“ već su ostajali verni „Saguaru“ i ostalim manjim krčmama duž glavne ulice. U „Gringo“ su zalazili bogatiji skorojevići i poslovni ljudi iz daleka, iz većih gradova, snobovi i radoznalci. Art Lendi je bio u svojoj beloj kecelji, grgurave kose i tanko podrezanih brčića, kao olovkom prevučenih po nausnici. Činilo se da je Lendi zaustavio vreme, nekoliko godina nije menjao lik ni kecelju. Uvek čista i bela kecelja, a košulja crne boje sa sedefastim dugmićima stalno zavrnutu do lakata. U ovako pozno doba, samo je „Saguaro“ mogao da bude pun. Zidni sat, star možda koliko i sam Lendi, pokazivao je jedanaest sati. Holidej je ušao unutra. Niko nije obratio pažnju na pridošlicu. Verovatno su ulazna vrata „Saguara“ bila tako često otvarana da bi bilo čudno da dugo miruju. Šank se nalazio uz pregradni zid, sve do ulaza. Sa te strane nije bilo stolova, već grupica kauboja koja je „s nogu“ otkidala viski iz zdepastih čaša. Art Lendi je munjevito brisao čaše i ređao ih kao pod konac ispred sebe. Nije imao vremena ni da pozdravi novog gosta.

– Hteo bih sobu – rekao je kockar poluglasno.

– Sve je puno, mister – odgovorio je Lendi, a onda je zastao, nabrao obrve i ućutao. Činilo se da osluškuje boju tog glasa. Bila mu je vraški poznata! Zatim je podigao oči. – Pakao i svi đavoli u njemu! – istisnuo je i lice mu se rasplinu. – Pa, to je... to je...

– Hteo sam sobu – prekide ga Dok.

Lendi je pružio ruku preko šanka. – Znam, ne brini – rekao je, svestan da kockar ne želi da mu se pominje ime. – Mislio sam da nikada više nećeš svratiti u moj ćumez! Izgledaš kao gušter koji je isplivao iz peska?

– Tako nešto – odgovorio je kockar,

skupivši ramena. Lendi se saže i odnekud, ispod šanka izvadi bokastu bocu sa žutom etiketom. Brendi iz Topeke! – Ne možeš me odbiti – kazao je smejući se.

– Ne mogu – priznao je Džordžijanac.

– Što se tiče sobe, sve je puno, ali, za tebe ima, ona stara... Kuda si krenuo? Za Feniks?

– Možda! Mene niko ne čeka, niti zove – slegnuo je ramenima kockar – pa mi je sasvim svejedno.

Lendi zavrte glavom. – Samo ti se čini – naglasio je. – U stvari, ti imaš prijatelje, ali se ne osvrćeš na njih. Uništavaš samog sebe pićem, tražiš kavge samo da bi prekratio muke. Još imaš napade?

– Ne kvari mi time piće – podiže Dok čašu prema licu. Lendi uzdahnu. – Pa, nije mi prvi put da držim pridike – rekao je. – Hoćeš li nešto da pojedeš?

– Kasnije – odgovorio je Dok. – Ne obraćaj pažnju na mene.

– Pozvaću jednog pomoćnika za šank – počeo da razvezuje kecelju Lendi – a ti i ja možemo na miru da popričamo u separeu.

Holidejeva ruka ga zaustavi. – Više volim da te gledam za šankom. Kako ti se čini Li Ganter?

– Šerif? Zašto me to pitaš?

– Uvek si imao odgovore.

Art Lendi pogleda oko sebe. Ono gostiju poređanih uz šank, bilo je zabavljeno sopstvenim mislima. Samo su najbliži odmerili novog gosta i instinktivno uzmakli, praveći mu mesta. – Šta bi hteo da znaš? – promrmljao je Lendi. – Li Ganter je dobar šerif. To-liko!

– Je li pouzdan kao čovek?

– Ja nisam pop, ni ispovednik. Ne znam šta se mota po glavama ljudi, ali, znam kada je neko žedan. A to sam sada ja. – On nasu sebi čašu brendija i kucnu se sa kockarom. – Za

naš ponovni susret – podigao je čašu. Očigledno, vlasnik „Saguara“ je izbegavao da govori o čuvaru zakona. To je ipak značilo da ima svoje mišljenje o tome, ali, da ga zadržava za sebe po svaku cenu. A kada neko ne iznosi mišljenje, onda je to mišljenje ili loše ili nezgodno za tuđe uši.

Holidej preko ramena pogleda po sali. – Zar je uvek puno u ovo doba? – pitao je.

– Uglavnom! Samo, sve je više stranaca, dragi moj. Oni stari Taksonci dolaze uveče i napuštaju do deset salun. Posle toga ovde se sjate svi oni koje izbace iz drugih krčmi. Ja sam jedina budala koja drži otvoreno do ponoći.

– Šta-na to kaže šerif?

– Ništa! Zatvori oči – objasnio je kiselo Lendi – a otvori ih kada mu na kraju svakog meseca tutnem u džep sto dolara.

Holidej se zagledao u salunera. – Uostalom, ti nisi ništa čuo – progundao je ovaj i uspravio se. – Hoćeš li da odeš u sobu? Ponesi sa sobom tu bocu, ako hoćeš, ne bih voleo da se...

– Čuo sam već.

Lendi je ispio svoje piće i besno otro usta. Istovremeno, nečija ruka se spustila na Holidejevo rame. Lendi je smrknuto gledao iza Dokovih leđa. – Biće bolje da skineš šapu, Sejmi – kazao je oštro.

Bio je to Sejmi Lepet! Ispod oka je imao modricu, kosa mu je bila nakvašena do korena, oči zamucene, a iz usta se osećao zadah viskija kao da iz bureta izbija. Jedan od Ganterovih pomoćnika, propisno se „nalio“ od njihovog zadnjeg viđenja. A Lendi je to potvrdio. – Ne trezni se od sinoć. – Lisičje lice Sejmića Lepeta uzalud je pokušavalo da se preobrazi u smešak. Odebljali jezik je sprečavao izlazak reči iz usta. Lepet je zurio u kockara, a onda oko sebe. – Mister, bili ste

u pravu... najzad se otkinulo od njega. – Ja... nisam izdržao. Pio sam i zaboravio sam da se vratim u Valako... Zaboravio!

– Ovde je ipak lepše nego u pustinji – primetio je kockar.

– Jeste! Nadoknadio sam... svih osam dana. Samo... Dudi Bilu nije bilo do šale... evo! – On pokaza rukom na oko i glavu. – Udario me je kao konj! A onda odveo i ugurao mi glavu u vodu. Skoro me udavio... Zato što sam otišao one noći. Onda, kada ste me vi nagovorili... Ali, ne kajem se! – Lepet odiže komad košulje sa prsiju. – Uzeo mi je zvezdu – kliberio se. – Više nisam zakon. Sada mogu da pijem, sve dok... sve dok... šta sam ono hteo da kažem?

– Dosadan si, Sejmi – opomenuo ga je Lendi.

– U redu, idem... Hoćete li da popijete na moj račun, mister? – pitao je kockara.

– Ne!

– A ja na vaše?

– To već može!

Lendi je uzdahnio i ljutito doturio čašu pred Lepeta. Ovaj ju je prihvatio levom šakom, kojoj je nedostajao srednji prst. – Živeli! – nazdravio je. A zatim mu se lice skameni, a oči ispuniše strahom. Holidej pogleda u pravcu kojim je kolutao Lepetov pogled. Video je mrku, podrugljivu njušku Dudija Bila. Zurio je tačno prema Lepetu i, izgleda da se ovome pisalo loše. – Ubiće me – promućao je pijanac. – Rekao je da će me ubiti ako me opet zatekne ovde! On... Oni misle da ja mogu svašta da izgovorim... ali, ja nisam brbljao, zar ne?

Dudi Bil odgurnu oko sebe nekoliko momaka koji su taman ustajali da krenu napolje. Majica na njegovom telu skoro je prskala pod drhtajima mišića. Nisko čelo i podmukle oči nisu obećavali ništa dobro, ništa pametno ni

razborito. Odjednom se za Dudija Bila našlo dovoljno prostora za prolaz. Ljudi su povukli stolice, skupili noge, neki su čak i poustajali i mišićavko se začas našao kraj prestravljenog Sejmija Lepeta. Na sebi je još uvek imao zvezdu šerifovog pomoćnika. Isturena vilica kao da se još više izbacila napred pod ironičnim, zlobnim osmehom. Dograbio je Lepeta za prsa i skoro ga podigao na šank. – Sejmi, šta ti ja ono rekoh? – pitao je Dudi glasno.

– Ništa nisam rekao... – zakrkljao je ovaj.

– Rekao sam ti da ne svraćaš ovamo – gurnuo ga je zatim, i Art Lendi jedva uspe da sačuva red čistih čaša da sleti na pod.

– ...a izgleda i da brbljaš – nastavio je Dudi, pogledavši izazivački u kockara – čim šapućeš s ovim tipom.

– Jeste – progovorio je kockar. – Kazao mi je da si i ti pucao zajedno s njim.

– Nije slagao – iskrivio je usta Dudi Bil, ništa ne krijući. Onda se iznenada uozbilji i nakostreši. – Hej, pa vi ste čitavi? Šta je s njim?

– Možda ga jedu mravi! – rekao je Dok.

– Kako? – izbuljio se Dudi Bil.

– Zakopao sam ga u pesak do glave i ostavio na suncu. Možda su mu lešinari već povadili oči, ko zna?

Dudijevo lice se menjalo, od iznenađenja do gađenja. Verovatno je u sebi stvarao tu jezivu sliku i nije mu se nikako dopadala. Pogotovu što dolazi iz usta stranca kome su hteli da smrse konce u Valaku.

– Lažeš! – prosiktao je i taj uzvik kao da je utišao ceo „Saguaro“.

– Što ne odeš i ne proveriš? – rugao se kockar na čudno miran način, ne podižući glas.

– Ja... ja ću te uhapsiti!

– Kako?

Dudijev pogled skliznu prema teškim „linkolnima“. – Golim rukama ću te – obećao je i stisnuo pesnice. Sejmi Lepet je iskoristio ovo i pošto se istopio među utišale goste. Nije imao nameru da sačeka krajnji ishod, već je odlepršao napolje, kao da ga juri roj pobesnelih pčela.

– Bez gužve – javio se Art Lendi i pružio šake da prepreči put razgnevljenom mišićavku. Ovaj ih je međutim odbacio kao trščice. Saluner jeknu i leđima se zaustavi na samoj polici. To već nije bila prazna pretnja. Dudi Bil je imao neodoljivu želju da dohvati kockara za vrat. Videlo mu se to po očima. Iz tih šaka ne bi se izmigoljili i jači protivnici nego što je čovek iz Džordžije. Slavni strelac je dočekao da mu Dudi pride nadohvat, a potom je spustio desnu ruku dole. Kako je to izveo, nikome nije bilo jasno. Čak ni Artu Lendiju, koji se nalazio najbliže. Ruka se vratila gore, sa koltom naopako okrenutim. Drška ukrašena slonovačom spustila se munjevito na četvrtastu Dudijevu glavu. Prasnulo je kao prelom daske. Dudi Bil uzdahnu, zakoluta očima i skljoka se na pod. U „Saguaru“ je zavladao tajac. Udariti čoveka sa zvezdom ipak je bilo nepojmljivo, iako se za Dudija pre moglo reći da je siledžija nego čuvar zakona. U svakom slučaju, sve oči su se prikovale za u tamno odevenog stranca ledenog izraza lica. Njegovi prsti okretali su kolt volšebnim trzajem i spustili ga u futrolu istog trenutka kada je preko opasača pao kraj dugog usko krojenog kaputa. Ljudi u salunu bili su iz Taksona. Bez obzira na ćud mišićavog Dudija, on je bio njihov. A sada je dobio žestok udarac i pao kao pokošen. Najviše se zbog toga uzbudilo društvo za stolom ispred crvenkaste svetiljke sa žutim abažurum. Bilo ih je četvorica, tek što su položili umašćene karte na sredinu i jedan od

njih zgrnuo dobitak. Odjednom su se pridigli, pognuti i preteći. Možda odvano nije bilo gužve u Taksonu. Ako su je tražili, dobiće je.

Mogao je Art Lendi da dovikne koga imaju pred sobom, pa da se ubrzo predomisle. Mogao je, ali je znao da Dok Holidej to ne bi voleo. Četiri loše raspoložena meštantina poželeli su da zaigraju na pogrešnu kartu. – Na njega! – zakreštao je neko. Holidej se iskosio, raširio noge i odbacio peš kaputa sa levog boka. Narandžasti plamen je buknuo, suviše visoko usmeren. Umesto po ljudima, hici su grunuli o lanac kojim je bila pričvršćena svetiljka. Pre nego što su shvatili nameru, s treskom se obrušio na sto metalni okvir i razasuo staklo i petrolej po njima i okolini. Bacili su se u paničnom strahu, pokrivajući rukama oči i lica. Dim je pokuljao uvis. Smeškajući se, Art Lendi zaobide šank, podiže pregradni deo i uputi se prema zapaljenom stolu. Dok su ostali kao opčinjeni zurili u đavolski crnu, prisutnu siluetu brzorukog stranca, Lendi je u nekoliko zamaha pokupio krajeve stolnjaka i njima ugasio plamen na stolu i doviknuo svom momku da donese novi i da počisti pod.

– Evo Šeldona – pronese se šapat. Odjednom su se svi prisutni primirili na svojim mestima. Kraj šanka je Dudi Bil trzao nogom i mrštio se, dolazeći k sebi. Holidej se okrenuo prema Lendiju. – Natoči – pokazao je prema brendiju.

– Dolazi Ganterov pomoćnik – tiho mu je šapnuo saluner. – Neka te to ne brine...

– Mene više ništa ne brine.

Šeldon Almejn se uputio pravo prema šanku. Bio je visok, lepo građen, naočit i mlad. Nosio je šešir sa visokom „krunom“ kakve su imali pravi čuvari zakona na Zapadu, a oko „krune“ obavijala se široka pantljika od smeđeg somota. Nosio je plavu

košulju i siv prsluk, a sive pantalone uvučene u čizme oblikovale su snažne udove. To je bio stas o kakvom sanjaju tihe, romantične devojke nad isto tako romantičnim knjigama. Imao je lepe crte, bradu kao izvajanu i nešto povijeniji nos. Guste, rasne, sastavljene obrve nisu mogle da naruše čudnu blagost u tamnim zenicama. Nije nosio opasač! Svako je mogao da zaključi da zamenik šerifa u Taksonu nema nikakvog oružja. Osim, možda, svojih snažnih šaka. – Šta se desilo? – obratio se Lendiju, ne pogledavši kockara.

– Hoćete li verovati baš meni? – začudio se saluner.

– Vaše je da govorite, a moje je da procenjujem.

Lendi je pokazao na Bila Dudiya koji se dizao, upirući šakama o ivicu šanka. – Ovaj ovde, hteo je da udari ovog... ovog stranca – pokazao je sada na Holideja. – Stranac ga nije izazivao, mada se odnekud poznaju. Znam samo da je stranac bio miran i da je Dudi Bil poleteo na njega.

– I to je sve?

– Nije! Čovek je izvadio kolt i mlatnuo ga po lobanji. Neki su se mašili koltova, a stranac je pucao u lanac od svetiljke pa su se svi razbežali.

Šeldon je klimnuo glavom. Ničim nije pokazao da je ljut, ili spreman na razračunavanje. – Ako ste željni borbe, mister – okrenuo se prema kockaru – molio bih vas da to obavite na ulici. Ali, molio bih vas još lepše da uopšte ne potežete oružje.

Holidej je bio malo iznenađen. Zamenik šerifa, a moli. I to vrlo učtivo, mada odlučno. Nosio je zvezdu, ali ne i opasač. Kako je takav momak mogao da zavodi red u gradu kao što je Takson? Čime? Lepim rečima? Molbama?

– Svu štetu ćete nadoknaditi Lendiju – kazao je zatim.

– To je u redu! – brzo se umešao saluner. Šerifov zamenik prodorno odmeri Lendija, kao da je naslućivao delić neke druge priče, neizrečene pred njim. U to vreme, Dudi Bil je sasvim razbistrio mozak i ponovo počeo da besni. Nije ga ometalo ni Šeldonovo prisustvo. – Udario me je – riknuo je, uperivši prstom na Doka Holideja. – Zavrnuću mu šiju!

– Miruj, Dudi – mirno ga je posavetovao zamenik.

– Pusti me! I ja imam zvezdu...

– Moraš je vratiti – prekinuo ga je ovaj – potera je završena. Vрати značku – pružio je dlan.

– Neću! – ustuknuo je ovaj. Izgleda da mu se sviđao sjaj vlasti na grudima. – Predaću je lično Ganteru! Ne tebi.

– Predaćeš je meni.

Dudi Bil se iskezi. – Obojica imamo zvezdu – rekao je. – Ne možeš mi ništa. Inače ću te...

– Šta ćeš?

– Ne izazivaj me Šeldone! Briga me što si nenaoružan. Čuvaj se!

– Rekao sam ti da vratiš značku.

– Možeš govoriti do sutra...

Iznenada, zamenikova ruka odskoči i spusti se na Dudijevu glavu. Mišićavkova glava se iskrenu, uporedo s ostatkom tela. Jednostavno, udarac ga je okrenuo za čitav krug i bacio na šank. Po drugi put te noći, Dudi Bil je pao na pod. Šeldon Almejn se saže i istrže mu značku sa grudi. Posle toga, on ukrsti pogled sa Dokom. – Dogovoreno? – upitao je kratko.

– Da, s moje strane.

Zatim se okrenuo i napustio „Saguaro“. Holidej nije mogao da se seti gde je i kada je

video još nekog čuvara zakona bez oružja. Taj Šeldon Almejn imao je vraški brzu i snažnu pesnicu. Mora da je njom ulivao strah kav-gadžijama. Imao je, takođe način da rečima smiri duhove i izglati situaciju. Čak je i na kockara delovao umirujuće.

*

Odeljenje koje je Lendi pregradio i označio kao separe za poker, bila je mala, skromno nameštena odaja. Za razliku od zadimljenog dela „Saguara“ separe se činio kao drugi svet, prohladan, tih, skoro tajanstven. Samo jedna svetiljka spuštala se sa tavanice i bacala žućkasti krug na jedan jedini četvorougao sto, pokriven zelenom čojom. Dvojica su sedela za njim. – Biće nas taman – kazao je Lendi. – Ovo je Džin Hevlik, ovdašnji advokat, a ovo je Bili Braun iz Klerktauna, u prolazu... – Lensi je namerno izostavio da predstavi Holideja. Činilo se da je to učinio slučajno. Taksonski advokat bio je sav utegnut, sve je na njemu bilo savršeno na svom mestu, košulja, kravata, manžetne, izglancane čizme. Sedeo je malo ukrućeno, verovatno u stalnoj želji da ne pokvari koji nabor na skupocenom štofu. Imao je široko lice, punačke obraze i negovane brkove s povrnutim krajevima. Na glavi je držao polucilinder, za uhom cigaretu. Preko zakopčanog prsluka, spuštao se zlatni lanac džepnog sata. Njega je Dok pogledao samo ovlaš. Više ga je interesovao Bili Braun, ili kako se već zvao čovek iz Klerktauna. Imao je kožni povez preko levog oka. Na glavi neobično sačinjen šešir od kuvane slame, nešto između „somb-rera“ i klasičnog „stetsona“. Veliki obod je pokrivao celo lice, bacajući senku na podbradak. Pa ipak nazirali su se polukružni brkovi nad usnama od kojih je donja bila punija i izražajnija. Stranac je, izgleda, sebe upadljivo nemarno odenuo u široku, platnenu

jaknu. Oko vrata nosio je svileni šal, nekoliko puta namotan oko grla. Pohabane, naborane čizme, štrčale su po strani stola. Art Lendi je namestio dve stolice. Holidej je seo do Hevlika. – Pa, bilo je već pomalo dosadno – nakašljao se advokat. – Mister Braun igra, ali, ko zna šta misli za to vreme?

Saluner je izvukao iz stola neraspakovan špil karata. – Da krenemo s interesantnijim ulogom? – predložio je.

– Može – prihvatio je Hevlik. Advokat preseče karte a Lendi ih podeli. Prvi krug je protekao u ćutanju. Dobio je saluner, iako je znao da Holidej namerno ne želi da se pokazuje. Sledeća dva pripala su Hevliku. Advokat je postao prilično raspoložen i brbljiv. Čak je „uleteo“ neoprezno u pot od trideset dolara i izgubio! Prosto nije verovao. Uskoro su Holidej i Braun dobijali naizmenično. Advokat je odbacio karte. Više nije izgledao tako uglađen i uštogljen. Razvezao je kravatu, zabacio polucilinder na zatiljak i sve češće je potezao maramicu da bi obrisao znoj. Međutim, ništa nije pomoglo. Kola su krenula nizbrdo i Hevlik je digao ruke od pokera. – Dosta mi je! – huknuo je. – Biće bolje da odustanem na vreme.

– I ja ću – uplete se i Lendi, koji iz pristojnosti prema svojim gostima nije želeo prvi da prekine. Sada je mogao, s obzirom da se prvi oglasio taksonski advokat. – Možda je najbolje da svi prekinemo?

– Ne verujem – rekao je Holidej. – Mister Braun i ja moramo dobiti bar dve partije uzastopno.

– Svakako – rekao je ovaj promuklo.

– Ja ću biti preko puta – javio se Lendi. Činilo se da borba u separeu neće više biti tako podjednaka. Kockar je iz nekih, svojih razloga sputavao sebe, da bi licem u lice sa

strancem pokazao svoj repertoar. Lendi je zatvorio vrata za sobom.

– Sa koliko da počnemo? – upitao je Holidej.

Čovek iz Klerktauna nije izgledao oduševljen nastavkom partije.

– Nemam šansi protiv vas – odgovorio je muklo.

– Kako znate?

– Predosećam.

– Treba pokušati. Zar nismo bili podjednaki?

Bili Braun je samo malo podigao glavu i jednim okom se zagledao u Holidejevo lice, tražeći na njemu senku podrugljivosti. – Mislim da ste se vi uzdržavali, mister – kazao je oporo.

– Imam utisak da se poznajemo?

– Ne, ali poznajem kockare. Vi ste profesionalac.

– A vi? Imato samo jedno oko?

Braun je raširio ruke i karte sleteše na sto. U separeu je zavladao muk. – Šta time hoćete da kažete? – snizio je glas Braun.

– Možda nisi sve predvideo, O'Nile – odjednom izreče kockar.

Braun poskoči i maši se pojasa.

Ali, Holidejev kolt već se nalazio uperen u njega. Prsti jednookog čoveka iz Klerktauna skupiše se u pesnice. Bio je prespor.

– Sedi – ponudio mu je ljubazno Holidej.

– Nemam nameru da te prijavljujem za pljačku Centralne banke.

– Otkud... – procedio je on, ali se ujede za usnu. – To je neki nespোরазум. Zamenili ste me sa nekim.

– Da odemo do Lija Gantera i proverimo?

– Nikuda ja ne idem, do vraga... – On besno skide povez s oka i nekoliko puta zatrepta, kako bi se navikao na svetlost. – Kako

ste me prepoznali, Dok? – upitao je Vins O'Nil.

– U zagrejanim prostorijama – polako je izgovorio kockar – i brkovi mogu otpasti.

Revolveraš iz Feniksa mahinalno ih pritisnu šakom. – Vi ste prokleta opasan tip – zaključio je. – Mislio sam da me niko ne bi poznao. Bar ne ovde.

– Neka sitnica se uvek nade.

– Koja na primer?

– Prsten – pokazao je kockar na O'Nilovu ruku. On je povuče brzo sa stola. – Bili Braun nema inicijale V.O'N. Odmah sam znao da se lopov mora vratiti na mesto pljačke. Iz raznoraznih razloga.

– Možda ih znate?

– Ne zanimaju me.

– Šta znate o pljački?

– Svašta, ali, ni to me ne interesuje. Ja sam u prolazu, a Lija Gantera ne podnosim iz svojih razloga.

– To već bolje zvuči – osmehnuo se revolveraš. Potom je ponovo stavio povez. – Dajte mi reč da o meni nećete nikome reći ništa.

– Ništa ne obećavam.

– Ipak, važno mi je.

– Rekao sam!

O'Nil se sruči u stolicu. Nekoliko trenutaka je posmatrao Doka, kao da je želeo da ga sasvim proceni i izvaga. Nije vredelo lagati, ni izmišljati priče, trebalo je izaći s istinom na videlo. – Reći ću vam nešto – najzad je odlučio. – Radi se o jednoj ženi, ovde u Taksonu. Kćerka je Vala Voringa, vlasnika banke iz koje sam digao dve stotine hiljada dolara. Pratite me?

– Zvuči romantično – primetio je kockar, paleći cigaretu. – Nećeš reći da si se zaljubio?

– Zar je to nemoguće?

Holidej sleže ramenima. On je znao da je

Vins O'Nil revolveraš, kockar, iznajmljivač kolta, pljačkaš, ali, da se može zaljubiti u nekoga bez pravog razloga, to je zvučalo ne-logično.

– Sreli smo se u Feniksu, nedavno. Ne znate Kerol Voring? Đavolja cura! Kao cvet! Netaknuta. Izlazila je iz neke ženske radnjice, ne sećam se kakve, i sudarila se sa mnom. Bila je zbunjena, naivna i nerazumna. Odveo sam je u prvu krčmu na piće, ručali smo, i pričali. Laskao sam joj, a ona je sve to prihvatila. Gutala je! Mislim da joj nikada niko nije rekao ništa slično, iako su to za mene bile otrcane fraze, ali... Ona je bila toliko raznežena da sam se i sam upecao u sopstvenu mrežu.

– Dirljivu – zaključio je kockar.

O'Nil se naže napred. – Ne podsmevajte se – reče. – Bila je to ljubav na prvi pogled. Ona neotkrivena, neiskvarena, prvi put sa muškarcem odbegla za trenutak iz zlatnog kaveza, i ja, koji sam mnogo žena imao, ali, nijednu takvu, andeosku, kao dar neba...

Holidej uzdahnu i preseče špil. Otvorio je damu.

– Rekao sam joj otvoreno da ću se oženiti s njom, ali, da nemam novca.

– I, nastradao je tast?

– To za njega nije previše, a nama će dobro doći. Kerol mi je rekla šifru, čula ju je jednom slučajno u razgovoru između oca i majke. Ostalo je bilo lako. Jedino nisam računao da će se šerif pojaviti pre vremena. Morao sam brzo da bežim.

– Ipak si pripremio dvojnika?

O'Nil se trže. – Sve znate? Kako?

– Video sam ga!

– Gde?

– U Valaku! Mrtav!

– Mr... mrtav? A ostali?

– Ne znaš?

– Kako? Ovde sam proveo najveći deo vre-

mena, nisam izlazio nigde. Hoću samo da povedem Kerol i ništa više. Ostalo me se ne tiče.

– Svi su mrtvi!

– Nemoguće! Ali... kako? Ganter ih je poubijao?

– Ne, već međusobno. Pre nego što je tvoj dvojnik došao do praznih torbi, počeli su da pucaju jedni na druge.

O'Nil lupi pesnicom o sto. – Na to nisam računao – procedio je.

– Ko je bio nesrećni dvojnik?

– Moj brat – saže glavu revolveraš. – Uvek mi se divio i želeo da me oponaša. Ponudio sam mu ulogu, misleći da dobijem samo u vremenu. Računao sam... kada momci otkriju prevaru, naljutiće se na mene, a ne na njega. Sada vidim koliko je to bilo opasno, ali onda... mislio sam samo na Kerol. Siromah Ben! Da sam znao...

– Mislim da si znao! – preseče ga kockar. – Zar si očekivao da će banditi zapevati od sreće kada im brat iznese prazne torbe? Nisi mu rekao da su prazne, zar ne?

Vins O'Nil je ćutao. Holideju se sve zgadilo. Možda je i bilo neke istine u iznenadnim revolveraševim osećanjima, ali, da se poslužio rođenim bratom kao mamcem, to je već prevazilazilo sve.

– Ja je volim – rekao je O'Nil hrapavim glasom – a vi odlučite hoćete li iz ovih stopa otići Ganteru.

– Najradije ne bih gledao tvoju „facu“ – odgovorio je kockar i bacio karte na sto. Nije se potrudio ni da uzme svoj ulog. Ako je očekivao da će O'Nil potegnuti, prevario se. Iako je bio rasan revolveraš, momak iz Feniksa je znao kada je slabiji.

U salunu više nije bilo nikoga. Jedino Art Lendi. A kako se on nije mnogo obazirao na odlazak jednookog gosta, Vins O'Nil je za-

ključio da se kockar držao svog pravila, da ga ništa ne zanima. Ili se on pritajio, kako bi ga pratio i otkrio gde je onoliki novac iz banke? Ne misli valjda da ga on nosi sa sobom? Široka platnena jakna pokrivala je O'Nilov opasač i činila ga mnogo nezgrapnijim i neupadljivijim. Lažni povez na oku i lažni brkovi, omogućili mu da na miru izvede ono što je naumio. Kerol Voring će se tačno u ponoć, iskrasti iz kuće, po svaku cenu. Sastanak je bio tačno zakazan još u Feniksu, prilikom njihovog prvog susreta. Omadijana i očarana, devojka je pristala na sve, osim na to da se ocu nešto desi prilikom pljačke. U stvari, O'Nil je obećao da će otići Valu Voringu čim se ovaj malo primiri i navikne na činjenicu da ne može ništa protiv onih koji se vole. Obećao je da će se sigurno izmiriti, a što se novca tiče, vratiće mu. Jedino nije rekao koliku je sumu izneo iz banke. A nadao se da će bankar o tome radije ćutati pred svojom naslednicom. Mlada devojka je bila van svih očevih poslovnih poteza i razgovora. Strogost Vala Voringa i dugotrajna bolešljivost majke, učinili su je usamljenom i povučenom. Bankar je osim toga, bio čovek od reči, obećao je udaju svoje jedinice za Brajsonovog sina Kliftona. O tome nije mogla da odlučuje ona, već on. I to je doprinelo da se Kerol oseća bedno i u njoj se nagomilao pritajeni prkos. O svemu tome pričala je u Feniksu, otvarajući srce pred čovekom koga je tek upoznala, a koji joj se učinio onaj pravi. Šetanje ulicom Feniksa bio je jedini dan bez nadzora. U Taksonu je bio otac, ili majka, ili Hajli, ili neko od posluge. Tamo, u velikom gradu, za trenutak zalutala, Kerol Voring je osetila da život može biti lepši i drugačiji nego što je dotle slutila.

O'Nil je to tačno procenio. I, iskoristio je šansu. Polako je krenuo glavnom ulicom, ko-

ja je skretala od trga prema reci. Iako je Takson bio pust i gluv, oprezni revolveraš je koračao tiho, otvorenih očiju. Ništa nije smelo da ga omete te noći. Nikakva slučajnost. Više nije mislio na svoje kompanjone, ni na brata koji je umesto njega bio izrešetan u Valaku. Težio je sebe da takav ishod nije očekivao, a što je njegov brat hteo da izigrava odraslog brata, to je bio njegov sopstveni propust. Misao da ga, osim zakona, bar neće proganjati njegovi saučesnici, potisnula je osećaj trenutne krivice zbog bratovljeve nesreće. Obalsko područje na kome su se dizale dvospratnice, za trenutak su zaklonile krošnje drveća. Ulica je tu postajala nešto uredenija, sa strane su pobijeni kočevi da zaštite malo trave.

Voringova kuća se nalazila u mraku. O'Nil je tražio pogodno mesto gde bi mogao ostati do ponoći. Dah svežine dopirao je sa reke. Nekoliko velikih sanduka nalazilo se pod platnenim krovom, na mestu gde je bilo najpogodnije da pristaju splavovi i dereglije. Vins O'Nil se ipak uputio pravo prema kući. Mogao je mirnije da osmatra sa nekog od uglova susednih zgrada, čiji su stubovi bili mnogo širi nego oni poredani duž glavne ulice. Koračao je uz visoku drvenu ogradu, s iznenadnim osećajem nelagodnosti da nije sam! Kao odgovor na te neočekivane misli, dopro je bat konjskih kopita po tlu. Prokletstvo! Vins O'Nil se pognuo i uskočio u prvu dublju senku, sa šakom na koltu. Učinio je sve da što nečujnije diše. Uskoro je ugledao jahča. Figura mu je bila poznata... A kada su zvecnule značke oko „kruga“ šešira, O'Nil je znao da se radi o taksonskom šerifu. Lice mu se zgrčilo. Nije ga valjda ta policijska mešina nanjušila? Ako jeste, biće joj to poslednji put u životu!

Li Ganter je okrenuo konja prema njemu.

O'Nil je osetio da se znoji. Nije to bilo iz straha, već iz prokleta bliske činjenice da bi mu nailazak šerifa omeo planove sa Kerol Voring! Bio je dovoljan samo jedan pucanj, pa da se uzbudi ovaj deo grada, poznat po bogatijim građanima. Sve bi onda propalo! Dok je razmišljao kako da reaguje, Li Ganter je zaustavio konja. – Hejse! – pozvao je nekoga. O'Nilu za trenutak laknu. Iz druge senke, odmah iza njegove, iskrсну čovek u plaštu. Nije mu razaznavao lice, ali je blesnuo opasač, prema nebu se ocrtá izduženi vrh brade kao u kakvog jarca.

– Li, dosta mi je ovoga – tiho se odazvao Hejs. – Ne shvatam šta hoćeš da...

– Zaveži! Ako ti je dosadno, poslaću ti devojke da te rasonode...

– Sav sam utrnuo od čekanja...

Ganter je pogledao prema Voringovoj kući. – Nisi primetio ništa sumnjivo?

– Ne!

– Niko nije izlazio ili ulazio?

– Samo onaj crnac... Ali se vratio brzo.

– Sam?

– Naravno! Šta očekuješ od Kerol Voring? Da odleti?

Pri pomenu tog imena, O'Nilova ramena se skupiše. Prokleti šerif! Kao da je naslućivao da su bankareva kćerka i on povezani.

– Ostani ovde još malo – dodao je Ganter – a posle možeš da odeš.

– Koliko je to malo?

– Jedan sat, otprilike...

Sat, ražestio se O'Nil. To je suviše. Do ponoći nije ostalo više od petnaestak minuta, a Ganter je nasumce postavljao klopku. Srećom, šerif nije imao nameru da pravi društvo tom Hejsu. – Vратиću se za sat – kazao je.

– Koliko ja dobijam? – upitao je Hejs. Gan-

ter je zastao. – Šta misliš, koliko je više od petine?

– Recimo, trećina?

Šerif se okrenuo i bez pozdrava na konju napustio stražarsko mesto Isaka Hejsa. Dakle, Ganter je tačno naslutio da će se O'Nil ipak vratiti. Nije znao tačno kada, ali, budno je motrio na Voringov dom. Sigurno je prokljuvio da je pljačkašu pomogao neko iz kuće ili banke. A kada je saznao da šifru otvaranja kase znaju samo bankar i njegova žena, pretpostavljao je da i Kerol tu ima umešane prste! Pogotovu što je iščackao da je putovala u Feniks. Prokleti, uobraženi, pohlepni taksonski šerif! Nije on želeo njega zbog slave, hteo je da ga ulovi, sa plenom zajedno, ubije, a da novac strpa u svoj džep, a ne natrag u Centralnu banku!

Isak Hejs je gledao kako Ganter zamiče u noć. O'Nil je morao odmah da stupi u akciju. Ako se stražar vrati u svoj kutak, nikada neće moći neprimetno da mu se približi. Međutim, Hejs se već bio okrenuo! Revolveraš nije smeo da puca. Ostao je prikovan na svom mestu, psujući. A, ponoć se približavala... Minuti su izgledali pakleno beskrajni. Iz kuće, nije dopirao nikakav šum, nijedan tračak svetlosti nije blesnuo. Da se Kerol možda nije predomislila? Da nije poverila majci ili ocu da je pljačkaš čeka napolju, spreman da je povede za Nogales i oženi? Ne, nemoguće! Da je tako, Voring bi već obavestio Gantera. Revolveraš je skinuo povez i bacio ga na zemlju. Više mu nije bio potreban, samo bi mu smetao u bekstvu. Onda je zaškripala kapija. O'Nil se uspravio. Kapija od Voringovog malog vrta se otvorila, lagano, kao na vetru. Jedna prilika, umotana u veliki ogrtač, napuštala je kamenitu stazu, osvrćući se. Ona je! Tražila ga je pogledom, smeškao se O'Nil u sebi. Naleteće pravo na ovog Hejsa, umesto na nje-

ga. Drugo rešenje nije imao, osim da to sačeka.

Kerol Voring je smakla sa glave kapuljaču i neodlučno zastala, okružena ponoćnom tišinom i senkama. Izgledala je sićušna, kao ptičica ispala iz gnezda i nesposobna da poleti na neku drugu stranu. Hodala je sve laganije i neodlučnije. Nalazila se sasvim blizu, kada je Isak Hejs izronio iz senke kao duh. Trgla se. – Vinse? – Prošaputala je, ali je ubrzo uvidela da greši.

– Kuda, mlada devojko? – upitao je ironično Hejs. – Očekujete li nekog Vinsa?

– Ja... Ko ste vi?

– Ja sam andeo čuvar – raširio je ruke ovaj i nekoliko puta njima mahnuo, kao da će poleteti. – Ganter je znači bio u pravu. Upleteni ste u isto kolo s onim banditom?

Kerol se povlačila, ali, Hejs se nad nju nadnosio kao orlušina. – Da vas odvedem vašem tatici ili šerifu? Birajte!

– Ne, molim vas...

– Gde je O'Nil? – oštro je upitao Hejs. Nije dobio odgovor. Osetio je da mu glava eksplodira... a zatim je nastao potpuni mrak. Hejs se srozao niz O'Nilove noge poput vreće. Revolveraš je dograbio ustreptalu devojku i privukao je k sebi. – Ne boj se – šapnuo je – hteli su samo da nas rastave. Idemo...

– Kuda?

– Za Nogales, kuda bi?

– Ponela sam samo jednu haljinu, na sebi – osvrtała se ona prema kući, kao da je odjednom osetila nostalgiju. Ali, O'Nil ju je vukao prema obali. – Kupiću ti deset lepših – govorio je – a uzećeš ostale kada se vratimo ovamo.

– Kada će to biti?

– Uskoro... Čim se venčamo.

– Gde je kočija?

– Kočija? – nervozno se nasmejavao O'Nil.

– Uхватili bi nas dok trepneš, draga. Idemo rekom.

– Zašto rekom?

– Sigurnije je. Ima u rečnom šiblaku jedna dereglija, samo za nas dvoje. I novac je tamo. Ništa ne brini...

– Jesi li sam?

– Ne... S tobom sam.

– Ne volim te brkove – odjednom se požalila.

– Baciću ih kasnije. Požuri!

Pretrčali su prostor do obale, a odatle su krenuli nizvodno. Devojkine noge upadale su u meku zemlju, no, revolveraš ju je skoro nosio na rukama. Ona je strpljivo podnosila napor, nenaviknuta na iznenađujuće brzo smenjivanje događaja! Prvo susret sa Hejsom, zatim Vinsov udarac koltom po glavi, užurbano trčanje obalom, po noći, udaranje šiblja po licu, rukama, vratu... Nije zamišljala takav početak bekstva u novi život! Šta će reći otac kada je ne zatekne ujutru u sobi? Kako će se osećati majka?

Vins O'Nil joj nije dao da previše razmišlja o tome. Dereglija ih je čekala dopola zarivena u mulj i vrbak. – Penji se! – naredio je. Morala je da nakvasi noge i svoje najnovije cipele. O'Nil se popeo za njom i dograbio dugačku motku, kako bi se otisnuo od obale. Prvo je oslušnuo, ne bi li otkrio kakav zvuk u noći iza sebe. Hejs je sigurno još uvek bio u nesvestici. Kada se bude probudio, možda će prvo otrčati do Gantera, a možda do Voringa. Svejedno sada... Dereglija je bila vrsta splava sa daščanim podom i ogradom na sredini, koja je okruživala prostoriju za sedenje i odmor. Vins O'Nil je upravljao samo s jednom motkom, šetajući s jednog kraja na drugi, da bi se našao na sredini reke. Noć je bila topla. Kada je rečna struja usmerila deregliju, O'Nil

je položio motku i došao do Kerol. – Izgledaš uplašeno? – primetio je. – Mene se bojiš?

– Ne znam... sve mi sada drugačije izgleda – odgovorila je ona, skupljajući ramena. Vazduh na vodi nije bio tako vreó kao u gradu.

– Zašto ti drukčije izgledam?

– Ne znam...

– Pa, nisam lepo obučen, maskiran sam, ne sedimo za stolom uz kafu i čaj, već jurimo rekom ispred moguće potere. To nije kao u snovima.

– Da, tako je!

O'Nil izvuče kolt, proverí doboš, obrnu ga oko prsta i vrati natrag za opasač. – Zauzaviceemo se u Šendrajsu – kazao je posle kraćeg vremena. – Tamo će nas čekati kola jednog mog prijatelja.

– Kola?

– Poštanska kola – nasmejao se revolveraš.

– Nikome neće pasti na pamet da u poštanskim kolima traži begunce!

– Zar nema voza?

– Ima, ali tek kroz dva dana. A to je opasno čekanje. – On dohvati motku i jedva nekako napipa dno, da bi izmakao brzacima na sredini. Plovidba uz obalu bila je mnogo bezbednija i korisnija.

– Zašto misliš da bi tata bio protiv tebe? – upitala je Kerol. – Ti nisi ubica?

– Nisam, ali me bije loš glas. A imućni, ugledni i poslovni ljudi smatraju da takvi zetovi mogu da smetaju... – objasnio je O'Nil.

– Nisi mnogo govorljiv – primetila je Kerol.

– Kao onda u Feniksu?

– Da!

– Nemam vremena, draga. Mogu ti reći da će tvoj otac učiniti sve da me se dokopa.

– Ali...

– Nikakvo „ali“ – prekinuo ju je revolver-

raš. – Kada sazna da si ti odala šifru, odreći će te se!

Devojka je širom otvorenih očiju zurila u njega. – Šta to pričaš, ne razumem?

– Razumećeš već – osmehnuo se O'Nil. – Dve stotine hiljada dolara nemam nameru da vraćam, da znaš.

– Ali...

– Oh, umukni! Kako to zamišljaš, draga, da odnesem tASTU novac i da mu se izvinim, a on da me zbog pljačke i otmice strpa na nekoliko godina u Jumu? Ne!

– Ali, ti si obećao...

– Znam šta sam obećao – odmahnuo je rukom O'Nil. – Voliš li ti mene?

– To dobro znaš.

– Sigurna si?

– Zašto me pitaš? I to sada?

– Zato što je žena koja istinski voli spremna sve da učini za voljenog čoveka.

– Zar negde ne piše da tako treba da učini i muškarac?

– Možda u nekim tvojim knjigama – ironično će O'Nil – ali ne i u životu.

– Osećam zaista da si se izmenio od Feniksa – naglasila je. – Strah me je...

O'Nil je iskopao iz velikog džepa cigaretu i stavio ju je među zube. Sedeo je na ivici dereglije, poput Indijanca koji veća s ostalim plemenskim starešinama, podvijenih nogu i lica kao od kamena isklesanog. Sav onaj sjaj ljubavi viđen u Feniksu, nestao je kao vetrom odnešen. – Idemo li zaista za Nogales? – prošaputala je Kerol.

– Zaista – potvrdio je on.

– Ne izgledaš oduševljen – primetila je. – Ima li nešto što te muči?

– Kasnije ćemo o tome...

– Reci mi – nagovarala ga je devojka, sa neobjašnjivom zebnjom u srcu. Nešto se odjednom između njih isprečilo. Skinut je

veo snoviđenja, surova stvarnost tame i reke obgrlila ju je hladnim zagrljajem. Bežeći od očevog obećanja datog nekom Brajsону, i privučena očaravajućim slikama iz priča Vinisa O'Nila, Kerol Voring je žarko želela da se izvuče i krene u svet sjaja. Ali, početak, nije bio tako sjajan. Uprkos tome što se nalazila pored čoveka za koga je verovala da će se vezati za ceo život.

– Reći ću ti – najzad se odlučio O'Nil. – Ovih dve stotine hiljada dolara je pravo bogatstvo, zar ne? E, ali da bismo na miru u Meksiku mogli da se provodimo i uživamo, trebaće nam bar još toliko!

– Ništa te ne razumem...

– Vrlo je prosto – nasmejao se revolveraš iz Feniksa. – Tražićemo od tvog tatice još dve stotine hiljada za nas.

– Dve... Kako? On to nikada neće dati!

– Tražićemo otkup.

– Otkup...?

– Da! Otkup za tebe, draga. Namestićemo igru, kao da si ti oteta i ako misli da te vidi živu i zdravu, kod kuće, moraće da se „ispruži“ za još dve stotine hiljada dolara... Naravno, kada uzmemo novac, ti ćeš ostati sa mnom, a ne s njim. Posle je ceo Meksiko naš. Šta kažeš?

Ali, Kerol nije kazala ništa. Bilo je to nešto sasvim neočekivano za nju. Kao udarac groma. Kao... kao šamar, koji je budi iz najsladeg sna. Nije ni gledala u revolveraša. Bila je ukočena, nema, prebledela. Lagano je u sebi prebiralala misli i skupljala na gomilu O'Nilove reči. Nije vredelo da se opire, bile su stvarne, istinske. Njegove reči.

– Nije u pitanju samo Nogales – nastavio je O'Nil – već mnoga mesta sasvim drugačija od ovih na granici. Uzmimo samo San Pedro, Tempiko na obali... More, sunce, lake haljine, voće, putovanja belim vozovima, de-

set slugu oko tebe, najlepše haljine i najlepša muzika. – O'Nil je zastao. Devojka je stavila glavu među šake i plakala.

– Šta ti je? – upitao ju je i dotakao je šakom.

Ona je odskočila kao opečena. Lice joj je bilo okupano suzama, brada joj je podrhtavala kao u groznici.

– Hej – dosetio se O'Nil – pa, tebi se moja ideja ne sviđa, zar ne? Ti bi u ime ljubavi jela samo hleb i pila vodu, a?

Kerol Voring pokupi noge poda se i otpuza do samog zida „kućice“ na deregliji.

– Sada je kasno za ridanje – dobacio je O'Nil. – Napisaćeš tatici pismo i sve ćeš objasniti. Ja ću ti diktirati...

– Nikada!

– Hoćeš, naravno – smejuljio se razbojnik – jer imam nekoliko načina da te nateram na to. Čim stignemo u Šendrajs, napisaćeš to pismo za taticu. I uslove predaje novca. Imam plan, ništa ne brini, gospodo O'Nil...

– Kakva sam budala – pokrila je devojka šakama lice umazano suzama. – Kakva budala! Bože, smiluj se meni, grešnici...

– Ne cmizdri! – prekinuo ju je O'Nil. – Imamo još dosta da plovimo. Ohladićeš se za to vreme i uvidećeš da sam u pravu. Od ljubavi se ne živi, stomak je prazan. A ako me potera goni, onda neka to bude za četiri stotine hiljada dolara, a ne za dve stotine.

– Ti... kako si mogao da me obmanjuješ? – jecala je Kerol.

– Pa, i nije bilo teško – priznao je revolveraš. – Nisam kriv što si uletela kao muva u paukovu mrežu. Ali, nisam takav kako sada misliš o meni. Zaista mi je stalo do tebe. Oženiću te, videćeš. Ali, moramo imati dosta novca za Meksiko, ako misliš da se okanem života koji sam vodio dosada...

– Znači...?

– To znači da nisam cvečka, draga. Pljačkao sam ja i ranije, imao sam svoju družinu, kockao sam se i jurio žene... Sa novcem tvog tatice imam šansu da počnem iz početka. Obećavam ti da ću biti dobar muž. Samo tvoj! – On je krenuo prema devojci, a ona se naglo podigla i jurnula na ivicu dereglije. – Ne približavaj se! – viknula je. – Inače ću se baciti u vodu!

– Nemaš ti petlju za to, draga – cerekao se O'Nil.

– Skočiću! – zapretila je odlučno devojka i nagla se nad vodu. Revolveraš je najzad shvatio da se ona ne šali. – U redu! – omekšao je. Sedi gde si. Mrzi me da se kvasim zbog jedne lude i lepe devojke.

Kerol Voring je nastavila da jeca. O'Nil je zarivao motku u vodu i držao deregliju uz obalu.

*

Nešto posle ponoći Li Ganter je došetao do mesta na kome je ostavio Isaka Hejsa da motri na Voringovu kuću. Odmah je video nečije telo opruženo na zemlji. Naslutio je kome pripada. Izvukao je svoj kolt, obazreo se nekoliko puta oko sebe, a potom prišao ošamućenom stražaru. Hejs je taman dolazio k sebi, ječeći od glavobolje. – Šta se desilo, do đavola? – zarežao je šerif.

– Ona...

– Devojka? Je li izlazila?

– Jeste! – jeknuo je Hejs, mesto na koje se spustila drška O'Nilovog revolvera žigalo ga je pri svakoj reči. – Došla je skoro do mene... ja sam izašao, a ona... ona je rekla „Vinse“...

– Šta?

– Tako je rekla... Mislila je od mene da je O'Nil...

Ganter je promrsio nekoliko psovki zaredom. – Dakle, tako stoje stvari? Trebalo je da se sastanu u ponoć? I šta je posle bilo?

– Ja... Odjednom me je nešto lupilo... Nisam znao za sebe sve do sada.

– Nisi video ko je?

– Ne! Nisam ga ni čuo...

– Bio je znači negde blizu – zaključio je Ganter. – Ali, gde je sada? Oboje su u bekstvu i to, kladim se, sa dve stotine hiljada dolara u džepu. Kuda bi ti krenuo s takvim mirazom, Hejse?

– Zna se, Meksiko...

– Hmm... – Ganter se pridigao i uperio pogled u noć, prema krovovima Taksona. – Ali, gradom nije prošao – razmišljao je čuvar zakona. – Da jeste, naleteo bi na mene, sve vreme sam se muvao proveravajući trgovine da li su vrata zaključana. Gorelo je jedino u „Saguaru“, a tamo se nalazio jedino Lendi, skupljao je stolice... Dakle, na koju bi se stranu uputio, Hejse?

– Mene boli glava – smrče se ovaj – i nemam nameru da objašnjavam kuda bih.

Ganter se okrenuo prema reci. – Ako je planirao zajedničko bekstvo, onda je morao da predvidi put – govorio je sa samim sobom. – Reka! Ta hulja je otišla rekom!

– Nije valjda plivao – nekako se dočekao na noge Hejs. Glava mu je bučala. – Brodova nema...

– Možda je imao negde nešto malo niže sakriveno.

– Nemam pojma... Da javimo Voringu?

– Možda, ali... To nam oduzima dragoceno vreme, Hejse! Bankar nam ništa ne može pomoći svojom panikom. Najbolje da se damo u poteru iz ovih stopa!

– Ja ne vidim nijedan brod – opet će Hejs.

– Jahaćemo obalom.

*

Mutno praskozorje tek što je prodrlo kroz zavesu u veliku spavaću sobu Voringovih, kada su se vrata otvorila i obučena u kućni

ogrtač „ledi“ Lamelusi Eli banula je pred uzglavlje svoga supruga. Val Voring je otvorio jedno oko. Bio je iznenađen ovom jutarnjom posetom. U poslednjih desetak meseci, njegova žena nijednom nije prešla taj prag. Spavali su odvojeno, on u starinskoj spavaćoj sobi a ona u gostinskoj, na spratu, preuređenoj po njenom ukusu. Bankar je pogledao na sat. – Šta se desilo? – upitao je. Znao je da nije vreme za buđenje, s obzirom da je banku otvarao tek oko devet. Pojava žene slutila je samo nevolju.

– Nešto me je trglo rano jutros – kazala je „ledi“, čudovišno mirna i ledena. – Neki čudan osećaj.

– Ah, nije ti to prvi put, ženo – ljutnuo se Voring.

– Otišla sam u sobu, kod Kerol.

– Pa?

– Nisam je našla.

Bankar ponovo podiže glavu, uz put je zbacio pokrivač sa sebe.

– Gde je?

– Ne znam. Nema je. Nestala je!

– Nestala? Nije to srebrna viljuška pa da nestane. Pošalji Hajlija da je potraži u...

– Slala sam – govorila je „ledi“ sleđena. – Nema je. Otišla je od nas.

Voring ustade i navuče kućni kaput. Zatim je povukao svileni gajtan sa zvonom u holu. – Kako to misliš da je otišla od nas? – upitao je svoju suprugu.

– Napustila nas je.

– Do vruga, ali zašto?

– Ne znam!

Crnac je pokucao, a potom ušao i naklonio se.

– Hajli, gde je Kerol?

– Nije u kući, gospodine – obavestio ga je Hajli. – Niko je nije video da izlazi. Soba je u neredu, stvari su na svojim mestima.

„Ledi“ se ukočeno spusti na ivicu postelje i ostade tako nepokretna zagledana u neku tačku. Bila je odjednom odsutna miljama, a možda i godinama...

– Hajli – naređivao je bankar – spremi mi štap i cilindar. I kola... Ne mogu na nogama do šerifa. Moram da se smirim i razmislim.

– U redu, gospodine!

– Nikome ni reči o ovome, zasada – naglasio je Voring.

– Naravno... ser – nasmeja se Crnac. – Naći ćemo Kerol, ne brinite.

– To nju ubedi – pokazao je bankar prema svojoj ženi. – Pripazi da ne učini kakvu glupost dok se ja ne vratim. Biće sve u redu – tešio je samog sebe, iako je imao najcrnje slutnje. – Bar se nadam...

Malo kasnije, Val Voring je izašao napolje, u trenutku kada se nebo na istoku žarilo. Korlačao je krupnim koracima prema kancelariji čuvara zakona. Takson je počinjao da se budi. Prošlo je nekoliko zaprega s udaljenih rančeva, zaškripala su spoljna vrata saluna, zamirisala je kuhinja iz hotela „Gringo“. Voringu se put do Ganterovih vrata učinio beskonačno dug. Uzalud je pokušavao da sebe smiri. Nijedna logična misao nije mu prohujala kroz mozak. Sve se svodilo na strepnje: njegova kćerka, povučena, poslušna, krotka, naivna, lepa... iskrala se noću iz svoje sobe! Kuda? Kome? Zašto? Ganter sigurno nije znao odgovor... a možda je ipak mogao da mu ukaže na nešto. Stari je to lisac! Zašto je juče spominjao Feniks? Voring nikome nije pomenuo incident sa Kerol, koju su u gradu „zagubili“ skoro čitav dan. Zašto je šerif onda spomenuo taj grad? Kakve je to veze imalo sa nestankom njegove kćerke? Ne obazirući se na poglede i pozdrave ranorani-laca u Taksonu, a takvih je najviše bilo ispred

saluna, bankar je bez kucanja otvorio šerifova vrata. Zatekao je Šeldona Almejna!

Zamenik je mirno dočekao bogatog sugrađanina i učtivo dotakao obod šešira i malo se pridigao sa stolice za ljuljanje.

– Gde je Li? – upitao je brzo Voring.

– Ne znam, mister Voring.

– Ne znate? – zbunio se bankar. – Kako to?

Almejn napusti stolicu i zauze mesto iza pisaćeg stola. Lampa na njemu je još uvek gorela. – Oko ponoći je trebalo da ga smenim – rekao je zamenik – ali, nisam ga zatekao. Pretražio sam sve ulice, i ništa!

– Nemoguće – prasnuo je Voring – zar je morao baš sada da iščezne? Koga juri?

– Nije mi javio. Mogu li ja da pomognem?

Voring je malo verovao čuvarima zakona bez opasača. Ipak, Šeldon Almejn je bio momak na svome mestu, postojan, odlučan i đavolski brz na pesnicama. Kretati se bez oružja kroz uzavreli grad bila je ili ludost ili neustrašivost. Voring je stavio svoj cilindar na sto.

– Kćerka mi je nestala noćas – prevalio je najzad.

Umesto iznenađenja i oveštalih uzrečica „kako to“, „zašto“, „ko je to primetio“, Almejn je postavio direktno pitanje. – Ne znate razlog, mister Voring?

– Ne!

– Mislim da vam izgleda čudno – nastavio je zamenik taksonskog šerifa – da se iskrada po noći iz kuće?

– Naravno – nestrpljivo će Voring – ali...

– Ima nekoliko postavki – produžio je dalje Šeldon Almejn ne mareći što pred sobom ima tako uglednu ličnost. – Vašu kćerku su možda oteli?

– Nema tragova...

– Onda je izašla svojevoljno. I to ne sama. Neko ju je verovatno čekao.

Bankar se smrknuo. – Ko? I... Kako znate da je neko?

– Šta bi mlada, lepo vaspitana devojka tražila sama u noći?

– To mi mnogo ne pomaže – uzbuđivao se Voring. – U pitanju je moja jedinica, zameniče! Možda je u smrtnoj opasnosti?

– Vikom nećemo moći da joj pomognemo – odgovorio je Almejn i natukao šešir na čelo. – Hajdemo!

– Kuda? – iznenadi se Voring.

– Da se malo raspitamo po gradu.

– Po gradu? A ako je van grada, daleko?

– U tom slučaju ne smem bez šerifove dozvole da napuštam Takson.

– Šta možemo saznati ovde?

– Nikada se ne zna. Ako je vaša kćerka otišla sa nekim strancem, raspitaćemo se na mestima gde je bilo stranaca, kako su izgledali i tome slično.

Voring se uhvatio za glavu. – Do vraga, mladiću, vi ste tako mirni, a ja bih najradije eksplodirao! Da ne pominjem kako je mojoj ženi...

– Umesto da je tešite, preduzmite nešto.

Voring je uzdahnuo i pošao sa stasitim zamenikom. Iako je imao krupan korak i bio visok, bankar je teško izlazio na kraj s Almejnovim hodom. Jedva ga je sustizao. – Zašto bi to bio neki stranac? – pitao je.

– Da je ovdašnji, vi biste to primetili ili saznali – odgovorio je zamenik jednostavno. I, to je bilo logično. Bankar nije imao ni vremena ni razloga da iskazuje svoju ličnost. U pitanju je bila njegova kćerka i najvažnije je da ona bude pronađena. Sredstva su bila sporedna, novac takođe. Spoljna mirnoća nije zavaravala Šeldona Almejna. Ispitivanja u „Gringu“ nisu davala rezultate. Istina, bilo je stranaca, ali, svi su oni ostali i tog jutra na okupu. Zamenik taksonskog šerifa je mogao

lično da proveriti. I on je to učinio. Sve su to bili ljudi naneti u grad nekim poslom.

– Obići ćemo sada Lendija – predložio je Almejn.

– To će potrajati – trljao je Voring čelo, sve češće i sve neobuzdanije. – I, nećemo se maći sa početka.

– Imate li neki bolji predlog?

– Nemam! – priznade bankar.

– U „Saguaru“ je bio samo jedan gost. Upravo je dovršavao biftek, zalivajući ga brendijem. Imao je crno odelo, crni šešir i hladno, skamenjeno lice bez posebnog izraza.

Almejn se prisetio stranca koji je Dudi Bila „složio“ udarcem kundaka na pod.

Art Lendi je prilično iznenađeno dočekao zamenika i bankara. Ovaj drugi nikada nije prekoračio prag njegovog saluna. Kakvi su razlozi naterali moćnog vlasnika Centralne banke da zakorači u ovakvu jazbinu? Saluner je obrisao ruke o kecelju i izašao iz šanka. – Šerife? Mister Voring? Da nije rano za piće?

Almejn je pogledom okrznuo Holideja. Ovaj je ignorisao sve oko sebe. Tanki, negovani prsti prihvatali su pribor za jelo istom onom veštinom i umešnošću kojom su držali koltove.

– Možda jednom drugom prilikom – rekao je zamenik. – Imaš li stranaca, Lendi?

– Kako to mislite, šerife?

– Lepo! Zar nisam bio jasan? Imaš li ih u nekoj sobi.

Lendi je zavrteo glavom. – Trebalo je da bude jedan – polako je izgovorio – ali, više nije.

– Kako nije – lecnuo se Voring.

– Nije ni ulazio u sobu – objasnio je saluner. Platilo je dve noći unapred, ali je ostao samo jednu.

– Kada si ga poslednji put video? – pitao je Šeldon.

– Sinoć – pokaza Lendi na separe. – Igrao je poker.

– Sa kim?

– Sa mnom, Hevlikom i... i ovim gospodinom ovde.

– Kada je odlazio zar nije otišao u sobu?

– Ne! Ostao je sa... s ovim gospodinom ovde da dovrši partiju.

– Posle je otišao?

– Da, napolje!

– A ovaj gospodin!

– U svoju sobu!

Šeldon Almejn se okrete prema kockaru. – Da li ga poznajete? – upitao je. – Veoma nam je važno.

Holidej je odgurnuo tanjir i salvetom obrisao usta. Voring pomisli kako taj urođeni pokret mogu da izvedu urođeni džentlmen, a ne revolveraši kakvim se predstavljao čovek za stolom u „Saguaru“. Šta je on znao?

– Kome je važno? – upita kockar.

– Meni – pride i Voring. – Radi se o mojoj kćerki...

– Vi ste bankar?

– Da!

– Šta je sa vašom kćerkom?

Voring pogleda u Almejna, ali, ovaj samo sleže ramenima. – Da, nestala je – nerado priznade bankar. – Noćas...

Art Lendi je otvorio usta da kaže nešto, ali ga Holidej prekide. – Zar nemaš posla u kuhinji, Arte?

Saluner je klimnuo glavom i udaljio se. Sada su bili samo zamenik šerifa, bankar i kockar. – Stranca sam prepoznao, uprkos tome što je nosio lažne brkove i povež na oku.

– Ko je to bio? – pitao je sada Šeldon Almejn.

– Da se razumemo – mirno je produžio Džordžijanac. – Mene se ništa ne tiče, ja sam

samo u prolazu. Ali, mrzim hulje takvog kalibra. To je bio Vins O'Nil.

– Vins... – zamuca Voring i zanese se.

– Ovde? – namršti se Almejn. – Kažete... sa lažnim brkovima?

– Da!

– Kako ste ga onda prepoznali?

– Zaboravio je da skine prsten sa inicijalima.

Obe bankareve šake spustiše se na sto u istom očajanju. – Zameniće, šta čekate? Za njim! – povikao je. – On je oteo moju Kerol...

– Kako znate da je on?

– A ko bi drugi? Zar nisam u pravu? – okrenuo se prema kockaru. – U pravu ste!

– Žalim – odbio je Almejn – ali, ne mogu da napustim Takson bez šerifove dozvole. Dok se on ne vrati, ja...

– A ako se uopšte ne vrati? – naglasio je Dok mirno.

Almejnovu lice se zateže. – Mislim da nisam razumeo – reče. – Li Ganter je možda baš ovog trenutka na tragu Vinsu O'Nilu.

– Možda, ali, ne verujem da neće produžiti za Meksiko ako ga uhvati zajedno sa novcem.

– Mister – podigao se zamenik, – to je teška optužba. I neosnovana. Ovog puta je nisam čuo.

– Pošteno – odgovorio je kockar. – Onda me ostavite na miru. Rekao sam što sam imao.

– Ali, ja nisam – ražestio se Voring, sevujući očima na Almejna. – Zahtevam da krenete za otmičarem moje kćerke, smesta!

– Mister Voring – hladno je odgovorio Almejn – ona nije oteta. Možda je otišla s pristankom.

– Sa tom protuvom? Ko je on? Odakle je?

– Iz Feniksa – objasnio je Dok.

– Feniksa? – Sada je Voringu ponešto postalo jasno. Feniks! Ona odsutnost Kerol, njena smušenost kada su je našli, danonoćna ćutljivost i gubitak apetita, povlačenje u sobu

i sve ređi razgovori... Ona se zaljubila u tog probisveta! Ona je izdala oca i majku, Takson, izdala je svoju mladost. Džejsona, život u izobilju! Val Voring je čitav minut ostao nepokretan i šokiran. Ona ga je izdala! Ali... ona je ipak njegova kćerka! I suviše romantična da bi prozrela slatkorečivost ljudi.

– Mogu vam reći – javio se kockar da Vins O'Nil ima nameru da vas uceni.

– Mene? – prenu se bankar.

– Tražiće sigurno neki otkup za vašu kćerku.

– Ona... Ona na to neće pristati!

– Ko će nju pitati?

Bankar je ogromnim svojim šakama pokrio lice. Odjednom je izgledao deset godina stariji. Šeldon Almejn se osećao vraški neprijatno. Bez Lija Gantera nije ni smeo ni želeo da preduzima bilo kakvu akciju van Taksona. Držao se tog pravila i smatrao je da čini pravilno. Osećaje je morao da potiskuje. Dužnost i obaveze koje je preduzeo na sebe, položivši zakletvu zamenika taksonskog šerifa, obavezali su ga na takvo ponašanje. Ganter mu je uvek govorio: „Ovaj grad ne sme ostati bez zakona“. Samo je jednom napravio izuzetak jureći tobožnje kradljivce stoke sa ranča „O“ a u međuvremenu je O'Nil orobio Centralnu banku!

– Ko ste vi? – odjednom je Voring upitao zagonetnog stranca.

– Nije važno – odgovorio je kockar.

– Vi mi možete pomoći!

– Bojim se da ste zalutali, mister.

– Možete! Ne odbijajte me. Znam da možete da ih pronađete. Platiću koliko hoćete!

– Čoveče, rekao sam da me to ne zanima!

Art Lendi se pojavio iz kuhinje, noseći sa sobom miris prženog mesa. Voring izvuče ispod kaputa neku sliku i stavi je pred Holide-

ja. – Pogledajte – drhtao je – to je ona. Moja Kerol! Mlada je, naivna, neiskusna, nedodirnutu... A sada je u rukama onog lupeža!

Kockar je, hteo ne hteo, pogledao u osmejnuto lice mlade, lepuškaste devojke. Bilo mu je neprijatno da čovek, kao što je Voring, sili sebe na ponižavajuće moljkanje. Almejn je pognuo glavu.

– Mister – rekao je Džordžijanac – ja nisam ni šerif ni detektiv.

– Ne znam šta ste, ali znam da možete naći O'Nilu.

– Ne zanima me.

– Zar nemate cenu?

– Imam!

– Koja je?

– Da radim šta hoću... i kada hoću.

Voring uze sliku i stavi je nazad u džep. Bio je bled, činilo se da će pasti. No, snaga volje koju je zbog posla uvežbavao dugi niz godina, pomogla mu je da se sabere. – Izdala me je... – procedio je.

Art Lendi je stajao kod šanka i posmatrao Holideja. Džordžijanac je to primetio. – Zašto me fiksiraš, Arte? – pitao je muklo.

– Zato što znam da nisi tvrdog srca.

– Ko kaže da ja uopšte imam srce?

– Ja... I neka me proguta pakao i svi đavoli u njemu ako se ne pretvaraš, Dok.

– Mnogo pričaš – podsetio ga je Holidej i ustao. Prolazeći pokraj bankara dobaci mu. – Pokažite mi vašu kuću...

*

Dvanaest milja južno od Taksona, niz reku Đilu, nalazio se Šendrajs. Bio je to mali gradić koji je živio od reke, rudnika bakra i stoke.

Vins O'Nil se iskrcao sa Kerol Voring nedaleko od naselja, pokupio je torbe i sedlo i sve to poneo na leđima, kroz puteljak obrastao travom. Devojka se brzo predala svojoj zlehudoj sudbini. O'Nilu je bilo potrebno

samo malo bola da joj nanese i da izbriše iz nje svaku misao o otporu. Nekoliko šamara, nekoliko snažnih savijanja ruku, i devojka se pokoravala svakom njegovom zahtevu.

Na jednoj raskrsnici, O'Nil je zastao. Tu se protezala drvena ograda, a iza nje su pasla dva konja. Revolveraš se iscerio. – Rik Hofin misli na sve... – On preskoči ogradu, a potom pomože Kerol da pređe na drugu stranu. Odabrao je vranca, s kojim se malo pomučio dok ga nije osedlao. Dok je zatezao kajase, osetio je iza sebe šum. Odskočio je i izvukao kolt.

– Stari dobri Vins – rekao je čovek, podbočen, iskošene glave. – Uvek oprezan, uvek brz! Kako si?

O'Nil vrati oružje za opasač. – Sledeći put se najavi – dobacio je i pružio ruku. To je bio Rik Kofin, jedan od bivših O'Nilovih pajtaša, koji se primirio i odao poštenijem životu, ali, bio je spreman da s vremena na vreme učini uslugu bivšim kompanjonima, pod uslovom da to plate i da ga ne spominju. Imao je lepuškasto lice, stalno pod naletima smeška, podrugljivog ili spontanog. Kratka bradica senčila mu je obraze, imao je na sebi tanku košulju, do pupka razdrljenu, sa pozlaćenim lančićem i medaljonom oko vrata. Opasač mu je „ukrašavao“ pantalone sa duplim šavom oko velikih džepova. – Koga si to poveo? – pitao je Hofin.

– Miraz – namignuo je O'Nil. – Jesi li sve spremio?

Čovek je klimnuo glavom. – Kočija te čeka ispred napuštene magaze, s druge strane. Ne isteruj je dok ne ode ona prava, za Klerktaun.

– Kako si namontirao?

– Platilo sam stolare i farbare... Vrlo prosto a?

O'Nil zavuče ruku u torbu i odatle izvuče svežanj novih dolara.

– Miriše na trezor – smeškao se Hofin.

– I na smrt – blago ga je opomenu O'Nil.
– Evo sto dolara kako smo se dogovorili.

– Kočiju ostavi na izlazu iz grada. Čitavu, naravno.

– Adios!

– Srećno!

O'Nil se vinuo u sedlo i istovremeno povuče sa sobom devojkicu.

– Ne izgleda kao prava nevesta? – smeljujio se Hofin.

O'Nil smrknutog lica primi ovu upadicu, ali ne odgovori. Zabio je prste vrancu u trbuh i poterao put Šendrajasa. Sve što je trebalo, bilo je da Kerol, smesti u kočiju, a on da zauzme vozačko mesto. Posle toga ga ništa neće zaustaviti do Končosa. Odatle je železnica hukta-
la uz Đilu sve do Nogalesa! Prvi put posle užurbanog odlaska iz Taksona, O'Nil je obratio pažnju na devojkicu ispred sebe. Dodir njenog tela i kose, podsetio ga je da Kerol Voring nije samo novac, ucena „miraz“... već prava žena. Odlučio je da na to misli kasnije, kada bude manje žurio. Razmišljanje o tome zamalo da ga nije uvalio u nepriliku. U mag-
novenju je ispred sebe primetio neku senku, koja promiče kroz stabla obalskog drveća. Možda se ne bi setio da čovek na konju nije imao neobičnu „šiljastu“ jareću bradicu! Pakao! Setio se one senke stražara ispred Voringove kuće u Taksonu. I proletela mu je misao. Li Ganter mu je ušao u trag!

Isak Hejs, jer je to zaista bio on, učinio je takode veliku grešku kada je istrčao pred begunca s otkočenom puškom. To nije bila nikakva prednost, ako se uzme u obzir da je Vins O'Nil imao uza se bankarevu kćerku. On ju je umešno postavio ispred sebe i tako sveo Hejsove šanse da ga zaustavi, na nulu. Nije smeo da puca, jer bi pogodio devojkicu. Kada je postao toga svestan, Hejs je pokušao da skrene. Međutim O'Nil je već poturio cev

kolta ispred devojkicinog lakta. Svako drugo rešenje osim pogotka, natovarilo bi mu na vrat poteru sve do granice, a možda i dalje. Šta je koštalo jednog prevejanog šerifovog pomoćnika, pa i samog šerifa, da skinu zvezdu i zađu u Meksiko ne bi li se dočepali dve stotine hiljada Voringovih dolara? Ništa! Zato je O'Nil opalio dva puta. Isak Hejs je podigao ruke uvis, konj ga je nosio još nekoliko skokova, a potom ga zbacio na zemlju, u grmlje. Nad Hejsovim telom trava se zanjihala, a onda se sasvim umirila. Ništa je više nije pokrenulo.

Kerol Voring je obe ruke stavila na uši, a oči je čvrsto stisnula da ne vidi. O'Nilova leva ruka ju je još više privila uz sebe. Glavna opasnost dolazila je od Gantera. A njega još nije primetio.

Lukavi šerif, ako je blizu, sigurno je čuo pucnjavu i pohitaće na tu stranu. Revolveraš iz Feniksa nije želeo da ga dočeka. Pojurio je puteljkom koji vodi na ravnicu ispred Šendrajasa. Nadao se da su se Ganter i njegov pomoćnik namerno razdvojili kako bi lakše ušli u trag beguncu. Šerif je imao više sreće, izbegao je O'Nilovo olovo. Možda samo za kratko.

– Smiri se – pisnuo je revolveraš devojci na uvo – ili te tatika neće videti živu!

Na ulazu u široku ulicu Šendrajasa on je usporio, kako ne bi izazvao podozrenje. Oronula, napuštena magaza odmah mu je pala u oči. Ali, poštanska kočija sa druge strane nije delovala ubedljivo skrivena. Kao da su se dva konja u zaprezi odvezala i neodlučno pomerila napred. O'Nil je prebacio pogled na drugu stranu. Tamo, ispred poštanske postaje stajala je slična kočija. Jedan momak je bacio prtljag na krov, a potom nestao u otvoru najbližeg saluna.

– Polako sjaši, draga – šapnuo je revolveraš devojci. – Menjamo voz! – Uhvatio ju je

pod ruku, praveći se da joj nešto govori. U stvari ispod oka je premeravao ulicu i retke prolaznike. Ko zna, možda se iza nekog stuba ili prozora, nalazio Ganter, spreman da mu prepreči put? Ipak, do kočije je stigao nesmetano. Ne odvajajući se od devojke, svog vranca zavezao je za metalnu prečagu između zadnjih točkova i otvorio vratanca da namesti Kerol na sedišta. Bio je ne malo iznenađen kada je unutra zatekao nepoznatog čoveka! Držao je otvorenu flašu nekog pića i mršteći se mirisao ga.

– Šta ćete vi ovde? – dreknuo je O'Nil. Onda je uvideo da vikom neće ništa postići, osim da privuče pažnju, pa je snizio glas. – Izlazite!

– Hej – pobunio se momak – ja putujem za Klerktaun!

– Pogrešili ste, ovo je kočija za Končos!

– Je li Klerktaun uz put?

– Ne, do đavola! On je na severu, a Končos je na jugu!

– Ali, meni su rekli...

– Briga me šta su vam rekli. Izlazite!

Momak je bio mlad, visok i snažan, elegantno obučen u neki smoking sive boje. Činilo se da mu smeta okovratnik pa i sama kravata, te je istezao vrat kao da bi rado izleteo iz sopstvene kože. Novi beli „stetson“ bacio je blagu senku na blistave crne oči i kosu boje meda. Talasasti, lepo podšišani zulu fi mirisali su na skupoceni berberski parfem. Koža na licu bila mu je glatko obrijana, a mladež na obrazu širio se prilikom njegovog osmeha, poput cveta. Bilo je to simpatično lice, koje ne pleni na prvi pogled već kasnije, kada se bolje upozna. Momak je primetio da Kerol grči lice pri O'Nilovom stisku. – Šta vam je skrivila – upitao je on.

– Ko? – trže se ovaj.

– Ta cura... ili sestra. Prelomićete joj ruku.

– Gledaj svoja posla – razbesneo se O'Nil zbog nepredviđenog zadržavanja. – Moram da krećem, čoveče, ispadaj!

– Ali, ja hoću u Klerktaun – raširio je ruke momak. – Išao sam čak u Nogales po pravu tekilu, imam pun sanduk gore, u prtljažniku... Hoćete li da probate ovaj uzorak?

– Ne – odbio je ponudu revolveraš, sve nervozniji. – Hoćete li da sidete ili da vas ja izbacim?

– Nisam naoružan, mister – raširio je kaput čovek i kratko se osmehnuo – ali, mogu vam reći da mi se ne sviđa na koji držite tu damu.

– Šta? Ti...

– Izadite, molim vas – umešala se Kerol, želeći da spreči još neku novu nesreću. – Molim vas!

– Vi to želite? Zašto?

– Izadite... ne možete mi pomoći...

– Umukni! – nakostrešio se O'Nil sve više gubeći od svoje hladnokrvnosti, zbog sunca, zbog moguće blizine Lija Gantera i neočekivane nevolje sa putnikom za Klerktaun.

– Vrlo ste nepristojni – dobacio je momak.

– Hajde, riđi, iskoči – pozva ga O'Nil, ustuknuvši. Ispod široke jakne promoli se cev kolta – ili hoćeš da te ovde sahrane bez muzike?

Momak sleže ramenima i ustade. Dok je spuštao jednu nogu na zemlju ruka sa bocom se izvi napred i ljuta, opaka tekila zasu O'Nilove oči.

Revolveraš je zaurao! Pri tom je ispustio devojku, a kolt nije znao na koju stranu da uperi. Pomogao mu je neznanac jednim dobro odmerenim krošeom. O'Nil pade na leđa, propisno ošamućen.

– Baš je nepristojan – zaključio je momak, otresajući sa ruku nevidljivu prašinu.

Kerol Voring je tek tada shvatila da ima šansu. – Vozite! – povikala je i uletela unut-

ra. – Zaboga, vozite me što dalje odavde! Molim vas!

– Ah to – podiže momak obrve – zašto niste odmah rekli?

On se neočekivano lako pope na sedište i zamahnu pripremljenim bičem. Konji jur- nuše, zasuvši prašinom Vinsa O'Nila, koji je otresao glavom, ali, čvrsto držeći platnenu torbu sa novcem. Psujući, on protrlja oči i jed- va pronade kolt pored sebe. Kada je mogao nešto bolje da vidi, kočija se već gubila pre- ma izlazu iz Šendrajsa. Što je najgore, njegov vranac i njegovo sedlo kaskali su za njom.

– Pakao! – zarežao je i ustao. Onda je ugledao nečiju izduženu priliku. Vrh šešira doticao je svojom senkom vrhove njegovih čizama i on je znao skim se sudario. Li Gan- ter! Prokleta policijsko pseto podletelo mu je u najnezgodnijem trenutku.

– Najzad smo se srela – kazao je Taksonski šerif, držeći otkočen kolt. O'Nilov je, na nje- govu žalost, pre vremena sleteo u korice.

– Šta hoćete? – obrecnuo se revolveraš. – Ostavite me na miru!

– Hoću tu torbu!

– Hoćete vruga? – glumio je O'Nil. – S kakvim pravom? Ne poznajem vas!

– Imaš brkove i to te malo izmenilo, ali verujem da ispod njih gmiže njuška pljačkaša Centralne banke – odgovorio je Li Ganter, ne nameravajući da spusti cev ni za dlaku.

– Ne znam o čemu govorite...

– Našao sam Isaka Hejsa mrtvog u šumi – nastavio je Ganter skoro monotonim glasom.

– Znao sam da je naleteo na tebe i devojk.

– Kakvu devojk?

– Baci tu torbu, ili... svejedno! Skinuću te i bez nje.

O'Nil se obazre. Još uvek su bili usamljeni kraj polusrušenog magazina u Šendrajsu, ali,

nije više vredelo pretvarati se. Ganter je bio siguran koga ima pred sobom.

Nogales je odjednom izgledao đavolski daleko. Nedostižan! Šanse su bile minimalne. Ganter ga je držao u šahu, ubio je pomoćnika šerifa oteo devojk moćnog bankara... sve je to moglo da mu se natovari na dušu čak i ka- da bi živ stigao do suđenja.

– Ne daješ mi šansu, a? – procedio je O'Nil.

– Ne! Baci opasač!

– Šta će biti ako ga bacim?

– Odvešću te vezanog u Takson. U svakom slučaju videćeš.

– Onda ovaj opasač ostaje na meni.

– Svejedno...

– Ovo nije tvoj rejon, Gantere! Nemaš pra- va da mi pretiš.

– Ja ti ne pretim – tiho je dobacio šerif i suzio zenice. – Ja ću te ubiti.

Sada je O'Nilu bilo jasno. Li Ganter nije imao nameru da se sa novcem vraća u Tak- son. Hteo je da produži dalje, pravcem koji je on bio izabrao za bekstvo. – Ti nisi neki šerif – nasmejao se O'Nil. – Nisi bolja hulja od mene, Gantere.

– Poteži!

Razgovor je bio završen. Revolveraš iz Feniksa je ustuknuo dva koraka natrag. Ruka sa platnenom torbom se podigla i hitnula je prema šerifu, u visini lica. Istovremeno, re- volveraš je istrgao kolt. Brže nego ikada u ži- votu. Ali, i poslednji put u životu!

Ganter je samo malo pomakao gornji deo tela, torba je prohujala mimo njega i tresak u zemlju se stopio sa praskom revolvera. Tako je sve i ispalo po zakonu. Pljačkaš i begunac Vins O'Nil umro je s oružljem u rukama. Pružao je otpor čuvaru zakona i drugog izlaza nije bilo. A ni svedoka. Njih je tek pucanj privukao. No, gomila se nije dugo zadržavala. Limena znač-

ka na Ganterovim grudima objasnila je situaciju više nego šerifov kratak izveštaj.

Zvezdonosac iz Šendrajša, neki Vili Braun, odvukao je O'Nilovo telo u stranu i obećao kolegi iz Taksona da će se o sahrani pobrinuti istoga dana. Posle toga, Li Ganter se uputio na jug. Bankareva kćerka je očigledno bila u životu i snaći će se nekako da stigne svom papu Valu. Ostalo i nije bilo tako važno. Hejs je nastradao pored reke, ali, o njemu će se pobrinuti onaj smetenjak Vili Braun. Prvi put poslednjih desetak dana Li Ganter je mogao da razmišlja na koji način da pređe granicu. Ne gledajući, zavukao je ruku u torbu o sedlu i napipao svežnjeve novčanica. Šuškanje papira podsetilo ga je na bednu šerifsku platu i na ortake, dobrovoljce-pomoćnike koji će ovoga puta ostati kratkih rukava! Imali su prava svašta o njemu da napričaju kada budu zaključili da ga nema. Izmisliće još ponešto povrh toga, ocrniće ga, prokleće ga... badava!

Šendrajš se polako gubio iz vida. Do Končosa je ostalo otprilike desetak milja. Odatle je mogao mirno da sedne na voz i ostatak puta provede ne žuljeći sedlo.

Iznenada, ispred njega se ukazao jahač. Ganterov podvaljak zaigra. Dobar znak da je naleteo na nepriliku. A neprilika se zvala Dok Holidej. Stranac s kojim nije uspeo da se razračuna u Valaku. Mislio je da su mu kosti ostale u pustinji, a onda mu je palo na pamet da Edija Berga nije video celog dana! Dakle, čovek je ostao živ i, možda, naslutio kakav svečani ispraćaj mu je pripremio taksonski šerif one večeri u avetinjskom gradu. Holidej je odavno zaustavio svog šarca, kome se dlaka presijavala na suncu. Zastao je i Li Ganter. Svoju nervozu, šerif je prikrrio čupkanjem brkova. Holidej je pogleda u nebo, a potom u brda oko sebe. – Izabrali ste zaobilazan put za Takson, šerife – rekao je kockar.

– Ne verujem – odgovorio je Ganter. – Muči li vas to, stranče?

– Rekoše mi da bi bilo dobro da nađem bankarevu kćerku. Niste je videli uz put?

– Ne! Sreo sam samo O'Nilu.

– Ne diše više, zar ne? – slatkim glasom je zapitkivao kockar.

– Ne!

– Novac je naravno predao vama pre smrti?

– To se vas ne tiče, stranče – opustio je ramena šerif.

– Možda, a možda me se i tiče. Kako bi bilo da okrenete konja i vratite se u Takson kao šerif? Ima momaka koji bi umeli svašta da napričaju ako saznaju da ste ih izdali?

– Ne razumem – slegnuo je ramenima Ganter, iako je dao za pravo ovom prokletom, hladnokrvnom momku sa plavim očima.

– Razumete vi dobro, šerife – zategao je glas Holidej. – Šanse su sada podjednake. U Valaku ste hteli da me se otresete, a ovde nema svedoka koji će vas spasti.

– Pućaćete na zakon?

– Ne, već u kradljivca!

Ganter je grozničavo razmišljao. Činilo se da je i njemu, kao malopre O'Nilu, odjednom zatvoren vidik prema Nogalesu.

– Pre nego što vas urazumim – izgovorio je Ganter – hteo bih da znam ko ste? Imate li ime?

– Imam!

– Recite ga onda, ako nije tajna?

– Nije tajna, šerife. Ja sam Džon Henri Holidej. Zovu me Dok Holidej.

Oko njih se iznenada sve utišalo. Li Ganter je osluškivao u sopstvenom mozgu odjek ovih reči. Zatim je cimnuo uzde. – Ipak ću se vratiti u Takson – promrmľjao je.

*

Kočija je usporila tek na rubu jednog kanjona. Kerol Voring se pažljivo okrenula iza sebe, ali, nije videla ništa slično jahačima.

Ridi momak je skočio sa sedišta i otvorio vratanca.

– Zašto ste stali? – usplahireno je pitala Kerol.

– Zašto? Pa nema nikoga za nama, gospođice – odgovorio je ovaj. – A da malo udahnете nešto drugo osim prašine.

– Ja... Bojim se!

– Čega?

– Bojim se da O'Nil ne krene u poteru.

– Onaj sa brkovima? Neće – smejučio se momak – njegov konj je ostao vezan za kočiju – pokazao je na osedlanog vranca. – Je li vam on muž ili brat?

– Ne – odmahнула je Kerol odlučno glavom. – On je... Nije važno ko je on.

– U redu, nije važno – složio se momak. – Kuda sada da vas odvezem?

– Ja... Ne znam ni gde se nalazimo?

– Milju iza Šendrajsa.

Pošto Kerol nije izlazila napolje, momak se uvukao u kočiju i seo pored nje. Skinuo je šešir i stavio ga preko puta na sedište.

– Kako ste smeli da ga udarite kada je imao revolver? – pitala je.

– Zbog vas! Mislim da ste bili u nevolji.

– Zbog mene? Pa, i ne poznajete me?

– Nije važno, bili ste lepi i, preplašeni, a mene je malo ohrabrio miris tekile – smeškao se momak.

Kerol Voring se naslonila na tapacirani naslon sedišta i zatvorila oči. – On me je oteo – rekla je posle kraćeg ćutanja. – Hteo je da uceni moga oca.

– Zaista?

– Da... Prvo me je lagao da me voli, da će da me oženi u Nogalesu, a kada sam pobegla od kuće, priznao je da će izmamiti od oca još dve stotine hiljada dolara...

– Dve stotine – zviznuo je kroz zube de-

vojčin spasilac – to mora da je bogat čovek... taj vaš otac?

– Ali, zašto ja sve to vama pričam? – uzmače Kerol.

– Valjda vi znate zašto – odgovorio je ovaj. – Ne morate mi reći više ništa! Nije ni moj otac sirotinja, ne volim da za njega lutam i tražim nova pića i igračice.

– Odakle ste vi?

– Iz Kliftona.

– Kliftona? – zbunila se Kerol. – Ima tamo jedan čovek...

– Da?

Ona nervozno stisnu maramicu u šakama.

– Tata je hteo da me uda za nekog tamo, iako ga ne poznajem. Neki Džon Brajson, sin krčmara! Poznajete li ga?

– Oh, naravno – osmehnuo se momak. – Hteo je dakle da vas uda za tog Brajsona?

– Da. Rekla sam mu da se ne mogu udati za čoveka koga ne poznajem i koga ne volim. Ali, on ne zna za neposlušnost. Okrutan je...

Ridokosi se malo odmakao i posmatrao Kerol sa većom pažnjom.

– Pogađam da ste zbog toga prihvatili prvog udvarača kao princa iz priča? – zaključio je.

– Pa...

– Je li to onaj brka, sa torbom?

– Nisu to njegovi brkovi, već lažni.

– A tako... I šta ćete sada?

– Vraćiću se ocu, šta drugo? Nego... Taj Džon Brajson iz Kliftona, taj sin krčmara, mora da je odvratan?

– Pa, ne znam kako da kažem...

– Sigurno je mator, debeo, pijanac, koji novcem može da kupi sve?

– Ima i takvih, ali...

Ona je prekrila lice rukama. – Oh, jadna ja, grešna li sam! Zašto život nije malo roman-

tičniji? Zašto? Zašto se moram pokoriti ocu i udati za neku salunsku mešinu?

– Pa, oca treba slušati – naglasio je momak.

– A Džon Brajson nije tako crn kako ste ga vi opisali. Nije zaista.

– Nije? Pa, kakav je?

– Možda malo lakomislen, ali, vi ćete ga brzo smiriti i zaljubiće se u vas prvoga dana.

Devojka ga pogleda začuđeno. – Kako... Kako vi to znate?

– Znam!

– Ali, kako?

– Tako. Jer, Džon Brajson sam ja!

Razrogačene oči Kerol Voring ispratila su momka iz kočije. Smejući se glasno, ridokosi Brajson je zauzeo mesto na vozačkom sedištu, ošinuo konje i napravio krug prema Šendrajsu.

I dok je njegov smeh odzvanjao brdima, bankareva kćerka je buljila pred sebe, ošamućena, iznenađena i neshvatljivo srećna...

KRAJ

NAJLEPŠE BASNE SVETA

EZOP • LA FONTEN • KRILOV • AFANASJEV

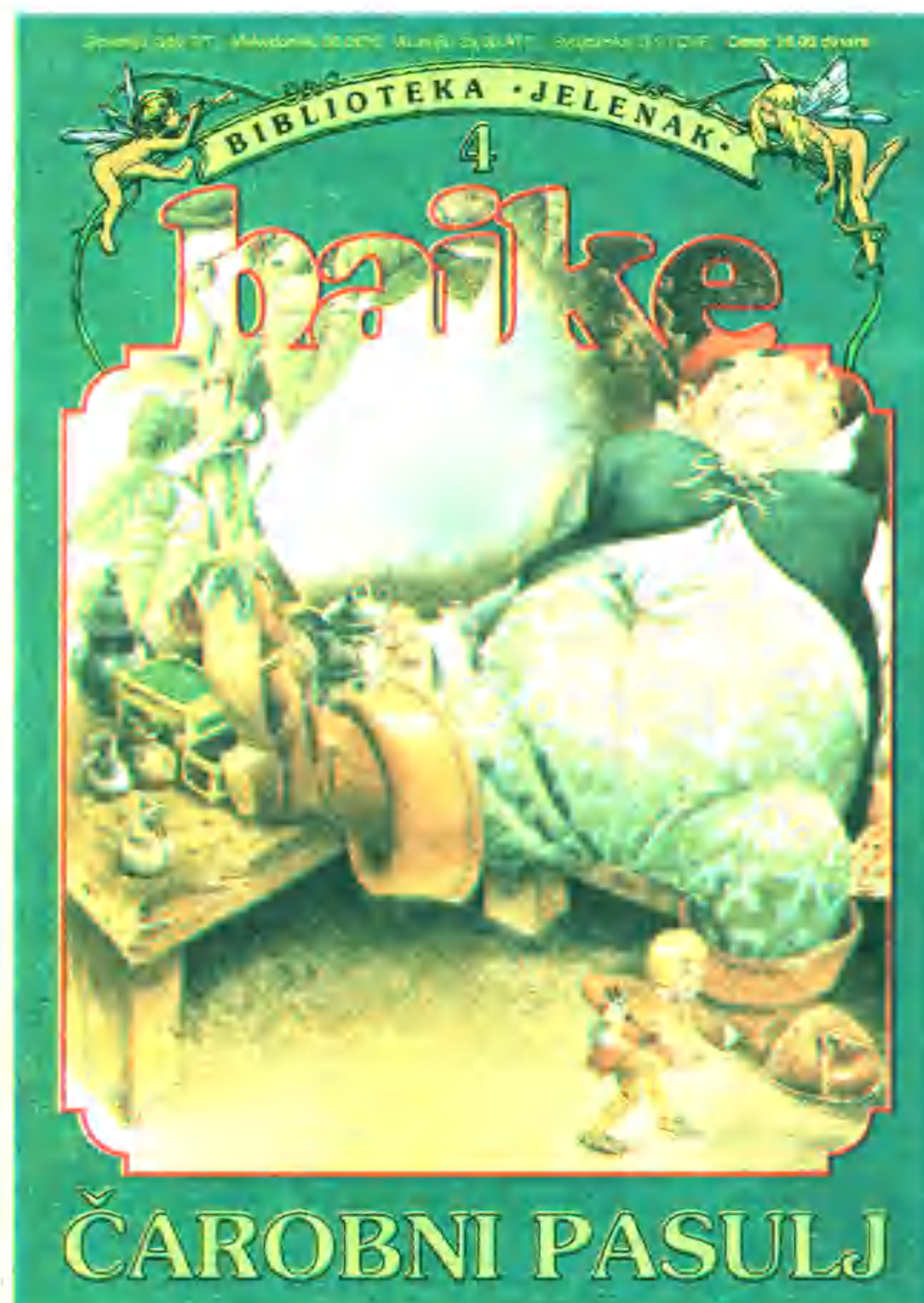
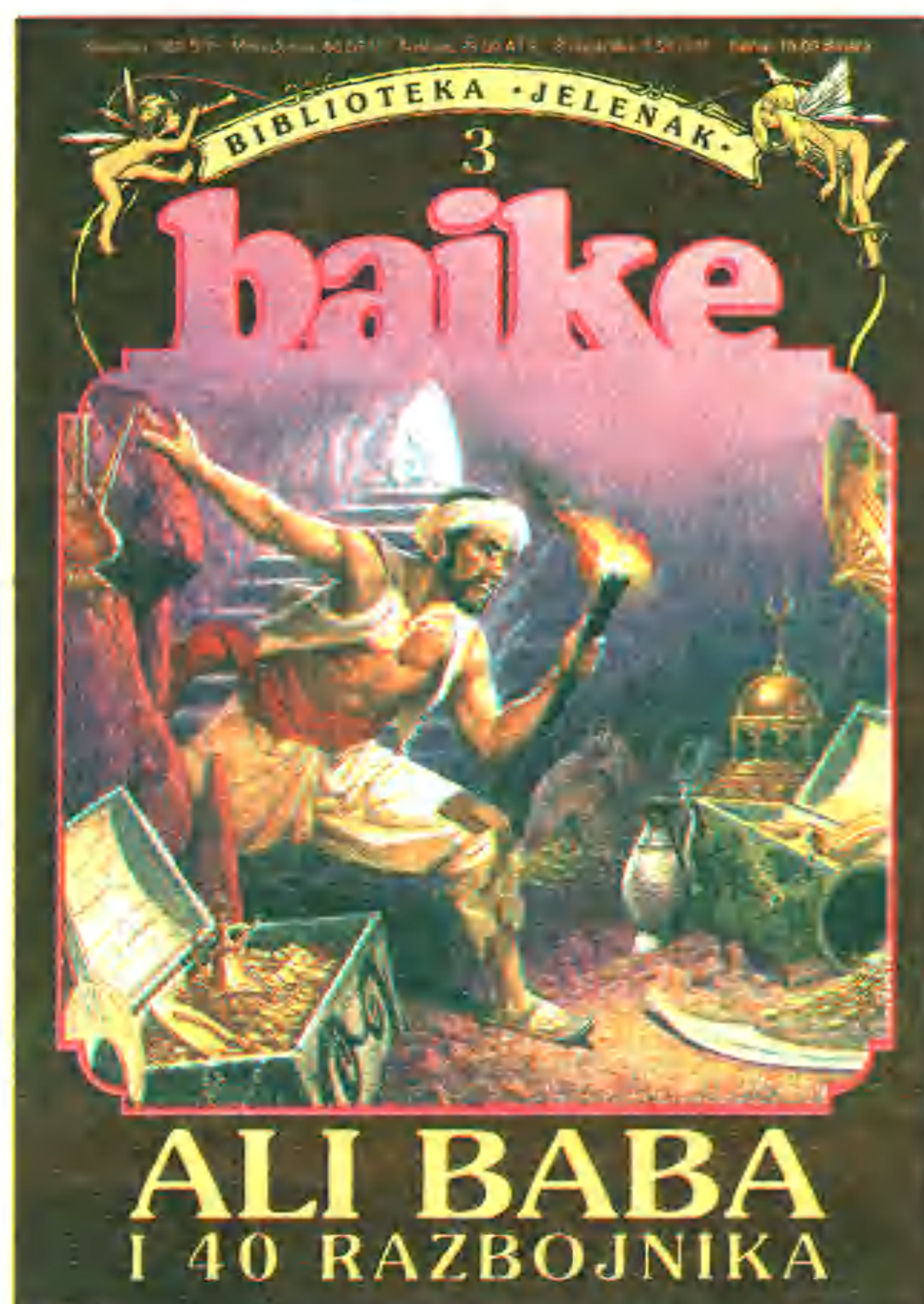

OSAM RAZLIČITIH NASLOVA

Bogato ilustrovane knjige u boji, na najfinijem papiru, formata 24 × 33 cm

MARKETPRINT DD, 21102 Novi Sad, poštanski fah 20
Telefon: (021) 614-300

POTRAŽITE NA SVOM KIOSKU ZA ŠTAMPU!

SVAKOG MESECA NOVA BAJKA!